

PROGRAMMABEGROTING 2020-2023

Begroting 2020 - 2023

september 2019

Voorwoord

Aan de raad

De programmabegroting 2020 - 2023 is opgesteld in overeenstemming met de uitgangspunten van de kadernota zoals die in de raad van 4 juli 2019 zijn vastgesteld.

De raad heeft bij, en voorafgaand aan, de besluitvorming de kadernota begroting 2020 intensief gesproken over de ontwikkeling van de zorgkosten. In een tweetal moties die unaniem door de raad zijn aangenomen is een verzoek bij het college neergelegd een kerntakendiscussie op te starten en in te zetten op een betere sturing en monitoring in het sociaal domein. De voorbereidingen zijn gestart.

In hoofdstuk één is de financiële positie van de gemeente op hoofdlijnen uitgewerkt. Over de gehele meerjarenperiode is een verbetering van de financiële kengetallen te zien. Dat is vooral een effect van de positieve ontwikkelingen in de grondexploitatie waarbij sneller dan verwacht kan worden begonnen met de ontwikkeling en verkoop grond in Rengerswetering (eiland 4).

In de programmabegroting zijn de maatregelen zoals opgenomen in de notitie kostenbeheersing sociaal domein verwerkt. Deze maatregelen moeten leiden naar een besparing op de zorgkosten. De besparingen zijn gefaseerd met ingang van 2021 in de meerjarenbegroting verwerkt. Monitoring en sturen op de realisatie van deze besparingen blijft een belangrijke uitdaging.

Op basis van het resultaat van de begroting kunnen we jaarlijks nog een bedrag toevoegen aan de algemene reserve. We hebben daarbij geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in de jaren na 2021 een extra dekkingsmiddel van het Rijk voor het sociaal domein in te zetten. In onze situatie gaat het dan om een bedrag van € 300.000,- per jaar.

In de programmabegroting zijn de wensen vanuit het coalitieakkoord verwerkt. De uitkomst van de kerntakendiscussie moet voldoende mogelijkheden geven om minimaal dekking te zoeken voor de uitvoering van het project Bunschoten-Stad en voor de hogere lasten van de investeringen op basis van het nieuwe IHP.

Uit de analyse van de kostenontwikkeling afval is gebleken dat het niet meer houdbaar is nog gebruik te maken van de egalisatiereserve afval en bij de kadernota is besloten tot een extra verhoging. De overige belastingen zijn aangepast met het inflatiepercentage.

De raad behandelt de programmabegroting 2020 - 2023 in zijn vergadering van 7 november 2019.

Door tijdig maatregelen te nemen binnen het sociaal domein kunnen we een sluitende meerjarenbegroting 2020 - 2023 aanbieden. Wij zijn met u benieuwd naar de uitkomsten van de kerntakendiscussie. Op basis daarvan kunnen bij de kadernota begroting 2021 keuzes worden gemaakt die leiden tot een stabiele begroting en ruimte voor dekking van gewenste investeringen.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,

de burgemeester,

Drs. J.F.H. Jennekens

M. van de Groep

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting en besluitvorming	7
Leeswijzer	9
1. FINANCIËLE POSITIE	11
1.1 Financiële beschouwing	13
1.2 Totaaloverzicht 2020 - 2023	17
2. PROGRAMMAPLAN	19
2.0 Bestuur en ondersteuning	21
2.1 Veiligheid	29
2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat	33
2.3 Economie	39
2.4 Onderwijs	45
2.5 Sport, cultuur en recreatie	49
2.6 Sociaal domein	59
2.7 Volksgezondheid en milieu	67
2.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	75
3. PARAGRAFEN	83
3.1 Lokale heffingen	85
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	95
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	103
3.4 Financiering	109
3.5 Bedrijfsvoering	115
3.6 Verbonden partijen	119
3.7 Grondbeleid	125
4. BIJLAGEN	131
4.1 Overhead	133
4.2 Kerngegevens	135
4.3 Overzicht directe en indirecte subsidies	137
4.4 Totaaloverzicht per taakveld 2020	142
4.5 Afkortingenlijst	145

Samenvatting en besluitvorming

De raad van de gemeente Bunschoten, gelezen de inhoud van de programmabegroting 2020

Besluit:

- I tot het vaststellen van de programmabegroting 2020
- II akkoord te gaan met de tariefaanpassingen zoals opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen, waarvan de belangrijkste hieronder nog even worden genoemd:
Onroerendezaakbelastingen (niet-woningen)	1,7% *
Onroerendezaakbelastingen (woningen - eigenaren)	1,7% *
Afvalstoffenheffing	1,7% + verhoging € 40,- vastrecht *
Rioolrechten	1,7% *
Marktgelden	1,7%
Begraafrechten	1,7%
Bouwleges	1,7%
Overige belastingen, leges en rechten	1,7%
- III akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van middelen voor de uitvoering van de noodzakelijke investeringen in 2020
- IV kennis te nemen van de ontwikkeling van het begrotingsresultaat in meerjarenperspectief, blijkend uit het overzicht op pagina 17
- V de post onvoorzien vast te stellen op € 110.000,-
- VI het resultaat van de begroting toe te voegen aan de reserve algemene dienst

* Zie pagina 90 voor de ontwikkeling van de lokale lastendruk

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 7 november 2019

de griffier,

de voorzitter,

Drs. E. Hoogstraten

M. van de Groep

Leeswijzer

In deze leeswijzer wordt in grote lijnen aangegeven hoe de programmabegroting is opgebouwd en welke informatie waar is te vinden.

Algemeen

De digitale versie van deze programmabegroting werkt met automatische verwijzingen. Door te klikken op tekst met een oranje onderstreping, gaat het document automatisch naar de verwijzing toe. De inhoudsopgave werkt ook op deze wijze. In dit document worden veel afkortingen gebruikt. Om dit inzichtelijk te maken is een afkortingenlijst als bijlage toegevoegd. De afkortingen zijn oranje onderstreept en verwijzen automatisch naar de afkortingenlijst.

Financiële positie

Het eerste hoofdstuk van de programmabegroting staat in het teken van de financiële positie van de gemeente. Er wordt een financiële beschouwing gegeven en er is een totaaloverzicht van de programmabegroting te vinden op programmaniveau.

Programmaplan

Hoofdstuk twee staat in het teken van de programma's. De programma's bestaan uit verschillende taakvelden. De programma's worden aan de hand van de drie W-vragen toegelicht:

- Wat willen we bereiken?
Bij dit onderdeel worden de belangrijkste doelstellingen van het betreffende beleidsonderdeel opgesomd. De doelstellingen komen uit de beleidsnota's.
- Wat gaan we er voor doen?
De acties van het betreffende beleidsonderdeel worden hier genoemd. Deze acties vloeien voort uit de doelstellingen die bij de eerste vraag zijn opgesomd.
- Wat mag het kosten?
Deze vraag wordt beantwoord door middel van een tabel met de lasten en baten per taakveld, met een toelichting op hoofdlijnen. Tevens worden de investeringen voor dat programma vermeld.

Bij elk programma worden verplichte indicatoren, vanuit het [BBV](#), opgenomen. Deze indicatoren kunnen vergeleken worden met Nederland, provincie of een andere gemeenten via www.waarstaatjegemeente.nl. De indicatoren wijzigen zodra er nieuwe gegevens beschikbaar zijn. Door verschillende wijzigingen is het aantal indicatoren inmiddels afgenomen. De [VNG](#) houdt deze wijzigingen bij. Naast de verplichte indicatoren zijn er ook indicatoren opgenomen die uit de beleidsnota's zijn ontstaan.

Paragrafen

De paragrafen in hoofdstuk drie geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen staan op volgorde volgens het [BBV](#).

Bijlagen

In het vierde hoofdstuk zijn diverse bijlagen opgenomen. Een overzicht van de overheadkosten, de kerngegevens van de gemeente, een overzicht van verschillende subsidies, een totaaloverzicht van alle taakvelden en een afkortingenlijst.

Meerjarenprognose grondexploitatie

Het [MPG](#) wordt als afzonderlijk document door de raad vastgesteld en is geen onderdeel meer van de programmarekening of programmabegroting.

1. FINANCIËLE POSITIE

1.1 Financiële beschouwing

In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven van de financiële positie van de gemeente voor de periode 2020 - 2023.

Basis vastgestelde kadernota begroting 2020 - 2023

Basis voor de opgestelde programmabegroting is de in de raad van 4 juli 2019 vastgestelde kadernota begroting 2020 - 2023.

Structureel sluitende begroting

Het saldo van de begroting wordt conform de bestaande beleidslijn toegevoegd aan de algemene reserve. Zoals uit de tabel blijkt kan er een structureel sluitende begroting worden aangeboden. Wel is het effect van de wegvallende opbrengst precariobelasting vanaf 2022 te zien. In dit kader is het goed om te melden dat er niet voor gekozen is om in het begrotingsresultaat met ingang van 2022 rekening te houden met de extra uitkering van het Rijk. Zoals bekend is de extra bijdrage toegekend tot en met 2021. Als die ontwikkeling wel wordt meegenomen en er vanuit gaande dat het Rijk inderdaad de extra middelen beschikbaar stelt dan verbetert het begrotingsresultaat in 2022 en 2023 met € 300.000,-.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
(-=nadeel; bedragen x € 1.000,-)				
Resultaat kadernota	458	1.300	293	725
Afrondingen	3	6	9	3
Begrotingsresultaat	461	1.306	302	728

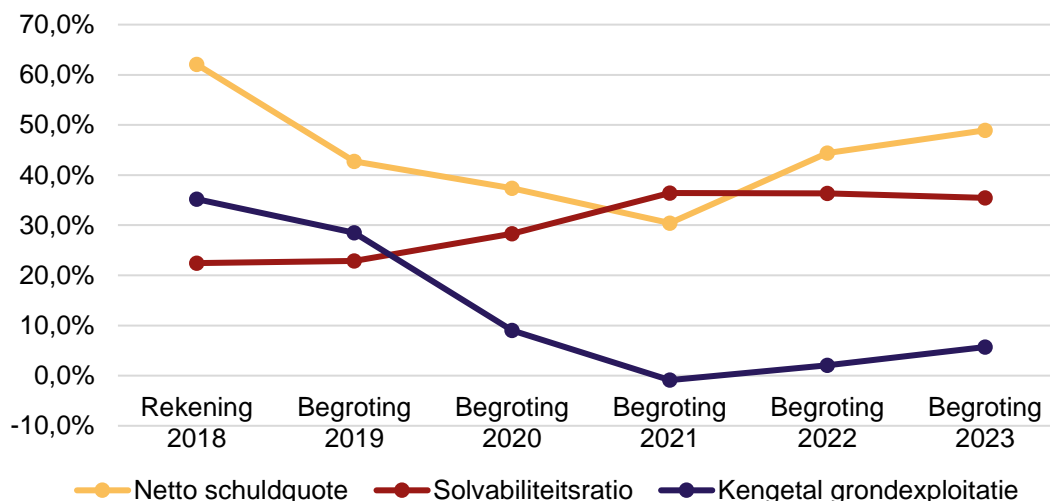
Voor een totaalbeeld per programma wordt verwezen naar pagina 17.

Reservepositie

In dit onderdeel wordt kort ingegaan op de reservepositie van de gemeente. Te zien is dat de reservepositie de komende jaren sterk verbetert. Dat is vooral het effect van de storting van de opbrengst precario op kabels en leidingen van € 0,8 miljoen per jaar tot en met 2021. Een tweede ontwikkeling die genoemd kan worden is het begrotingsresultaat dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd. Als laatste is er ook een positief effect van het afsluiten van een aantal complexen binnen de grondexploitatie met een positief of minder nadelig resultaat. De reservepositie is wel onder druk komen te staan door de ontwikkelingen in het sociaal domein en er kan minder worden toegevoegd dan vorig jaar werd verwacht.

Ontwikkeling financiële kengetallen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de Financiële kengetallen opgenomen, hier staat ook een toelichting op de onderdelen. Op alle onderdelen is sprake van een verbetering. Het solvabiliteitspercentage klimt naar een percentage boven de 30 en is daarmee in lijn met het minimaal gewenste percentage. De structurele begrotingsruimte is nog steeds positief namelijk 0,5%.

Weerstandvermogen bereikt minimale niveau - risicoanalyse

Conform afspraak is er een risicoanalyse uitgevoerd en de uitkomst daarvan is opgenomen in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing. Op basis van die analyse is een weerstandvermogen nodig van minimaal € 4,2 miljoen (excl. de risico's binnen de grondexploitatie). Kijkend naar de stand van de algemene reserve dan is er een weerstandratio van 2,3 in 2020.

De stand van de bestemmingsreserves is lager dan de meerjarenbegroting van vorig jaar aangaf. Dat is vooral het effect van de egalisereserve sociaal domein die volledig is ingezet ter dekking van de gestegen zorgkosten. Het voorstel is om deze egalisereserve aan te vullen tot maximaal € 1 miljoen maar dit te koppelen aan de uitkomst van het onderzoek naar sturing en monitoring sociaal domein. Dan is er een beter beeld van de risico's in het sociaal domein op basis waarvan een uitspraak kan worden gedaan over de omvang van de egalisereserve sociaal domein.

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de reservepositie (ultimo van het jaar) weergegeven. Bovenplanse voorzieningen is inclusief Oostmaat.

Bedragen x € 1.000,-	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve (incl. precario)	9.767	11.067	11.360	12.085
Algemene reserve grondexploitatie	3.759	3.612	3.612	3.612
Totaal weerstandvermogen (incl. precario)	13.526	14.679	14.972	15.697
Opbrengst precario (cumulatief)	4.291	5.101	5.101	5.101
Totaal weerstandvermogen (excl. precario)	9.235	9.578	9.871	10.596
Bestemmingsreserves	797	813	754	714
Egalisereserves	403	358	257	92
Bovenplanse voorzieningen	1.209	1.521	1.521	1.521
Totaal (excl. precario)	11.644	12.270	12.403	12.923
Totaal inclusief precario	15.935	17.371	17.504	18.024

Een uitgebreid verloop van de ontwikkeling van de reserves is te vinden in het Overzicht reserves bij de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen worden ingezet ter dekking van de uitgaven binnen de programma's die niet door inkomsten worden gedekt die binnen het programma geraamd worden. De belangrijkste onderdelen zijn de ontwikkeling van de algemene uitkering en de belastingopbrengsten. Er wordt kort ingegaan op een aantal ontwikkelingen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, in 2020 44% van de totale inkomsten. De algemene uitkering is geraamd op basis van de meicirculaire 2019. Daarbij kwam een onaangename verrassing door de dalende accressen terwijl aan de andere kant ook een confrontatie kwam met meer dan evenredige loon- en prijsstijgingen. De verwachting is dat bij de septembercirculaire 2019 nog wel een opwaartse bijstelling van het accres voor loon- en prijsstijging te zien is. Daar is al op geanticipeerd ter dekking van de extra kosten (€ 150.000,-) van de cao-stijging gemeente.

Belastingen en rechten

De belastingopbrengsten zijn in lijn met de uitgangspunten van de kadernota. De belangrijkste opbrengst is de opbrengst onroerendezaakbelasting. De opbrengst is geraamd op ruim € 4,0 miljoen. Daarnaast is tot en met 2021 rekening gehouden met de opbrengst voor precario op kabels en leidingen. Dit is een jaarlijks bedrag van € 0,8 miljoen. Met ingang van 2022 mag deze belasting niet meer worden geheven.

Ontwikkeling egalisatiereserve afval

De egalisatiereserve afval staat onder druk en er is geen ruimte meer daar in 2020 nog gebruik van te maken. In de kadernota is besloten tot een extra verhoging van de afvalstoffenheffing dat recht doet aan het principe van kostendeckende tarieven.

Treasury

Door de aantrekkende economie zitten de grondverkoop weer in de lift. Dat komt onder andere tot uiting in het hoge saldo op de bankrekening bij de schatkist. Uit de financieringsplanning blijkt dat er de komende jaren minder langlopende financieringen nodig zijn dan verwacht. De schuldpositie wordt sneller afgebouwd wat een positief effect heeft op de ontwikkeling van de solvabiliteit.

Rente

In de begroting is gerekend met een rente van 1%. Er is een bijzondere ontwikkeling op de kapitaalmarkt waarbij voor leningen met een looptijd tot 10 jaar geen rente betaald wordt, maar een rentevergoeding wordt ontvangen. Mogelijk dat dit voor Bunschoten nog perspectief kan bieden.

Meerjarenprognose grondexploitatie

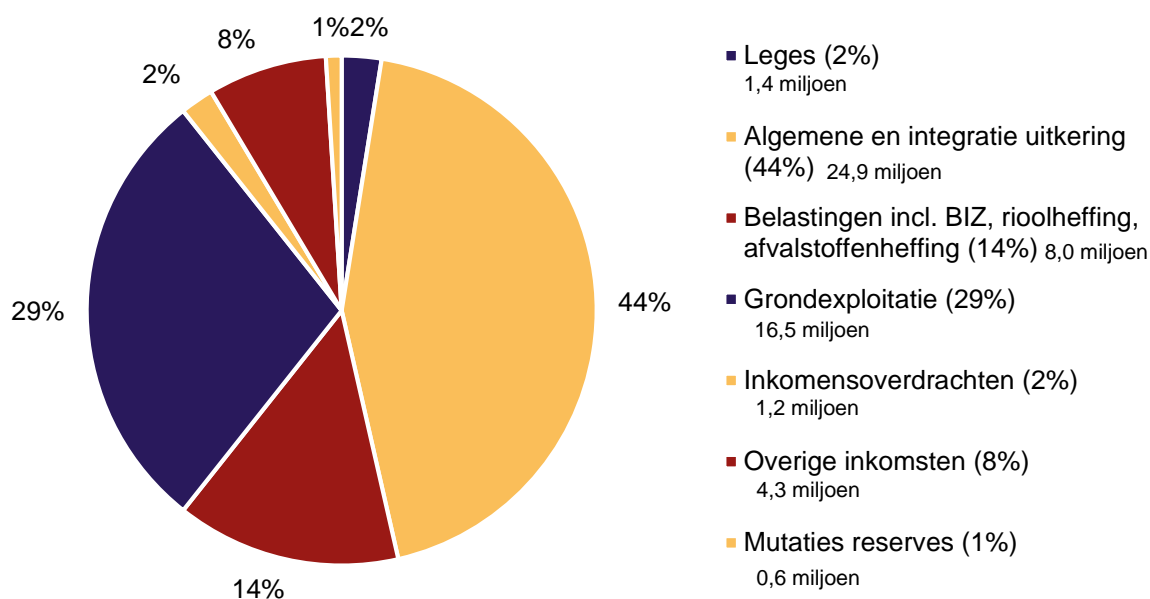
De meerjarenprognose grondexploitatie is geactualiseerd ten opzichte van de jaarrekening 2018. In de komende jaren wordt een aantal complexen afgewikkeld. Het gaat om de complexen Haarbrug-Zuid en Zuyderzee. De geprognoseerde resultaten bij afsluiten worden, voor zover nodig, toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. In deze begroting is al geanticipeerd op de nog op te stellen grondexploitatie voor Rengerswetering (eiland 4). Die wordt nog in het vierde kwartaal 2019 met u besproken.

Wat de ontwikkeling van Haarbrug-Zuid betreft, die wordt in 2020 wordt afgesloten met een voordelig resultaat van € 704.000,-, moet worden gemeld dat één van de reserveringsovereenkomsten niet is verlengd. De huuropbrengst van € 185.000,- komt daarmee ook te vervallen. Dit nadeel is in de exploitatie verwerkt, maar voor 2021 is er nog wel een bedrag van € 80.000,- eenmalig ten laste van de reserve grondexploitatie gebracht.

De boekwaarde van de voorraad gronden loopt terug van € 13,7 miljoen per 1 januari 2020 naar € 2,4 miljoen ultimo 2023. In deze berekeningen is rekening gehouden met de voorziening verliesgevende complexen. Deze is berekend op € 8,0 miljoen per 1 januari 2019 en € 5,9 miljoen per ultimo 2023. Het verschil tussen deze beide (€ 2,1 miljoen) is nodig voor dekking van het resultaat op het complex Zuyderzee en Nertsenfarm die beide in 2020 worden afgesloten. De forse terugloop van de boekwaarde van de gronden heeft uiteraard ook een positief effect op het kengetal grondexploitatie dat ultimo 2023 uitkomt op 5,7%.

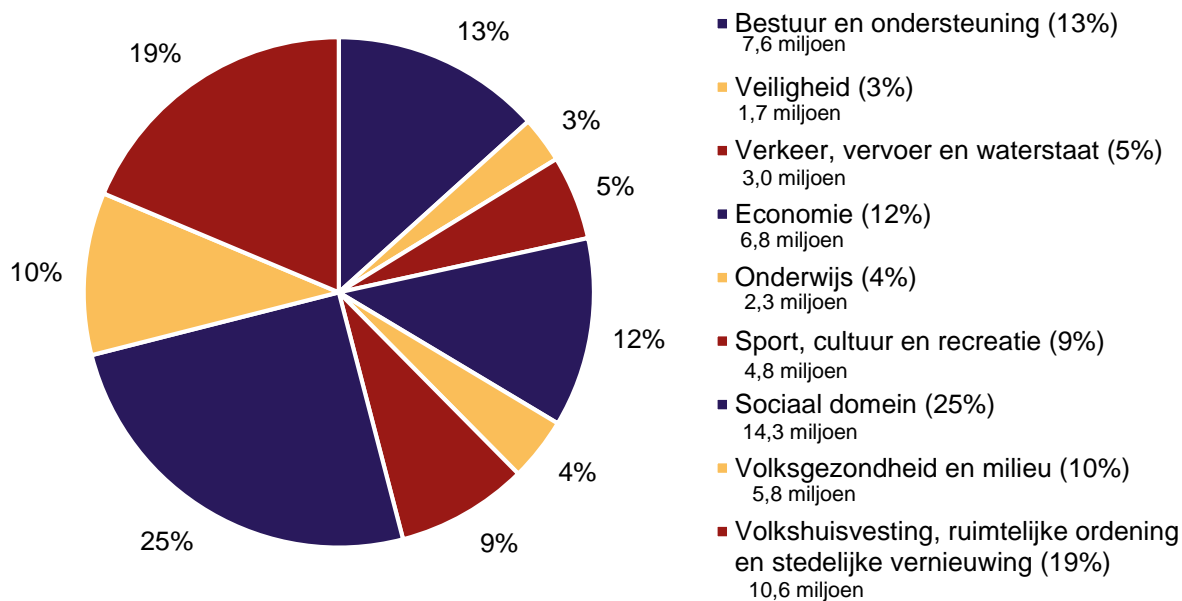
Begroting in één oogopslag

Hieronder staan de inkomsten van de gemeente voor 2019.

De inkomsten van de programma's voor de mutaties in de reserves zijn € 56,3 miljoen.

Onderstaande cirkeldiagram geeft de uitgaven voor 2020 per programma weer. Hierin zijn ook de mutaties van de reserves verwerkt.

1.2 Totaaloverzicht 2020 - 2023

Bedragen x € 1.000,-	Rekening	Begroting 2019			Raming begrotingsjaar 2020			2021			Begrotingsjaar 2022			2023		
		Saldo	Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Omschrijving programma	Bestuur en ondersteuning	-20.816	-24.017	-23.918	7.578	31.496	-23.918	7.961	31.459	-23.498	6.515	30.502	-23.986	6.978	30.969	-23.991
	Correctie algemene dek.kingsmiddelen	-22.145	-25.202	-25.152	5.974	31.126	-25.152	6.348	31.089	-24.741	4.889	30.132	-25.243	5.349	30.600	-25.250
Bestuur en ondersteuning excl. algemene dek.kingsmiddelen	Veiligheid	1.329	1.185	1.235	1.604	370	1.235	1.613	370	1.243	1.626	370	1.256	1.629	370	1.260
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.084	2.436	2.507	3.039	531	2.507	3.045	721	2.324	3.063	721	2.342	3.060	721	2.339
Economie	Onderwijs	-732	232	-496	6.829	7.325	-496	440	235	205	440	235	205	439	235	205
	Sport, cultuur en recreatie	1.576	1.741	1.730	2.278	548	1.730	2.327	548	1.778	2.340	548	1.791	2.389	548	1.841
Sociaal domein	Volksgezondheid en milieu	4.027	4.486	4.422	4.759	338	4.422	4.714	338	4.376	4.686	338	4.349	4.592	338	4.255
	Volksgezondheid en milieu	11.169	11.835	11.835	14.283	2.448	11.835	13.724	2.440	11.284	13.730	2.431	11.299	13.732	2.423	11.309
Volksgezondheid en milieu	stedelijke vernieuwing	1.842	1.741	1.693	5.860	4.166	1.693	5.874	4.166	1.707	5.929	4.166	1.763	5.991	4.166	1.825
	Subtotaal programma's	-1.289	-82	555	10.623	10.068	555	11.297	11.129	168	3.324	2.750	574	2.906	2.362	545
Algemene dek.kingsmiddelen	Beheer overige gebouwen	37	29	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58	58	-	58
	Treasury	4.154	4.333	4.456	4.491	35	4.456	4.443	35	4.408	4.481	35	4.446	4.528	35	4.493
Algemene uitkering en overige uitkeringen	Belastingen	-356	-791	-589	-184	405	-589	-294	227	-521	-359	257	-616	-399	260	-659
	gemeentefonds	-4.441	-4.465	-4.604	317	4.922	-4.604	315	4.992	-4.676	326	4.232	-3.905	336	4.272	-3.935
Overige baten en lasten	Subtotaal alg. dek.kingsmiddelen	-22.238	-24.062	-24.860	-	24.860	-24.860	-	25.154	-25.154	-	25.084	-25.084	-	25.458	-25.458
	Raming saldo baten en lasten	-481	-363	-254	89	343	-254	59	350	-291	79	353	-274	89	359	-270
Specificatie mutatie in reserves	(last = storting ; bate = onttrekking)	-23.325	-25.319	-25.794	4.771	30.564	-25.794	4.581	30.757	-26.176	4.585	29.960	-25.376	4.612	30.383	-25.771
	Economie	-1.874	-117	-645	55.714	56.359	-645	49.262	50.703	-1.441	41.377	41.519	-142	41.021	41.545	-524
Sociaal domein	Marktgeelden	-0	5	-1	1	-	-1	-	1	-1	-	1	-	-	1	-1
	Volksgezondheid en milieu	-2	30	13	13	4	13	6	16	-16	11	77	-77	12	138	-138
Volksgezondheid en milieu	Begraafrechten	317	-136	4	4	30	-30	6	33	-33	34	34	-34	38	38	-38
	Volksgezondheid en milieu	170	-284	289	701	412	289	386	147	-147	-	12	-12	12	12	-12
Algemene dek.kingsmiddelen en financ.	Stimulerings- en vangnetten	989	-313	-34	34	21	-34	75	75	-75	293	47	293	27	27	725
	Algemene dienst	-472	-467	-21	21	52	-21	75	47	28	47	47	-47	725	27	-27
Algemene dek.kingsmiddelen en financ.	Stimulerings- en vangnetten	214	-12	-12	12	52	-12	75	47	28	47	47	-47	725	27	-27
	Algemene dienst	593	1.612	458	458	52	458	1.300	333	1.435	304	172	133	737	216	521
Algemene dek.kingsmiddelen en financ.	Dekking kapitaallasten	-	417	-25	27	52	-25	75	47	28	47	47	-47	725	27	-27
	Mutatie in de reserves	1.960	805	641	1.203	552	641	1.768	333	1.435	304	172	133	737	216	521
Raming na mutatie in reserves	Resultaat	86	688	-3	56.918	56.921	-3	51.030	51.036	-6	41.681	41.690	-9	41.758	41.761	-3
	Begrotingsresultaat	86	-0	-3	56.918	56.921	-3	51.030	51.036	-6	41.681	41.690	-9	41.758	41.761	-3

2. PROGRAMMAPLAN

2.0 Bestuur en ondersteuning

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouders M. van de Groep en R.J. Beukers)

Omschrijving programma (missie)

Bunschoten blijft actief werken aan een sterk en krachtig gemeentebestuur en een zelfstandige gemeente Bunschoten. Bestuurders zijn herkenbaar, betrokken en hebben een open mind. Ze zijn gericht op participatie en er is ruimte voor initiatieven van inwoners en ondernemers. Het goede financiële beleid wordt voortgezet, er is een hoog voorzieningenniveau en eventuele kwetsbaarheden worden verminderd door samen te werken met anderen.

De gemeente ontwikkelt zich qua dienstverlening tot een laagdrempelige en efficiënte organisatie waar inwoners, bedrijven en instellingen via on- en offline kanalen terecht kunnen. Werkprocessen worden zoveel mogelijk vanuit de optiek van de klant uitgevoerd. Vanuit het adagium: *digitaal waar het kan, persoonlijk als het moet!* biedt de gemeente persoonlijk maatwerk voor producten of doelgroepen die daarom vragen.

Uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting, waarbij de structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Bestuur
- Burgerzaken
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Overhead
- Treasury
- OZB (niet) woningen
- Parkeerbelasting (niet van toepassing)
- Belastingen overig
- Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- Overige baten en lasten
- Vennootschapsbelasting
- Mutaties reserves
- Resultaat van de rekening van baten en lasten

Context en achtergrond

Bestuur

Het Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*' is, naast de Toekomstvisie 2025, leidend voor het beleid dat de komende jaren wordt ingezet. De gemeente werkt op diverse terreinen samen met andere partners om zelfstandig te kunnen blijven en zo de doelstellingen te realiseren en de dienstverlening aan de inwoners hoog te houden.

Burgerzaken

In 2020 staan geen verkiezingen gepland. Op 17 maart 2021 worden verkiezingen voor Tweede Kamer gehouden. Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. In het najaar van 2019 is de enquête Waar staat je gemeente uitgezet. De uitkomsten zijn in 2020 bekend.

Overige taakvelden

Niet alle taakvelden worden apart toegelicht. Een aantal taakvelden worden uitgebreid behandeld in de paragrafen (vanaf bladzijde 85).

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'

Taakveld Bestuur

Wat willen we bereiken?

- Een zelfstandige gemeente met herkenbare, betrokken bestuurders die gericht zijn op participatie.
- Een sterk en krachtig opererend gemeentebestuur met een bestuursstijl dat past bij de huidige tijd. Zo is er een optimale informatievoorziening.
- Bewustzijn van onze positie in de regio en van onze positie ten opzichte van onze samenwerkingspartners.
- Een goede samenwerking tussen raad en college.

Wat gaan we er voor doen?

- Nauw blijven samenwerken met inwoners, bedrijven en onze partners in de regio.
- Actief aan de slag om het bestuur te versterken en om de bestuursstijl te vernieuwen.
- herkenbaar en betrokken in de regio en ten aanzien van onze samenwerkingspartners.
- Raad en college worden goed ondersteunt en in positie gebracht, zodat zij optimaal kunnen functioneren.

Indicator Bestuur

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal af te leggen werkbezoeken commissie	P	Vergaders chema raad	3	1	3	3	3	3

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Een goede uitgifte van reisdocumenten, uittreksels en inlichtingen uit de BRP.
- Een juiste behandeling van de naturalisatie aanvragen.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering geven van het beleid, zorgen voor de juiste afwikkeling
- Inburgeringscursussen aanbieden

Indicator Burgerzaken

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal digitale transacties per jaar (digitale dienstverlening)*	E	Online omgeving gem. Bunschoten	2.700	2.801	2.900	3.000	3.100	3.200

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Het is mogelijk dat de doorontwikkeling van de website van de gemeente meer digitale transacties plaatsvinden.

Taakveld Treasury

Wat willen we bereiken?

- Geld lenen tegen een zo laag mogelijk percentage en uitlenen, met inachtneming van de voorwaarden uit het treasurystatuut en het schatkistbankieren.
- Een goede balans tussen financiering met kort en lang geld op basis van actuele financieringsplannen.
- Een gezond weerstandsvermogen dat in staat is voorkomende tegenvallers op te vangen zonder direct ingrijpende beleidswijzigingen te hoeven doen.

Wat gaan we er voor doen?

- Het opzetten en bewaken van een goede financierings- en liquiditeitenplanning en aan actief treasurybeleid en -beheer.
- Uitwerken van risicoanalyse en bepalen van het weerstandsratio.
- Reserves die van belang zijn voor de bepaling van het weerstandsvermogen worden verhoogd door uitvoering van de voorstellen in de notitie weerstandsvermogen. Daarnaast worden budgetoverschotten aan de reserve algemeen dienst toegevoegd.

Taakveld Belastingen

Wat willen we bereiken?

- Een lokale lastendruk die, voor de OZB in lijn is met ontwikkeling inflatie.
- Voor de riool- en begraafrechten en afvalstoffenheffing kostendekkende tarieven.

Wat gaan we er voor doen?

- Jaarlijks bij de kadernota afwegen hoe dit uitgangspunt in stand kan blijven.
- Jaarlijks bij de kadernota in beeld brengen of aanpassing van tarieven nodig is.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Wat willen we bereiken?

- Het in beeld houden van de geldstromen vanuit het rijk.

Wat gaan we er voor doen?

- Rapporteren over de effecten van de diverse circulaires en andere gegevens verwerken tot een actuele stand van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Taakveld Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

- Een solide weerstandsvermogen voor opvang van risico's en aandacht voor een goede solvabiliteit.
- Geen beschikking over reserves voor structurele dekking.
- Buffer in de (tarief)egalisereserves voor opvang van jaarlijkse schommelingen.

Wat gaan we er voor doen?

- In beeld brengen van de risico's en dat jaarlijks actualiseren.
- Opnemen in de uitgangspunten voor samenstellen kadernota.
- In beeld brengen wat een reële omvang is van de (tarief)egalisereserves.

Verbonden partijen Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn

Het GBLT richt processen zodanig in dat gemeentelijke (en waterschaps)belastingen maximaal worden geheven en geïnd en WOZ- en basisregistratieve taken efficiënt worden uitgevoerd.

Voor Bunschoten zijn dat de volgende belastingen en heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht
- Forensenbelasting
- Precariobelasting
- Marktgelden en havengelden
- BIZ-heffing

Bureau regio Amersfoort

Bureau regio Amersfoort is een samenwerkingsverband om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Het doel is bijdragen leveren aan de versterking van regio Amersfoort als unieke plek om te wonen, werken en te leven.

Indicatoren Bestuur en ondersteuning

Indicator	Eenheid	Begroting 2020
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,3
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,3
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 492,05
Externe inhuur*	Kosten inhuur externen	€ 0,-
Overhead	% van totale lasten	8,9%

* Externe inhuur is op begrotingsbasis op € 0,00 geraamd, omdat de salarislasten zijn geraamd op basis van de benodigde formatie voor de uitvoering van taken. In werkelijkheid wordt er wel ingehuurd op eventuele openstaande vacatures.

Wat mag het kosten?

Programma Bestuur en ondersteuning

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Bestuur	1.344	1.145	1.217	1.201	1.214	1.201
Burgerzaken	447	459	387	412	412	428
Beheer overige gebouwen en gronden	37	29	58	58	58	58
Overhead	4.527	4.368	4.491	4.443	4.481	4.528
Treasury	549	392	-184	-294	-359	-399
OZB (niet) woningen	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	292	300	317	315	326	336
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	-142	-7	89	59	79	89
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	4.457	2.129	1.203	1.768	304	737
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	5				
Totaal lasten	11.511	8.819	7.578	7.961	6.515	6.978
Baten programmaonderdeel						
Bestuur	57	58	59	59	59	59
Burgerzaken	405	361	311	311	311	311
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	373	35	35	35	35	35
Treasury	905	1.183	405	227	257	260
OZB (niet) woningen	3.785	3.902	4.061	4.131	4.181	4.221
Belastingen overig	947	863	861	861	51	51
Algemene uitkering	22.238	24.062	24.860	25.154	25.084	25.458
Overige baten en lasten	339	356	343	350	353	359
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	3.054	1.323	562	333	172	216
Resultaat van de rekening van baten en lasten	223	693				
Totaal baten	32.328	32.836	31.496	31.459	30.502	30.969

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Saldo programmaonderdeel						
Bestuur	1.286	1.088	1.159	1.143	1.156	1.143
Burgerzaken	42	98	76	101	101	117
Beheer overige gebouwen en gronden	37	29	58	58	58	58
Overhead	4.154	4.333	4.456	4.408	4.446	4.493
Treasury	-356	-791	-589	-521	-616	-659
OZB (niet) woningen	-3.785	-3.902	-4.061	-4.131	-4.181	-4.221
Belastingen overig	-655	-563	-544	-546	275	285
Algemene uitkering	-22.238	-24.062	-24.860	-25.154	-25.084	-25.458
Overige baten en lasten	-481	-363	-254	-291	-274	-270
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.403	805	641	1.435	133	521
Resultaat van de rekening van baten en lasten	-223	-688	0	0	0	0
Totaal saldo	-20.816	-24.017	-23.918	-23.498	-23.986	-23.991

Investerings

(Bedragen x €1,-)	2020	2021	2022	2023
Automatisering	180.220	62.700	12.000	109.500
Tractie	297.000	105.800	92.000	
Bedrijfsvoering	6.500			
Totaal	483.720	168.500	104.000	109.500

Toelichting

De lasten op het taakveld Bestuur zijn gestegen door onder andere de hogere vergoedingen voor bestuurders en raadsleden. Voor de verhoging van de raadsleden is Bunschoten voor een belangrijk deel gecompenseerd in de algemene uitkering.

De lasten op taakveld Burgerzaken zijn voor 2020 lager, omdat er naar verwachting geen verkiezingen in 2020 plaatsvinden. Bij de baten is rekening gehouden met lagere inkomsten door de lagere afgifte van reisdocumenten in verband met de verlenging van de geldigheidsduur. Dit betekent ook een lagere afdracht van Rijksleges wat ook tot uitdrukking komt in de lagere lasten.

De ontwikkeling van het taakveld Overhead blijft door de jaren heen stabiel.

Het taakveld Treasury laat de ontwikkeling zien van het renteresultaat. In de paragraaf Financiering is dat verder uitgewerkt. Door de positieve ontwikkeling van de grondexploitatie is de noodzaak om leningen aan te trekken niet direct aanwezig. Ook is in deze begroting nu gerekend met een rentepercentage van 1.

De raming van de belastingen is gebaseerd op de meest actuele stand van zaken 2019 en aangepast met inflatie en areaalontwikkeling. In de paragraaf Lokale heffingen is dat verder uitgewerkt.

De algemene uitkering is geraamd op basis van de meicirculaire 2019. Zoals al eerder gemeld, is er geen rekening gehouden met een extra uitkering van het Rijk in 2022 en 2023 van € 300.000,- omdat dat nog onzeker is.

Het taakveld Overige baten en lasten is een saldo van de post onvoorzien en aan de andere kant de doorbelasting van de btw aan de taakvelden riolering en afval.

De storting in de reserves is vooral het effect van het begrotingsresultaat dat wordt toegevoegd aan de algemene reserve en in 2020 het positieve resultaat van Haarbrug-Zuid. De onttrekkingen zijn vooral het effect van dekking van kapitaallasten waarvan de investeringen ten laste van de reserves komen. Ook voor de riool- en begraafrechten wordt nog onttrokken aan de egalisatiereserve. In 2020 en 2021 wordt nog incidenteel onttrokken aan de reserve grondexploitatie. Voor 2020 was dat al in de meerjarenbegroting 2019 - 2022 meegenomen. In 2021 komt daar nog het effect bij van het nadeel op de verhuur grond van Haarbrug-Zuid in verband met het niet verlengen van een reserveringsovereenkomst.

2.1 Veiligheid

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouder M. van de Groep)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente wil een leefbare omgeving bieden, waarin het veilig wonen, werken en uitgaan is en waarin de brandweer en crisisbeheersingsorganisatie continu paraat is.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Context en achtergrond

▪ Crisisbeheersing en brandweer

De gemeente neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Utrecht. Hier worden brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing georganiseerd en uitgevoerd. De gemeente en de VRU hebben de onderlinge afspraken vastgelegd in een 'taakuitvoeringsovereenkomst'. In de afgelopen jaren zijn stappen gezet door de gemeenten en de VRU om de crisisbeheersing in te richten op lokaal niveau waar dat moet en op regionaal niveau waar dat kan.

▪ Openbare orde en veiligheid

Veiligheid is iets waar elke inwoner en bezoeker van deze gemeente recht op heeft. Enerzijds is en blijft veiligheid een expliciete kerntaak van de gemeente, maar tegelijkertijd ligt er ook een verantwoordelijkheid voor de burger en bedrijven zelf. Om de veiligheid te waarborgen wordt samengewerkt met verschillende partijen zoals ondernemers, maatschappelijke organisaties, politie, het OM en de inwoners zelf waarbij de gemeente de regie voert. Het beleid met betrekking tot openbare orde en veiligheid is vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan 2019 - 2022.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Gemeenschappelijke regeling VRU
- Beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht 2020 - 2023
- Handboek bevolkingszorg gemeentelijke crisisbeheersing 2.0
- Regionaal risicoprofiel 2015
- Regionaal Crisisplan Utrecht 2018 - 2020
- Beleid Rampbestrijdings- en Incidentbestrijdingsplannen
- Dekkingsplan 2.0 Veiligheidszorg op Maat
- Integraal Veiligheidsplan BES 2019 - 2022
- Convenant Veilig Uitgaan
- Convenant veiligheid sportpark De Westmaat
- Convenant arbeidsmigranten
- Horeca- en evenementennota
- Terrassennota, nota Standplaatsenbeleid
- Marktverordening
- Centrumvisie Bunschoten-Spakenburg 2017 - 2023

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

- De VRU voert de wettelijke en collectieve taken uit op het bestuurlijk gewenst niveau.
- Een grondig geprepareerde brandweerrepressie, risico- en crisisbeheersing.

Wat gaan we er voor doen?

- Actueel houden van en doorontwikkeling relevante planvorming, zoals het Dekkingsplan 2.0, het Handboek Bevolkingszorg Gemeentelijke Crisisbeheersing 2.0, regionaal crisisplan en incidentbestrijdingsplannen op basis van het regionaal/ gemeentelijk risicoprofiel.
- Opleiden, trainen en oefenen in de crisissfeer voor gemeentelijke functionarissen.
- Het monitoren van de uitvoering van de afspraken met de VRU, zoals vastgelegd in het basispakket en de taakuitvoeringsovereenkomst.
- Controles op brandveiligheid op gebouwen van onder andere bedrijven en (gezondheids)instellingen en bij evenementen.
- Projecten uitvoeren op het gebied van stimulerende preventie in samenwerking met de VRU en andere partners. Met stimulerende preventie worden inwoners geattendeerd op het voorkomen van brand en het waarschuwen van de aanwezigen, waardoor zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen en de brandweer sneller kunnen alarmeren. Door dit laatste kan de brandweer ook sneller ter plaatse zijn.
- Basiszorgniveau crisisbeheersing continueren door opleiden, trainen en oefenen.
- Verbeteren informatiepositie burgemeester bij incidenten.
- Evaluatie alarmeringsprocedure Officieren van Dienst Bevolkingszorg Eemland.

Indicatoren Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal uitrukken	E	VRU	151	176	155	150	145	140
Het aantal loze meldingen	P	Idem	41	37	37	37	37	37
Hoeveel % van de repressieve functionarissen heeft 100% van de kritische oefenkaart gehaald?	P	Idem	100	100	100	100	100	100
Hoeveel % van de repressieve functionarissen heeft de verplichte leergang voor de betreffende functie(s) afgerond?	P	Idem	100	100	100	100	100	100
Hoeveel % van de aangevraagde Wabo-adviezen is binnen de hiervoor gestelde termijn afgegeven?	P	Idem	100	100	100	100	100	100
Bij hoeveel % van de geplande controles op afgegeven gebruiksvergunningen/gebruiksmeldingen heeft een controle plaatsgevonden?	P	Idem	100	100	100	100	100	100

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

- Een veilige omgeving voor wonen, werken en recreëren.
- Het verminderen van onveiligheidsgevoelens.
- Blijvende aandacht voor de veiligheid en leefbaarheid in het uitgaansgebied.
- Blijvende aandacht voor de veiligheid bij evenementen.
- Blijvende aandacht voor de veiligheid bij risicovolle voetbalwedstrijden.
- Het bestrijden van alcohol- en drugsmisbruik.
- Toezicht en handhaving op gebied van leefbaarheid en openbare orde.

Wat gaan we er voor doen?

- Het verwerken van het Integraal Veiligheidsplan BES 2019 - 2022 in een Uitvoeringsplan, waarin maatregelen beschreven staan om onder andere de in 2018 vastgestelde prioriteiten aan te pakken.
- Uitvoeren van het Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horecawet 2019 - 2022.
- Uitvoeren van de Horeca- en Evenementennota.
- Continueren van Bunschoten United.
- Inzet op controle van huisvesting van arbeidsmigranten.
- Om een veilig en prettig uitgaansgebied te behouden is toezicht op uitgaansgelegenheden van belang. Het gaat om controle op naleving van de openingstijden, drankgebruik op straat, geluidsoverlast en verstoring van de openbare orde door het uitgaanspubliek. De gezamenlijke afspraken uit het convenant Veilig Uitgaan worden geactualiseerd en voortgezet.
- Inzet van de boa's op naleving van de APV en overige wetgeving.
- Strikte handhaving van het verbod op alcoholconsumptie in de openbare ruimte en het geven van voorlichting.
- Strikte handhaving van het blowverbod. Dealers die voor bevoorrading zorgen worden opgespoord door politie.
- Ontwikkelen van BES-breed Bibob-beleid, zodat de regio sterk staat tegenover malafide exploitanten van onder andere horeca- en afhaal-/bezorgzaken.
- Inzet om de meldingsbereidheid onder inwoners te vergroten in samenwerking met de politie en regiogemeenten Baarn, de Bilt, Eemnes en Soest.
- Inzet op activiteiten op het gebied van andere veiligheidsthema's, uitvoeren van wettelijke taken en reageren op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving.

Verbonden partijen Veiligheid

Veiligheidsregio Utrecht

De VRU is de drijvende en bindende kracht achter een goede hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio. Zij verleent hulp, adviseert en houdt toezicht op veiligheid. Voor Bunschoten is het eigendom, beheer en onderhoud van de brandweerkazerne een actueel onderwerp.

Indicatoren Veiligheid

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2018	Nederland 2018
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	Bureau Halt	82	119
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	0,5	2,2
Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	2,6	4,8
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	1,6	2,5
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	3,8	5,4

Wat mag het kosten?

Programma Veiligheid

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	1.109	1.222	1.247	1.226	1.230	1.247
Openbare orde en veiligheid	338	406	422	424	424	424
Totaal lasten	1.447	1.628	1.669	1.650	1.654	1.671
Baten programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Saldo programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	1.109	1.222	1.247	1.226	1.230	1.247
Openbare orde en veiligheid	338	406	422	424	424	424
Totaal saldo	1.447	1.628	1.669	1.650	1.654	1.671

Investeringen

(Bedragen x €1,-)

Vervanging Cameratoezicht & verlichting
uitgaansgebied

Totaal

	2020	2021	2022	2023
	35.000			
Totaal	35.000	-	-	-

Toelichting

De raming voor het taakveld Crisisbeheersing en brandweer is voornamelijk gebaseerd op de meerjarenbegroting van de VRU. Voor het overige zijn het vooral effecten van loon- en prijsstijgingen.

2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Voor het taakveld havens is A.H. Kok - van de Geest portefeuillehouder, commissie Samenleving)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten draagt zorg voor een goede bereikbaarheid en een veilige, schone en goed onderhouden openbare ruimte, die bijdraagt aan de leefbaarheid van de gemeente.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Verkeer en vervoer
- Parkeren
- Recreatieve havens
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar vervoer

Context en achtergrond

Dit programma heeft betrekking op het onderdeel wegen, verkeer en aanverwante openbare ruimte binnen de gemeente Bunschoten. Hieronder vallen onderdelen zoals: advisering en regulering verkeer, grote infrastructurele projecten, bruggen, de gemeentelijke rol in het openbaar vervoer, fietsmaatregelen, openbare verlichting, wegmeubilair, bermverhardingen en beheer en onderhoud van het wegennet.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 'Vertrouwen in Bunschoten'
- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan 2013 - 2017
- Beheerplan onderhoud wegen Geactualiseerd 2013
- Parkeerbeleid Spakenburg 2008
- Parkeerbeleidsplan 2010, met verfijningsbesluiten
- Bruggen beheerplan 2014 - 2020
- Beleidsplan gladheidsbestrijding 2015 - 2020
- Verlichtingsbeleid 2014 - 2023
- Studie verkeersnetwerk 2010
- Beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis De Kooi 2019 - 2033 (nog vast te stellen)

Taakveld Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

- De wegen, voet- en fietspaden en parkeervoorzieningen conform het door de gemeenteraad vastgestelde beeld en eisen onderhouden. Het beheer wordt zoveel mogelijk integraal aangepakt.
- Voor een aantal wegen, voet- en fietspaden de inrichting aanpassen op het huidige gebruik.
- Met de openbare verlichting wordt verkeers- en sociale veiligheid geboden en wordt bijgedragen aan een goede bereikbaarheid.

Wat gaan we er voor doen?

- Een aantal straten zal conform de wegenbeheerplanning worden herstraat.
- Klein onderhoud in wijken.
- De wegen zo duurzaam mogelijk aanleggen. Hiervoor wordt in voorkomende gevallen een wegfundering in de vorm van een gebroken puinlaag aangebracht. Mogelijk dat dit in combinatie van een wapening in deze fundering wordt toegepast. Bij de keuze van nieuwe verhardingsmaterialen wordt gezocht naar zo duurzaam mogelijke producten. Hierbij wordt onder andere gekeken naar gebakken bestratingsmaterialen.
- In overleg met onder andere de provincie Utrecht wordt bekeken hoe fietsroutes van en naar Bunschoten veiliger gemaakt kunnen worden.
- De mogelijkheden voor een snelle fietsverbinding tussen Bunschoten en Amersfoort worden onderzocht.
- Het beheer en onderhoud aan de openbare verlichting wordt uitgevoerd volgens de lopende overeenkomst met CityTec. Armaturen worden vervangen voor energiezuinige LED verlichting.
- In 2020 worden een aantal oude lichtmasten en armaturen vervangen. Dit gebeurt volgens het eerder vastgestelde tienjarenplan dat samen met CityTec is opgesteld. De investeringen van de nieuwe masten met energiezuinige LED-verlichting worden door de gemeente zelf gefinancierd en komen in eigendom van de gemeente.

Indicator Verkeer en vervoer

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
% meldingen 'Snel Herstel' die binnen 5 werkdagen zijn afgehandeld, of waarover binnen 5 werkdagen terugkoppeling naar de melder heeft plaatsgevonden	P	Administratie Snel Herstel	97,2	98,9	95	95	95	95

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Parkeren

Wat willen we bereiken?

- Voldoende parkeergelegenheid binnen de gemeente voor alle inwoners en voor alle bezoekers.

Wat gaan we er voor doen?

- Bij de aanleg en inrichting van nieuwe woonwijken wordt voorzien in de aanleg van voldoende parkeerplaatsen.
- Het parkeren blijft gratis. Waar dat mogelijk is, wordt gekozen voor ondergronds parkeren. Bestaande parkeerregulering (blauwe zone) in bepaalde gebieden blijft vooralsnog gehandhaafd.

Taakveld Recreatieve havens

Wat willen we bereiken?

- De in het beheerplan Havens Gemeente Bunschoten opgenomen investeringen voor het jaar 2020 uitvoeren.
- In samenwerking met watersportvereniging De Eendracht wordt efficiënt uitvoering gegeven aan onderhoudswerkzaamheden. Samen met de watersportvereniging zorgt de gemeente ervoor dat de havens een visitekaartje voor de gemeente zijn en blijven.
- De Westpier voldoet aan de constructieve eisen die daarvoor gesteld zijn. De toegankelijkheid voor minder validen en rolstoelgebruikers is gewaarborgd.
- De doorstroming van het water in de Zuiderzeehaven is goed waardoor stankoverlast voor de watervilla's tot het verleden behoort.

Wat gaan we er voor doen?

- Er vindt regelmatig afstemming plaats met de watersportvereniging over het beheer en onderhoud in de havens.
- Een deel van de gemetselde kademuren wordt gereinigd.
- De damwanden langs de Westpier worden hersteld. Het voetpad op de Westpier wordt verbreed en de bekleding van het talud wordt duurzaam aangelegd.
- Bij de duiker in de Zuiderzeehaven wordt voor de doorstroming van de haven een windwatermolen gerealiseerd. Hiermee worden maatregelen genomen tegen stankoverlast van stilstaand water in de haven.

Taakveld Economische havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

- De waterwegen van de gemeente in samenwerking met het waterschap Vallei en Veluwe onderhouden en beheren.
- Watergangen zijn op diepte en de waterafvoer in deze watergangen is gewaarborgd.
- Oeververdedigingen langs bermen en wegen zijn in goede staat van onderhoud zoals vastgelegd in het beheerplan oeververdediging en frontmuren.
- Een optimale samenwerking voor een efficiënte inzet van de beschikbare middelen samen met het waterschap.

Wat gaan we er voor doen?

- Met het waterschap wordt het spoelen van de watergangen in het stedelijk gebied uitgevoerd. Hierdoor zal de waterkwaliteit verbeteren. In een deel van de watergangen worden baggerwerkzaamheden uitgevoerd.

Taakveld Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

- Het gebruik van de vier buslijnen van Keolis (Syntus) door onze gemeente naar Amersfoort (76), Baarn en Utrecht Science Park / Uithof (272), Nijkerk (503/603) en Soest, Baarn en Amersfoort Vathorst (572) verder stimuleren.

Wat gaan we er voor doen?

- Overleg met de vervoersmaatschappij en de provincie Utrecht (opdrachtgever) over het gebruik van de buslijnen, de routes en de halteplaatsen. Dit overleg wordt gecontinueerd.

Wat mag het kosten?

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	2.390	2.634	2.744	2.748	2.765	2.761
Parkeren	124	121	124	124	124	124
Recreatieve havens	112	126	112	113	114	114
Economische havens en waterwegen	2	16	16	16	16	16
Openbaar vervoer	34	40	43	44	44	44
Totaal lasten	2.662	2.937	3.039	3.045	3.063	3.060
Baten programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	308	243	264	453	453	453
Parkeren	23	10	18	18	18	18
Recreatieve havens	233	234	235	235	235	235
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
Openbaar vervoer	15	15	15	15	15	15
Totaal baten	578	501	531	721	721	721
Saldo programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	2.082	2.391	2.481	2.294	2.311	2.308
Parkeren	101	111	106	106	106	106
Recreatieve havens	-121	-108	-123	-122	-121	-121
Economische havens en waterwegen	2	16	16	16	16	16
Openbaar vervoer	20	26	28	30	30	29
Totaal saldo	2.084	2.436	2.507	2.324	2.342	2.339

Investeringsen

(Bedragen x €1,-)

	2020	2021	2022	2023
Bruggen	59.500	69.000	48.000	
Bermverharding buitengebied	30.000	30.000		
Verlichting	189.000	200.700	170.000	173.400
Reconstructie gebakken straatmateriaal	100.000			
Damwand veerpont	56.000			
Herstel damwand langs de Binnengracht	290.000			
Damwand slibsedimentatie vaargeul Scouting		75.000		
Windwatermolen Zuiderzeehaven	21.000			
Herstel geotextiel 't Kleine Zeetje		35.000		
Totaal	745.500	409.700	218.000	173.400

Toelichting

De ontwikkelingen binnen dit programma zijn vooral loon- en prijsaanpassingen en de verwerking van de besluiten genomen bij de kadernota.

Met ingang van 2021 is de verhuur van grond Haarbrug-Zuid geraamd binnen de gewone dienst, omdat het complex Haarbrug-Zuid in 2020 wordt afgesloten. Een effect dat nog niet bij de kadernota gemeld kon worden is het niet verlengen van een reserveringsovereenkomst voor verhuur grond. Dat was wel al in de meerjarenbegroting 2019 - 2022 geraamd voor een bedrag van € 185.000,-. Die grond komt wel weer beschikbaar voor verkoop. Voor de jaren 2022 en 2023 kon dit effect in de begroting worden opgevangen door onder andere lagere financieringslasten, voor 2021 resteerde nog een nadelig effect van € 80.000,- dat incidenteel ten laste van de reserve grondexploitatie is gebracht.

2.3 Economie

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouders R.J. Beukers en G. Koops. Taakveld Economische promotie behoort in de portefeuille van A.H. Kok - van de Geest)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten kenmerkt zich door een sterke plaatselijke economie die bijdraagt aan de zelfstandigheid van de gemeente, de werkgelegenheid en het welzijn van haar burgers. Er wordt ingezet op het faciliteren van het ondernemersklimaat, een optimaal vestigingsklimaat en op de versterking van de samenwerking tussen bedrijven, inclusief gezamenlijke promotie (actief Citymarketing beleid). Binnen de regio Amersfoort wordt gezocht naar een versterking van de samenwerking. Kansen om de banden met Food Valley aan te halen of te versterken worden benut.

Voorts is het belangrijk de detailhandel in het centrum van Spakenburg aantrekkelijk te houden voor de eigen inwoners en interessant te maken voor de regionale bezoekers.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Economische ontwikkeling
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie

Context en achtergrond

Op dit moment is een onderzoek gaande naar de omvang en invulling van de winkelveorziening (supermarkt) in Rengerswetering en de reeds bestaande voorzieningen. Extra aandacht is er voor wat dit voor invloed heeft op Spakenburg-Centrum.

De komende jaren is er nagenoeg geen ruimte voor de vestiging van nieuwe bedrijven op de bedrijventerreinen. Ingezet wordt op het zo goed mogelijk benutten van de grond op de bestaande bedrijventerreinen. Daarnaast blijft de inzet om het bedrijventerrein De Kronkels-Zuid zo snel mogelijk te ontwikkelen.

Bij het taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur worden de projecten vermeld die horen bij grondexploitatie bedrijventerreinen.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Bunschoten toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'
- Samenwerkingsagenda Werklocaties Regio Amersfoort 2030, '*Samen sterk*'
- Regionale Ruimtelijke Visie Regio Amersfoort
- Herstructureringsplan bedrijventerrein De Kronkels
- Startnotitie De Kronkels-Zuid
- Behoefteteonderzoek De Kronkels-Zuid
- Convenant bedrijventerreinen regio Amersfoort 2011 - 2030
- Centrumvisie Spakenburg

Taakveld Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

- Een toekomstbestendig, vitaal en compact centrum. Met een sterke eigenheid die vervlochten is met de toeristische functies van Spakenburg.
- Dynamisch Spakenburg, winkeliers, horecaondernemers, marktkooplieden, vastgoedeigenaren en bewoners betrekken bij de centrumvisie.

Wat gaan we er voor doen?

- Samen met diverse partners verdere uitvoering gegeven aan het actieprogramma.
- Verbeteren van de fietsvoorzieningen.
- Het verbeteren van het winkelgebied.
- Het optimaliseren van de zaterdagmarkt in samenhang met marktkooplui, winkeliers en horecaondernemers.
- Het faciliteren van meetings om de visie uit te dragen en betrokkenen te motiveren.

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedrijventerrein Haarbrug-Zuid

De gronduitgifte van Haarbrug-Zuid verloopt zeer voorspoedig, er resteren nog enkele percelen. Haarbrug-Zuid zal steeds verder bebouwd worden met fraaie bedrijfspanden. Het bedrijventerrein is 'woonrijp', dat wil zeggen dat de openbare ruimte definitief is ingericht. In 2020 zullen mogelijk nog werkzaamheden aan de ontsluiting van de laatste uitgeefbare kavels plaatsvinden, afhankelijk van de exacte invulling.

Het parkmanagement zal zorg dragen voor een adequaat groenonderhoud en de parkeerkoffers voorzien van een afsluiting en toegangssysteem. Het bedrijventerrein komt in de "beheersfase".

Bedrijventerrein De Kronkels-Zuid

Bedrijventerrein Haarbrug-Zuid is nagenoeg uitgeven, waardoor de behoefte aan nieuwe bedrijfsgrond steeds urgenter wordt. De voorbereidingen voor het ontwikkelen van De Kronkels-Zuid zijn dan ook in volle gang. De Wet Voorkeursrecht Gemeenten is op 26 april 2018 in werking getreden. De gemeenteraad heeft dit tijdens de raadsvergadering van 12 juli 2018 bestendigd.

Een adviesbureau heeft opdracht gekregen voor het opstellen van een stedenbouwkundige visie & plan, het uitvoeren van verkeerskundig onderzoek en het adviseren over het te voeren grondbeleid in combinatie met het opstellen van een grondexploitatie. Vervolgens kan in 2020 het stedenbouwkundig plan worden vertaald in een bestemmingsplan. Ook zal verder worden gegaan met alle verplichte onderzoeken die hiervoor benodigd zijn. Hierbij speelt de provinciale planologische toestemming voor de ontwikkeling van De Kronkels-Zuid een grote rol.

Beoogde verplaatsing bedrijfsactiviteiten A. van de Groep & zonen B.V.

Op de locatie van de voormalige rioolwaterzuivering aan de Groeneweg wil A. van de Groep & zonen B.V. nog steeds gefaseerd de bedrijfsactiviteiten die gericht zijn op de invriesafdeling, de verwerking van visbijproducten en zuivering van het water, realiseren. Naast de nodige opstallen worden daar ook de parkeerplaatsen aangelegd. Op de voormalige stortplaats en het huidige aanbiedstation wil het bedrijf gefaseerd de bedrijfsprocessen voor de productie van 'groen gas' realiseren. Het gaat dan om de noodzakelijke vergistertanks en andere opstallen. De bedrijfsactiviteiten op de Zuidwenk worden navenant eveneens gefaseerd beëindigd.

Het bedrijf onderzoekt samen met de gemeente en de provincie of de beoogde verplaatsing mogelijk is. Daarbij is ook een verplaatsing van het aanbiedstation nodig. Het doel is voor het gehele gebied een goede en integrale ruimtelijke invulling na te streven. Het groene gedeelte tussen het bedrijventerrein Zuidwenk en de voormalige rioolwaterzuivering is daar een onderdeel van.

Indicator Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal hectaren te verkopen bedrijfsterrein (inclusief verhuur)	P	Idem	2,92	3,5	1,2	0		

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting indicator

Er is een bedrijf met belangstelling voor een groot gedeelte van de grond welke was gereserveerd door een ander bedrijf. Het bedrijf wil pas kopen in de zomer 2020 als de nodige vergunningen zijn verleend. Alle verkoopbare bedrijfsground van Haarbrug-Zuid is naar verwachting in 2020 verkocht. Het wachten is dan op de ontwikkelingen van het toekomstige bedrijfsterrein De Kronkels-Zuid.

Het complex Haarbrug-Zuid wordt naar verwachting afgesloten in 2020. De verhuurde grond wordt dan overgedragen aan de algemene dienst. Dit gaat om 1,2 hectare.

Taakveld Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

- Inzet op behoud en versterking van bedrijven en een goede uitstraling van de bedrijfsterreinen.
- Het stimuleren van de contacten tussen onderwijs en bedrijfsleven. Kijken naar de mogelijke deelname van een Food Academie in Nijkerk.
- Werken aan een leefbaar en economisch sterk Spakenburg-Centrum.
- Het verder versterken van de contacten met zowel kleine als grote ondernemingen.
- Aandacht voor de bereikbaarheid van Bunschoten door een goede infrastructuur.
- De in de nota Economische Zaken genoemde doelstelling zien te realiseren waarbij dit jaar de eerste stappen worden gezet.
- Het in goed overleg met BIZ Haarbrug-Noord en Dynamisch Spakenburg uitvoeren van een nieuwe draagvlakmeting BIZ.
- Betere zichtbaarheid van het bedrijvenloket waar ondernemers met vragen terecht kunnen.

Wat gaan we er voor doen?

- Het stimuleren van deelname aan regionale activiteiten zoals Rode Loperdag en Zomerondernemer.
- Actief betrokken zijn bij verdere regionale samenwerking.
- Meer aandacht de diversiteit in bedrijven (groot en klein) en de knelpunten die worden ervaren.
- Intern aandacht bij aanbestedingen voor bedrijven die actief zijn met Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
- Ondersteunen van parkmanagement Haarbrug-Zuid, BIZ Haarbrug-Noord en BIZ Spakenburg-Centrum.
- Start maken met de actiepunten genoemd in de nota Economische Zaken.

Indicatoren Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving		E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
						2020	2021	2022	2023
Periodieke overleggen college	Dynamisch Spakenburg	P	Gemeente	3	3	3	3	3	3
	Bedrijvenkring/ <u>JOBS</u>	P	Idem	2	2	2	2	2	2
	<u>SVV</u>	P	Idem	*	0	0	1	0	1
Bedrijfsbezoeken bedrijfscontact- functionaris	Het college	P	Idem	2	1	2	2	2	2
	Portefeuille- houder <u>EZ</u>	P	Idem	10	7	10	10	10	10
	Bedrijfscontact- functionaris	P	Idem	4	7	10	10	10	10

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Overleg is één keer per twee jaar.

Taakveld Economische promotie

Wat willen we bereiken?

- Profileren als een aantrekkelijke gemeente met voldoende recreatieve en toeristische voorzieningen.
- Cultuurhistorische aspecten van Bunschoten breed onder de aandacht brengen.
- Behouden en versterken sociaaleconomische vitaliteit.

Wat gaan we er voor doen?

- Leveren actieve (personele) bijdrage aan (regionale) initiatieven op recreatief toeristisch en promotioneel gebied.
- Subsidiëren van een toeristisch informatiepunt (VVV) voor het bevorderen van toeristische en recreatieve mogelijkheden en het voorlichten over en promoten van de gemeente.
- Inzetten op initiatieven voor het regionaal en provinciaal verwerven van een positie in de markt van het internationaal toerisme.
- Subsidiëren van citymarketing, actief meedenken en een bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van de citymarketing en de bundeling van de onderliggende instellingen.
- Nauwe samenwerking en overleg met de Bedrijvenkring, de SVV, de stichting Dynamisch Spakenburg en de JOBS.
- Daar waar mogelijk de verblijfsduur van bezoekers verlengen, herhalingsbezoek stimuleren, seizoen verbreding naar weekdagen in het laagseizoen; creëren bedrijvigheid en winkelaanbod.

Indicatoren Economie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2018	Nederland 2018
Functiemenging	%	CBS BAG/ LISA	58	52,8
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	141,1	145,9

Wat mag het kosten?

Programma Economie

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	52	83	86	86	86	86
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.445	3.392	6.405	15	15	15
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	201	203	205	205	206	206
Economische promotie	130	127	133	133	133	133
Totaal lasten	4.828	3.805	6.829	440	440	439
Baten programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.319	3.327	7.090	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	198	195	194	194	194	194
Economische promotie	44	52	41	41	41	41
Totaal baten	5.560	3.573	7.325	235	235	235
Saldo programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	52	83	86	86	86	86
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-873	65	-685	15	15	15
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	8	12	12	12	12
Economische promotie	85	75	92	92	92	92
Totaal saldo	-732	232	-496	205	205	205

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2020	2021	2022	2023
Vervanging geluidsinstallatie markt	14.470			
Totaal	14.470	-	-	-

Toelichting

De lasten en baten op het taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur hebben in 2020 betrekking op bedrijventerrein Haarbrug-Zuid. In de begroting is opgenomen dat dit complex eind 2020 sluit met een voordelig resultaat van afgerond € 700.000,-. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.

2.4 Onderwijs

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder A.H. Kok - van de Geest)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als in immaterieel opzicht. Onderwijs en educatie draagt bij aan de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners. Dit begint al bij de jonge inwoners. Elk kind kan gezond en veilig opgroeien en zijn talenten ontwikkelen. Waar nodig wordt passende ondersteuning gegeven.

Het programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:

- Openbaar onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het programma Onderwijs is onlosmakelijk verbonden met het programma Sociaal domein.

Context en achtergrond

Tot het taakveld Openbaar onderwijs behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basis- en middelbaaronderwijs.

Tot het taakveld Onderwijshuisvesting behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. De gemeente zorgt voor integrale huisvestingsfaciliteiten waarin onderwijs wordt aangeboden. Goede onderwijshuisvesting draagt bij aan gevarieerd en aantrekkelijk onderwijs en ondersteunt de doelen vanuit dit beleidsonderdeel.

Tot het taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen. Binnen het onderwijs wordt samengewerkt zodat ieder opgroeiend kind in beeld is en een passende schoolloopbaan krijgt - met eventueel tijdig de juiste zorg op het juiste moment. Er wordt uitdagend onderwijs geboden waarbij wordt uitgegaan van mogelijkheden. Hierbij wordt rekening gehouden zowel met beperkingen als talenten van kinderen. Op deze wijze kunnen kinderen zich, zo goed als mogelijk, ontwikkelen tot zelfredzame volwassenen.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Integraal beleidskader sociaal domein 2019 - 2022
- Integraal Huisvestingsplan Scholen 2016 - 2020
- Regionaal Programma Volwassenen Educatie 2020 - 2024
- Nota Laaggeletterdheid 2017 - 2021
- Wijzigen systematiek subsidieverlening peuterspeelzaalwerk / peuteropvang - harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang in Bunschoten (inclusief een bijbehorende Nadere regel Subsidie Peuteropvang / Peuterspeelzaalwerk 2018)
- Leerplicht jaarverslag 2017 - 2018
- Jaarverslag Handhaving Kinderopvang 2018

Verordeningen:

- Verordening leerlingenvervoer gemeente Bunschoten 2015
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Bunschoten 2015
- Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid gemeente Bunschoten

Taakveld Openbaar onderwijs

Wat willen we bereiken?

- Huidige aanbod openbaar primair onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen) continueren.

Wat gaan we er voor doen?

- Openbaar primair onderwijs blijven monitoren.
- Bewegingsonderwijs en schoolzwemmen blijven ondersteunen (vervoer en locatie faciliteren).

Taakveld Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

- Passende onderwijshuisvesting op basis van het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan voor de scholen, waarbij aandacht is voor mogelijkheden van multifunctionele accommodaties.

Wat gaan we er voor doen?

- Oplevering van het nieuwe gebouw voor de Van Amerongenschool en de Calvijnsschool. Inrichten van het openbare gebied rondom de school. In de zomervakantie 2020 slopen van de bijgebouwen van de Van Amerongenschool en het schoolplein inrichten. Vanaf het schooljaar 2020/2021 starten de scholen in het nieuwe gebouw.
- Sloop van de Grondtoon in de zomervakantie 2020 en direct daarna starten met de bouw van een nieuw schoolgebouw voor de Grondtoon en de Groen van Prinstererschool.
- Uitgangspunt is dat de scholen de plannen steunen en de buurt betrokken wordt bij de plannen (Co-creatie).
- Het opstellen van een nieuw IHP voor de periode 2020 - 2024
- Het Oostwende College ruimte geven om invulling te geven aan het begrip "ondernemende school" en faciliteren om kruisbestuiving tussen school en bedrijfsleven mogelijk te maken.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat willen we bereiken?

- Volwassenen zijn duurzaam aan het werk.
- Volwassenen functioneren zelfstandig.
- Jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.
- Voorkomen, vroeg signaleren en aanpak van onderwijs(taal)achterstanden.
- Voorkomen, terugdringen en aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.
- Integrale samenwerking versterken binnen de Lokale Educatieve Agenda.

Wat gaan we er voor doen?

- Zorgen dat inwoners vaardiger worden met de Nederlandse taal, de digitale wereld en rekenen.
- Voorkomen en terugdringen laaggeletterdheid conform beleidsnota laaggeletterdheid.
- Volwasseneneducatie regionaal uitvoeren voor laaggeletterde volwassenen die niet (meer) inburgeringsplichtig zijn conform Regionaal Programma 2020 - 2024.
- Uitvoering geven aan bestaand beleid (inclusief wettelijke taken en anticiperen op nieuwe taken) en aan het Convenant Voor- en vroegschoolse educatie Bunschoten (1 januari 2018).
- Zorgdragen dat meer jeugdigen lokaal passend onderwijs kunnen volgen.
- Uitvoering geven aan de Samenwerkingsagenda Passend Onderwijs en Zorg voor de Jeugd Regio Eemland in samenspraak met schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden.
- Zorgen dat minder jeugdigen voortijdig school verlaten.
- Uitvoering geven aan sluitende aanpak.
- Thuiszitters en kwetsbare jongeren toeleiden naar passende opleiding, werk, ondersteuning, etc.
- Zorgdragen voor een passende vervoersvoorziening naar een school conform de vastgestelde verordening leerlingenvervoer waarbij het vergroten van de zelfredzaamheid van deze leerlingen wordt gestimuleerd.
- Uitvoering geven aan de thema's op de Lokaal Educatieve Agenda, die jaarlijks worden vastgesteld in samenspraak met (school)besturen.

Indicatoren Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal leerlingen basisonderwijs	P	Scholen/ 1 oktober- telling	2.088	2.112				
Aantal beschikkingen leerlingenvervoer (per 1 september)	P	Admini- stratie	162	163	160	158	154	154
% aantal voortijdige schoolverlaters in Bunschoten (cijfers volgen met een jaar vertraging)	P	<u>WSJG</u>	1,6	2,36	2,0	1,75	1,5	1,5

E= effectindicator en P= prestatie-indicator

Toelichting indicatoren

Aantal leerlingen basisonderwijs

Het aantal leerlingen basisonderwijs kan voor de begroting niet worden ingevuld, omdat de gemeente niet op het aantal leerlingen kan sturen. Deze cijfers worden alleen verstrekt met de jaarrekening.

Onderstaande indicatoren zijn nieuw per begroting 2019, de gegevens van 2018 waren nog niet gecommuniceerd, hieronder een toelichting.

Aantal beschikkingen leerlingenvervoer

In de loop van het schooljaar zijn er nog kinderen bijgekomen. Dit is de telling aan het begin van het schooljaar.

Percentage aantal voortijdige schoolverlaters

In de hele regio Eem & Vallei is een stijging te zien van het aantal voortijdige schoolverlaters. Aan het achterhalen van de oorzaken (lokaal en regionaal) wordt gewerkt.

Indicatoren Onderwijs

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2018	Nederland 2018
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	DUO/ Ingrado	1,62 (2017)	1,82 (2017)
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	DUO/ Ingrado	0	23,28
Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO onderwijs	% van alle leerlingen van 12-23 jaar	DUO/ Ingrado	2,4	1,9

Wat mag het kosten?

Programma Onderwijs

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	39	48	47	47	47	47
Onderwijshuisvesting	455	408	487	599	662	731
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.572	1.744	1.745	1.681	1.631	1.611
Totaal lasten	2.066	2.200	2.278	2.327	2.340	2.389
Baten programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	35	0	0	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	456	459	548	548	548	548
Totaal baten	491	459	548	548	548	548
Saldo programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	39	48	47	47	47	47
Onderwijshuisvesting	421	408	487	599	662	731
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.116	1.285	1.197	1.133	1.083	1.063
Totaal saldo	1.576	1.741	1.730	1.778	1.791	1.841

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2020	2021	2022	2023
Grondinbreng Rengerswetering en Talent			1.000.000	
Bouw- en woonrijp maken Rengerswetering en Talent			500.000	
Nieuwbouw Rengerswetering en Talent			2.411.000	2.411.000
Bouw- en woonrijp maken Grondtoon en Gr. Van Prinstererschool	500.000			
Nieuwbouw Grondtoon en Gr. Van Prinstererschool	2.752.000	2.752.000		
Nieuwbouw Calvijnschool en van Amerongen	1.346.000			
Totaal	4.598.000	2.752.000	3.911.000	2.411.000

Toelichting

De toename in de lasten voor het taakveld Onderwijshuisvesting hebben betrekking op de nieuwbouw van de scholen, op basis van het vastgestelde integraal huisvestingsplan. De daling van de lasten op het onderdeel onderwijsbeleid en leerlingzaken in meerjarenperspectief is het gevolg van de afbouw subsidie kinderopvang.

De hogere baten zijn het effect van een hogere rijksuitkering voor onderwijsachterstandenbeleid. De raming voor 2019 moet daar nog op worden aangepast.

2.5 Sport, cultuur en recreatie

(Commissie Samenleving, portefeuillehouders A.H. Kok - van de Geest. Voor het taakveld openbaar groen en (openlucht) recreatie is R.J. Beukers portefeuillehouder, commissie Ruimte.)

Omschrijving programma (missie)

Gemeente Bunschoten beschikt over een rijke cultuur die historisch is gegroeid, dit is daarbij een belangrijk onderdeel van de identiteit. Het brede cultuuraanbod is het waard om te koesteren. Sport, cultuur(beleving) en recreatie zijn instrumenten die de leefbaarheid binnen de gemeente versterken. De gemeente Bunschoten wil een gastvrije gemeente zijn voor bezoekers en bewoners. Zelfredzaamheid (en samenwerking), stimuleren en zorgdragen voor goede voorzieningen staat voorop.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Sportbeleid en activering
- Sportaccommodaties
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Media
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Context en achtergrond

Sport

Het belang van sport en bewegen voor de gezondheid, sociale contacten en een zinvolle vrijetijdsbesteding wordt algemeen erkend. Daarnaast wordt sport meer en meer gezien als een instrument waarmee ook andere doelen bereikt kunnen worden, zoals het oplossen van maatschappelijke problemen of het profileren van de gemeente. De gemeente heeft een rol in het zorgdragen voor een adequate sportinfrastructuur met voldoende en kwalitatief goede voorzieningen. In het sportaccommodatiebeleid wordt gestimuleerd accommodaties te ontwikkelen en te onderhouden. Zelfredzaamheid speelt hierbij een grote rol, dit vergroot de maatschappelijke betrokkenheid.

Cultuur en erfgoed

In de gemeente en in de gemeenschap is er een veelheid van activiteiten op het gebied van de cultuur. Het grote aantal van deze activiteiten en bovendien de grote verscheidenheid op dit gebied, maakt dat er een breed cultureel aanbod is. Deze activiteiten worden waar mogelijk door de gemeente (financieel) ondersteund. De doelstelling voor het cultuurbeleid is als volgt geformuleerd: *'Het scheppen van zodanige voorwaarden dat een breed publiek (waaronder ook de jeugd) zowel actief bijdraagt aan en/of in aanraking komt met het ruime cultuuraanbod in de gemeente Bunschoten in de meest brede zin van het woord'*. Samenwerking om het cultuuraanbod te versterken geeft een belangrijke meerwaarde. Het behoud van cultuurhistorische waarden in de leefomgeving wordt bewerkstelligd door middel van het beschermen, wettelijk verankeren en publiekelijk ontsluiten daarvan.

Kerkstraat

Met de Stichting Monumenten is overeengekomen dat de bibliotheek uiterlijk in 2021 gevestigd wordt in het gemeentelijk monument d' Ouwe Sjoel'. Tot die tijd huren zij een ruimte aan de Blokkenmakerssteeg.

Media

De bibliotheek fungeert als kenniscentrum van informatie, educatie en cultuur in de gemeente waar inwoners kennis kunnen nemen van allerlei cultuuruitingen in de ruimste zin van het woord. Daarnaast levert de bibliotheek een bijdrage in de aanpak van laaggeletterdheid, (lees)ontwikkeling en ontspanning van de inwoners waarbij ingespeeld wordt op maatschappelijke veranderingen. Bovendien wordt de bibliotheek steeds meer multifunctioneel waarbij aandacht is voor sociale cohesie, verbinding en onderlinge ontmoeting van inwoners.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Er is meer aandacht voor recreatieactiviteiten die vanuit de voordeur kunnen worden gestart. Daarbij gaat het niet alleen om de lichamelijke, maar ook om de geestelijke ontspanning. Recreatie dichtbij huis is gewild, omdat de recreant hierin flexibel met zijn tijd om kan gaan. De watersport heeft een belangrijke functie in de gemeente; het water vormt een aantrekkelijk decor voor allerlei vrijetijdsactiviteiten. Sinds enkele jaren ondervinden watersporters op de Randmeren 's zomers grote hinder van waterplanten die naar de oppervlakte groeien. Er wordt periodiek gemaaid, maar het bevaarbaar gebied blijft beperkt en leidt in enkele gevallen tot gevaarlijke situaties. In samenwerking met andere partijen wordt naar oplossingen gezocht. Op de korte termijn zijn het maaien van een groter gebied, vaker maaien en duidelijke communicatie van belang. Verdiepen is de enige structurele oplossing, waarvan de haalbaarheid wordt onderzocht (onder andere natuur, financiën).

Bunschoten ligt midden in het Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland, hierdoor zet Bunschoten zich actief in voor een duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied met behoud van kernkwaliteiten. Van hieruit zijn onder andere projecten ontstaan als Laakzone en de aanleg van fiets- en wandelpaden.

De rijke cultuurhistorische identiteit van Bunschoten maakt dat de gemeente aantrekkelijk is voor (dag)toeristen. De gemeente wil activiteiten stimuleren die Bunschoten op de kaart zetten, zoals het uitbreiden of versterken van activiteiten die gericht zijn op bestaande en nieuwe doelgroepen, nationaal en internationaal. Daarnaast wil de gemeente graag de verblijfsduur verlengen en het bezoek meer spreiden over de week. Bunschoten heeft weinig overnachtingsmogelijkheden voor toeristen. Initiatieven zoals Bed & Breakfast en Kamperen bij de Boer zijn mogelijk gemaakt. Marketing en promotie van alle recreatieve/toeristische voorzieningen, de zichtbare en voelbare gastvrijheid bij aankomst en tijdens het verblijf in Bunschoten en de infrastructuur is een belangrijk middel.

Een groene leefomgeving heeft positieve invloed op gezondheid, de leefbaarheid en economische waarde van onroerend goed. Door de aanwezigheid van groen worden mensen meer gemotiveerd tot bewegen en te recreëren in de buitenlucht. Een goede speelvoorziening stimuleert kinderen om buiten te spelen, bewegen en in een veilige omgeving de wereld stapsgewijs te ontdekken.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Kadernota Cultuurbeleid '*Sporen naar een blijvende opdracht*' 2003
- Visie en actieplan voor een samenhangend cultuurbeleid 2008
- Erfgoedbeleid - Een nieuwe nota voor historische waarden 2008
- Masterplan behoud Museumhaven Spakenburg 2015
- Nota '*Een deurkiek*' 2000
- Toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'
- Nota accommodatiebeleid '*Stimulus*' 2002
- Integraal beleidskader Sociaal Domein 2019 - 2022
- Ontwikkelingsvisie Laakzone 2008
- Haalbaarheidsstudie '*Paden in de Eempolder*' 2005
- Groenbeleidsplan 2015 - 2025
- 2^e Herziening snippergroenbeleid 2013
- Nota spelenbeleid '*Spelen Natuurlijk!?* Nu en in de toekomst' 2012 - 2021
- Bomenbeleid Bunschoten 2018 - 2023

Verordeningen:

- Algemene Subsidieverordening gemeente Bunschoten 2011
- Erfgoedverordening 2013
- Ligplaatsenverordening 2013

Taakveld Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

- Het bevorderen van sport en bewegen bij jeugdige inwoners, volwassenen en inwoners met een beperking.
- Het ondersteunen en stimuleren van recreatieve sportbeoefening.
- Het ondersteunen van organisaties die zich bezighouden met sportbeoefening.

Wat gaan we er voor doen?

- Het bieden van (financiële) ondersteuning aan Stichting Gewoon Sport Bunschoten.
- Regionaal participeren in het aangepast sporten project "Grenzeloos Actief".
- Het stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimte.
- Het stimuleren van sportieve activiteiten gericht op gezondheidsbevordering.
- Het inzetten van buurtsportcoaches.
- Het verder opstellen en uitwerken van ambities in een Lokaal Sportakkoord.
- Nadere invulling geven aan ambities die voortvloeien uit Jongeren Op Gezond Gewicht.

Taakveld Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

- Het in stand houden van een diversiteit aan sportvoorzieningen in de gemeente Bunschoten om inwoners de gelegenheid te bieden te kunnen sporten en de kwaliteit van de sportvelden te optimaliseren.

Wat gaan we er voor doen?

- Sturing geven aan het onderhoud en renovatie van de sportvelden, door het opstellen van en uitvoering geven aan een beheersplan.
- Twee kunstgrasvelden op De Westmaat renoveren.
- Bieden van financiële ondersteuning aan verenigingen om sportaccommodaties in stand te houden of te realiseren. Bij de bouw van nieuwe accommodaties uitgaan van de multifunctionaliteit van het gebouw en de mogelijkheden tot kruisbestuiving.
- Het buitenterrein van zwembad De Duker opknappen.

Indicatoren Sportaccommodaties

Omschrijving	<u>E</u> <u>P</u>	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal sportvelden van de 12 met redelijk en hoger beoordeeld	E	Kwaliteits-onderzoek ISA-sport	10	10	12	12	12	12

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

- In stand houden van actieve bijdragen van inwoners aan het cultuuraanbod in de gemeente.
- Het stimuleren van kennismaking met, en deelname aan kunst en cultuuractiviteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd, jongeren en volwassenen.
- Stimuleren en ondersteunen van initiatieven voor verdere samenwerking op het gebied van cultuur.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren en stimuleren van passieve en actieve cultuurparticipatieprojecten via incidentele subsidies en subsidiëren van culturele verenigingen en instellingen.
- Subsidiëren en ondersteuning van het, op initiatief van de gemeente, in 2011 opgerichte Cultuurplatform en de hieruit voortvloeiende initiatieven.
- Subsidiëren van muzikeducatie door middel van projecten met een binnen schools programma gekoppeld aan een buitenschools vervolg.
- Deelname aan het Jeugdcultuurfonds, waardoor jeugdige minima laagdrempelig op cultuureducatie kunnen (onderdeel minimabeleid).

Taakveld Musea

Wat willen we bereiken?

- Het in stand houden van een professioneel en gecertificeerd museum om de omvangrijke (deels gemeentelijke) collectie historische voorwerpen te beheren en daarmee de rijke cultuurhistorie onder de aandacht te brengen van de gemeenschap en daarbuiten.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren van een gecertificeerd museum.
- Het verkennen van de mogelijkheden voor verdere samenwerking op het gebied van digitaal collectiebeheer, archivering en ontsluiting van de (beeld) collectie van gemeente, historische vereniging en museum.

Indicator Musea

Omschrijving	<u>E</u> P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal bezoekers museum Spakenburg	P	Museum Spakenburg	11.211	12.786	11.500	12.000	12.500	13.000

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting indicator

Het gemiddeld aantal bezoekers over de afgelopen 10 jaar is ongeveer 11.500, met uitschieters naar boven en beneden. Gezien de landelijke tendens van teruglopende bezoekers bij de kleine en middelgrote musea is dit een realistische streefwaarde.

Taakveld Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

- Door middel van erfgoedbeleid op lange termijn de integraal historische waardevolle zaken behouden voor volgende generaties om daarmee de identiteit en het historisch besef van de samenleving te versterken.
- Het onder de aandacht brengen van de lokale cultuurhistorie en het vergroten van de kennis bij inwoners en bezoekers van de lokale cultuurhistorie.
- Het stimuleren en ondersteunen van initiatieven voor nadere samenwerking op het gebied van cultureel erfgoed met de betrokken erfgoedpartners

Wat gaan we er voor doen?

- Aanwijzen van nog tien tot twintig kwetsbare en (cultuur)historisch waardevolle gemeentelijke monumenten van de zogenaamde A-lijst (waaronder de begraafplaats Memento Mori). Dit in navolging van de aanwijzing van een eerdere selectie (65 van 90 panden) op deze A-lijst.

- Het handhaven en waar mogelijk uitbreiden van aantrekkelijke voorwaarden voor de monumenteneigenaren om de monumenten in stand te houden.
- Naar behoren en met ambitie uitvoeren van de wettelijke verplichte taken op het gebied van cultuurhistorie, monumentenzorg en archeologie.
- Het verankeren van de cultuurhistorische waarden in de ruimtelijke ordening door het vastleggen daarvan in omgevingsvisie en omgevingsplan (verplichting vanuit overheid).
- Bundeling van krachten van de diverse stichtingen op gebied erfgoed, cultuur en recreatie onder andere door het Centrum van Erfgoed en Cultuur.
- Gezamenlijk met de historische vereniging en andere geïnteresseerde partijen cultuurhistorisch waardevolle (foto)materialen uit de archieven en het lokale Erfgoed ontsluiten voor interactief gebruik via www.erfgoedbunschoten.nl.
- Plaatsen van cultuurhistorische informatieborden op diverse locaties in de gemeente.
- Het uitvoeren van een integraal en overkoepelend beleid voor het behoud van de Museumhaven van Spakenburg met historische botters op de lange termijn (Masterplan).

Indicator Cultureel erfgoed

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
Aantal gemeentelijke monumenten	E	Gemeente	51 (65)	65	75/85	75/85	75/85	75/85

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Media

Wat willen we bereiken?

- De bibliotheek helpt inwoners zich te ontwikkelen zodat iedereen - zo goed als mogelijk - mee kan doen in de maatschappij.
- De bibliotheek doet dit door uitvoering te geven aan haar functies: kennis & informatie, ontwikkeling, ontspanning & educatie, lezen & literatuur, ontmoeting & debat en kunst & cultuur. En de bibliotheek speelt in op maatschappelijke veranderingen.
- Voortbestaan van de lokale omroep door het stimuleren van een samenwerkingsverband met lokale omroepen uit de regio, met behoud van de lokale identiteit.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren van Stichting Regiobibliotheek Eemland, vestiging Bunschoten, (waar)voor:
 - Beheer van een literatuurcollectie die diverse stromingen en gedachtegangen bevat;
 - Ondersteunen herkennen en aanpak laaggeletterdheid (Taalhuis);
 - Organiseren, ondersteunen en stimuleren van lees(bevorderings)activiteiten en digitale taal-/mediavaardigheden zoals Taalcafe, Klik en Tik, Zomerschool, Digisterker, Leeskringen, lezingen, ontvangst groepen en klassen, etc.
 - Het opzetten en continueren van het programma Bibliotheek op School ter verbetering van onderwijsresultaten op het gebied van lees- en taalvaardigheid en informatie- en mediavaardigheden;
 - Actief ondersteunen en evalueren van het uitleenpunt in Eemdijk (Bieb op Diek);
 - Ondersteuning bieden aan en samenwerken met onderwijs- en andere instellingen op het gebied van cultuur;
- Subsidiëren van de lokale/ streekomroep (wettelijke verplichting).
- Ondersteunen van de lokale omroep in het transitietraject naar een nog op te richten streekomroep met de samenwerkingspartners (lokale omroepen uit de regio).

Indicator Media

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
% inwoners dat lid is van de bibliotheek	P	Bibliotheek Eemland	22	22	22	22	22	22

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

- Een groene leefomgeving die bijdraagt aan het welzijn van de inwoners en een positieve uitwerking heeft op de leefomgeving.
- Meer ruimte voor groen binnen de stedelijke omgeving speelt een belangrijke rol bij klimaatadaptatie. Het streven is om dit meer toe te passen in de openbare ruimte (het tegengaan van hittestress en het creëren van extra waterberging).
- Voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor boomveiligheid.
- Een duurzaam bomenbestand. Nieuwe bomen en boomstructuren dienen voldoende ruimte te hebben zowel boven- als ondergronds.
- Voor de jeugd het waarborgen van de basisvoorziening spelen. Gezinsvriendelijke en veilige wijken met een gelijkmatige spreiding van speelplaatsen en trapvelden over de gemeente, waarbij de inrichting van de speelplaatsen wordt gekenmerkt door actief en natuurlijk spelen.
- Inwoners waar mogelijk betrekken bij hun leefomgeving.
- Extensieve recreatiemogelijkheden (wandel-, fiets-, kano en ruiterroutes) vergroten.
- Het voor de watersport bevaarbaar houden van het Eemmeer in de zomermaanden, wanneer de waterplantengroei het grootst is.

Wat gaan we er voor doen?

- Het uitvoeren van het dagelijkse groenbeheer, binnen de vastgestelde kwaliteitsnormen en contracten, die gericht zijn op het in standhouden van de groenvoorziening en buitenruimte. Dit heeft betrekking op het beheer van de bomen, de plantsoenen, de gazons, de bermen, het bestrijden van onkruid op verharding.
- Daarnaast het uitvoeren van groenrenovaties om de beoogde kwaliteit te waarborgen. Waar mogelijk overbodig verhard oppervlak vervangen voor groen. Bewoners worden gevraagd om te denken over de invulling van hun buitenruimte.
- Binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen wordt de VTA (boomveiligheid) uitgevoerd en wordt de uitvoering van maatregelen uit het beleid voor de waardevolle bomen en boomstructuren voortgezet.
- Naast het dagelijks beheer en het uitvoeren van de veiligheidsinspecties wordt op basis van het uitvoeringsprogramma spelen diverse speelplaatsen gerenoveerd en oude speeltoestellen vervangen. Dit alles om de voorzieningen veilig en op niveau te houden.
- Bewoners worden benadert om mee te denken over de invulling van de speelplaatsen. Er worden jaarlijks maximaal twee speeltuinen met voorrang gerealiseerd op grond van burgerparticipatie.
- Door middel van een pilot wordt onderzocht of door een intensievere maaianpak het vaarseizoen kan worden verlengd. Hiervoor heeft de raad ook voor 2020 extra geld ter beschikking gesteld. Er wordt eerder gestart met maaien en later in het seizoen, wanneer de waterplanten weer aangegroeid zijn, wordt een tweede keer gemaaid. Daarnaast wordt vanuit een landelijke werkgroep, waarin de gemeente door de Gastvrije Randmeren is vertegenwoordigd, de haalbaarheid van lange termijn oplossingen als verdiepen onderzocht.
- Afmaken van het project Laakzone. Dit project is onderverdeeld in fases. Fase A en B zijn klaar. Fase C is de directe verbinding met het randmeer. De enige aanvaardbare oplossing hiervoor is een unieke zelfbedieningsovertoom. Gestreefd wordt om dit tijdens de zomer van 2020 te realiseren. De kosten worden volledig gedekt door een extra bijdrage van het ontwikkelingsbedrijf Vathorst.

Indicatoren Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018	Streefwaarden			
					2020	2021	2022	2023
De veiligheidsinspecties van speelvoorzieningen zijn uitgevoerd	P	Interne administratie	100%	100%	100%	100%	100%	100%
De mate waarin de beeldkwaliteit van groenvoorzieningen (A, B en C) wordt behaald	E	Interne inspecties	93,5%	96,9%	100%	100%	100%	100%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Verbonden partijen Sport, cultuur en recreatie

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

De coöperatie heeft als doel: het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de belangen van de natuur. Daarnaast het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon en het bevorderen van de watersportsector, dit alles in het gebied van de Randmeren. Concreet heeft de coöperatie zich in het afgelopen jaar actief ingezet om, met het beschikbare budget en in overleg met de betrokken gemeenten, de waterplantenoverlast zoveel mogelijk te beperken. Daarbij zet de coöperatie haar netwerk in om de waterplantenproblematiek landelijk op de kaart te krijgen, om zo tot structurele oplossingen te komen en de financiering daarvoor rond te krijgen.

Indicatoren Sport, cultuur en recreatie

Indicator	Eenheid	Bron	2016 * Bunschoten	2016 Nederland
Niet sporters	%	Gezondheids- monitor GGD , CBS en RIVM	50,2	48,7

* Dit onderzoek wordt één keer in de vier jaar uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

Programma Sport, cultuur en recreatie

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	177	282	312	300	283	192
Sportaccommodaties	1.309	1.335	1.337	1.337	1.329	1.328
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	111	143	110	110	110	110
Musea	248	260	266	266	266	266
Cultureel erfgoed	459	396	410	382	381	379
Media	385	396	383	383	383	383
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.678	2.022	1.941	1.937	1.935	1.935
Totaal lasten	4.367	4.835	4.759	4.714	4.686	4.592
Baten programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	8	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	195	204	204	204	204	204
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	12	18	18	18	18	18
Musea	56	72	61	61	61	61
Cultureel erfgoed	18	10	10	10	10	10
Media	0	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	51	45	45	45	45	45
Totaal baten	340	349	338	338	338	338
Saldo programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	169	282	312	300	283	192
Sportaccommodaties	1.114	1.131	1.133	1.132	1.124	1.123
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	99	125	92	92	92	92
Musea	193	188	205	205	205	205
Cultureel erfgoed	441	387	401	372	371	369
Media	385	396	383	383	383	383
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.626	1.977	1.896	1.892	1.890	1.889
Totaal saldo	4.027	4.486	4.422	4.376	4.349	4.255

Investeringsen*(Bedragen x €1,-)*

Beheerplan sportvelden

Totaal

2020	2021	2022	2023
15.000			
15.000	-	-	-

Toelichting

De lasten op taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuur participatie, zijn lager door de bezuinigingen op de subsidies.

2.6 Sociaal domein

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder A.H. Kok - van de Geest)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als immaterieel opzicht. Zelfredzaamheid en zelforganiserend vermogen van inwoners en van de lokale gemeenschap staat hierbij voorop en wordt versterkt. Waar nodig wordt passende ondersteuning geboden. Elk kind kan gezond en veilig opgroeien en zijn talenten ontwikkelen.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Wijkteams
- Inkomensregelingen
- Begeleide participatie
- Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Geëscaleerde zorg 18+
- Geëscaleerde zorg 18-

Het programma Sociaal domein is onlosmakelijk verbonden met het programma Onderwijs, Sport, cultuur en recreatie en Volksgezondheid en milieu.

Context en achtergrond

Alle inwoners van de gemeente Bunschoten hebben gelijke kansen om mee te doen

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als immaterieel opzicht. Daarvoor werken overheid, maatschappelijke partners en inwoners samen om de maatschappelijke doelen te realiseren. Daarbij wordt de eigen identiteit en mogelijke beperkingen van inwoners in acht genomen.

Daaruit volgen vier missies:

1. *Alle inwoners kunnen volwaardig meedoen en krijgen daarbij - waar nodig - ondersteuning*
We bevorderen de participatie van personen en ondersteunen zelfredzaamheid.
2. *Alle inwoners ondersteunen elkaar en zetten zich actief in voor hun omgeving*
Door sociale samenhang te bevorderen wonen inwoners graag in de gemeente Bunschoten. Mensen letten op elkaar, helpen elkaar en voelen zich veilig bij elkaar. Hierin hebben ook (sport)verenigingen, bedrijven en geloofsgemeenschappen een belangrijke rol.
3. *Alle inwoners hebben een optimale gezondheid*
Gezondheid is geen doel op zich maar een middel om volwaardig mee te doen. Gezondheid is het vermogen van mensen om zich aan te passen en zelf regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.
4. *De jeugd kan zich optimaal ontwikkelen en groeit veilig op*
De jeugd verdient extra aandacht, hoewel ook de vorige missies betrekking hebben op de jeugd. Jeugdigen moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen en in een veilige omgeving opgroeien.

Inkomensregelingen

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen. De uitvoering van dit taakveld is uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie BBS.

Begeleide participatie

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals dagbesteding, de tegenprestatie naar vermogen en vrijwilligerswerk. Dagbesteding wordt uitgevoerd door het zorgloket. De uitvoering van andere voorzieningen is uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie BBS.

Arbeidsparticipatie

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, zoals loonkostensubsidie, garantiebannen en proefplaatsingen. De uitvoering van dit taakveld is uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie BBS. Er wordt daarbij samengewerkt in de arbeidsmarktregio Amersfoort met het Regionaal Werkbedrijf, het werkgeversservicepunt, het jongerenloket en het leerwerkloket.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Integraal beleidskader sociaal domein 2019 - 2022
- Beleidsplan Mantelzorg en vrijwilligerszorg 2016 - 2019, '*Samen kunnen we meer! Omzien naar elkaar*'
- Woonvisie 2016 - 2021 gemeente Bunschoten
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2016 - 2019 gemeente Bunschoten
- Ankerpunten Minimabeleid 2017 e.v.
- Beleidskader Opvang en Bescherming, '*Moed moet*'

Verordeningen:

- Verordening Sociaal Domein 2019 gemeente Bunschoten
- Verordening burgerparticipatie Sociaal Domein 2016 gemeente Bunschoten
- Verordening Cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening
- Verordening Persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale werkvoorziening

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Inwoners participeren zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.
- Kracht van de samenleving wordt optimaal benut.
- Er is voldoende passend aanbod van basiszorginfrastructuur.
- Ouders/verzorgers voelen zich beter toegerust in hun ouderschap.
- Eenzaamheid onder inwoners neemt af.
- Daling overbelaste mantelzorgers.

Wat gaan we er voor doen?

- Extra inzet om de basiszorginfrastructuur te versterken.
- Ondersteuning van twee burgerinitiatieven.
- Succesvolle pilots worden structureel ingezet en gefinancierd.
- De pilot dagactiviteiten voor kwetsbare jeugdigen en kwetsbare ouderen wordt voortgezet en mogelijk uitgebreid.
- Er worden meer vrijwilligers geworven die zich inzetten voor buurt of gemeenschap.
- Inwoners bij wie mogelijk sprake is van eenzaamheid worden bezocht.
- Uitvoering van het beleidsplan mantelzorg en vrijwilligerszorg om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
- Voor alle peuters van 2,5 tot 4 jaar is er een passende plek in de kinderopvang.

Taakveld Wijkteams

Wat willen we bereiken?

- Inwoners worden tijdig geholpen.
- Specialistische hulp wordt ingezet als dat niet anders kan.
- Eén huishouden, één plan, één regisseur.

Wat gaan we er voor doen?

- Het Sociaal team (inclusief Zorgloket) biedt of regelt in goed overleg met de inwoner passende zorg met medeneming van de mogelijkheden die familie en sociaal netwerk biedt.
- Het team werkt nauw samen met maatschappelijke partners.
- Het team is toegankelijk (laagdrempelig), signaleert en voorziet in een integrale aanpak.
- Het team helpt zo snel als mogelijk en probeert wachtlijsten tegen te gaan.

Taakveld Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

- Iedereen die een uitkering of inkomensondersteuning nodig heeft en daar recht op heeft, krijgt deze tijdig, netjes en efficiënt.
- De bijstand is een vangnet.
- Inwoners met verminderd arbeidsvermogen krijgen inkomen via een reguliere duurzame baan.

Wat gaan we er voor doen?

- Heldere afspraken maken met de klanten, waarbij rechten en plichten van beide kanten worden besproken. Bij handhaving geldt het principe vertrouwen boven wantrouwen.
- Iedereen met een uitkering zo snel mogelijk weer laten uitstromen of in elk geval parttime-inkomsten laten genereren. Als eigen inkomsten genereren (nog) niet mogelijk is, participeren mensen in de samenleving via vrijwilligerswerk of mantelzorg.
- Inwoners met verminderd arbeidsvermogen begeleiden naar een reguliere duurzame baan en zorgen dat werkgevers gecompenseerd worden voor het verminderd arbeidsvermogen.

Taakveld Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

- Iedereen doet mee naar vermogen.
- Voor begeleiding van de inwoners is een integrale aanpak nodig.

Wat gaan we er voor doen?

- Iedereen krijgt een plan (ondersteuningsplan / plan van aanpak), waarin staat aangegeven wat er van elkaar wordt verwacht. Het plan van aanpak beschrijft de juiste instrumenten en een afgestemde route voor de klant. Standaard waar mogelijk, maatwerk waar nodig. Altijd gaan voor de snelste route naar participatie, de verwachtingen worden hierbij duidelijk afgestemd met de klanten.
- Inwoners met een beperking of chronische, psychiatrische of psychosociale problemen worden begeleid naar een zinvolle besteding van de dag, zoals vrijwilligerswerk of (arbeidsmatige) dagbesteding.
- Zo vroeg mogelijk, zo mogelijk vóór huisvesting, worden met statushouders afspraken gemaakt met als doel zo snel mogelijk de taal te leren én tegelijkertijd zo snel mogelijk in de samenleving te participeren. Daarvoor worden speciale instrumenten ingezet.
- Voorbereiden op de komst van de Veranderopgave Inburgering per 1 januari 2021, waarin de gemeente de volledige regie op inburgering krijgt.
- Het integraal samenwerken in het brede sociale domein verder vormgeven en waar mogelijk schotten weghalen.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Iedereen doet mee naar vermogen.
- Werkgevers kijken bij vacatures ook naar inwoners met verminderd arbeidsvermogen.

Wat gaan we er voor doen?

- Iedereen krijgt een plan van aanpak, waarin staat aangegeven wat er van elkaar wordt verwacht. Het plan van aanpak beschrijft de juiste instrumenten en een afgestemde route voor de klant. Standaard waar mogelijk, maatwerk waar nodig. Altijd gaan voor de snelste route naar participatie, de verwachtingen worden hierbij duidelijk afgestemd met de klanten.
- Inwoners met een verminderd arbeidsvermogen begeleiden naar een reguliere werkplek met voorzieningen om het verminderde arbeidsvermogen te beperken en/of te compenseren, zoals werkplekaanpassingen, loonkostensubsidie en een jobcoach.
- Intensiveren van de samenwerking binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort en de regionale activiteiten meer monitoren. Daarnaast wordt aansluiting gezocht met lokaal en regionaal arbeidsmarktbeleid.

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat willen we bereiken?

- Inwoners blijven langer thuis wonen.

Wat gaan we er voor doen?

- Inwoners krijgen advies hoe zij zelf aan de slag kunnen om langer thuis te kunnen blijven wonen of tijdig te verhuizen.
- Conform de Woonvisie wordt gezocht naar een aanbod van levensloopbestendige woningen.

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-/18+

Wat willen we bereiken?

- Voldoende passend aanbod specialistische zorg.
- Minder inwoners met problematische schulden.
- Meer kinderen groeien zo thuis mogelijk op.

Wat gaan we er voor doen?

- In regionaal verband wordt samengewerkt aan een goed en passend aanbod van (specialistische) zorgvoorzieningen samen met veel lokale partners.
- Het beleidsplan Schuldhulpverlening wordt uitgevoerd.
- Vanuit de transformatie opgave Breed Spectrum Aanbieders wordt naar alternatieve gezinsvormen gezocht in plaats van residentiele jeugdhulp.

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-/18+

Wat willen we bereiken?

- Afbouw in de functie 'verblijf' (minder mensen in Beschermd Wonen) en toename van ambulante ondersteuning.
- Een goede aansluiting en effectieve samenwerking van het Sociaal Team met partners op het gebied van veiligheid om waar nodig tijdig en effectief te signaleren en hulp in te zetten.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering Beleidskader 'Moed Moet' in samenwerking met regio Amersfoort.
- Het Sociaal Team werkt samen met Veilig Thuis, SAVE, de politie, het Veiligheidshuis en overige benodigde partners.

Indicatoren Sociaal domein

Omschrijving	Bron	Werkelijk 2018	Streefwaarde 2022
Aantal gezinnen uit bijstand duurzaam aan het werk	Jaarwerk BBS	27	100
Aantal inwoners met schuldhogte van meer dan € 50.000	Jaarwerk Uitvoerder	34	25
Aantal inwoners vanaf 75 jaar die nog zelfstandig wonen	<u>WSJG</u>	909	1.000
% Inwoners dat specialistische zorg ontvangt	<u>WSJG</u>	19,4	18,5
Aantal vrijwilligers dat zich inzet voor buurt of gemeenschap	Jaarwerk De Boei	175	200
% Eenzame senioren	<u>WSJG</u>	32,2 (2016)	30
% Jongeren met jeugdhulp met verblijf	<u>WSJG</u>	0,7	0,7
Alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar een plek in de peuter- of in kinderopvang	<u>SZW/ VNG</u>	Non bereik 113 (2017)	Non bereik 0

Toelichting indicatoren

Het onderzoek naar eenzame senioren wordt eenmaal per vier jaar uitgevoerd. Over 2018 zijn er geen cijfers bekend.

Het onderzoek naar kinderen in peuter- of kinderopvang wordt eenmaal per twee jaar uitgevoerd. Over 2018 zijn er geen cijfers bekend.

Er worden op deze indicatoren geen streefwaarden per jaar genoemd, maar per beleidsperiode van vier jaar, omdat de transformatie met kleine stappen gaat. Effecten zijn pas op langere termijn zichtbaar. Ieder jaar wordt de stand van zaken weergegeven in de nieuwsbrief Sociaal Domein.

Verbonden partijen Sociaal Domein

Samenwerking Sociaal Domein Baarn, Bunschoten en Soest

Deze gemeenschappelijke regeling heeft ten doel de kwetsbaarheid van de eigen organisatie te reduceren, de efficiency te verhogen en de output- en proceskwaliteit te verhogen bij de uitvoering van specifieke taken op het gebied van het Sociaal domein. Naast werk en inkomen is ook de zorgadministratie en het werkgeverschap van de sociaal team belegd.

Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA/ Amfors Holding B.V.)

De gemeenschappelijke regeling RWA voert voor Bunschoten de Wet sociale werkvoorziening uit. De Wsw regelde tot 2015 dat mensen met een arbeidsbeperking beschermd aan het werk kunnen. Deze mensen met een Wsw-indicatie zijn in dienst van de RWA. Amfors Holding B.V. is namens RWA belast met de uitvoering van de Wsw. De medewerkers werken in de verschillende bedrijven (businessunits), zoals Eemfors en Cleanfors.

Indicatoren Sociaal domein

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2018	Nederland 2018
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	Landelijk informatiesysteem arbeidsplaatsen	836,8	774
Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren van 12-21 jaar	Verwey Jonker Instituut	0,97 (2015)	1,45 (2015)
Kinderen in armoede	% van kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut	2 (2015)	6,58 (2015)
Netto arbeidsparticipatie	%	<u>CBS</u>	72,5	67,8
Jeugdwerkloosheid	% van alle jongeren van 16-22 jaar	Verwey Jonker Instituut	0,52 (2015)	1,52 (2015)
Bijstandsuitkeringen	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	<u>CBS</u>	14,2	39
Aantal re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	<u>CBS</u>	24,1	30,5
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	<u>CBS</u>	13,4	10,4
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	<u>CBS</u>	0,8	1,1
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-22 jaar	<u>CBS</u>	Geen data*	0,3
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal per 1.000 inwoners	<u>CBS</u>	46	60

* Dit cijfer wordt weergegeven als geheim om het risico op onthulling van individuen voorkomen.

Wat mag het kosten?

Programma Sociaal domein

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	1.536	1.799	1.637	1.637	1.637	1.637
Wijkteams	907	824	822	822	822	822
Inkomensregelingen	3.302	3.528	3.332	3.319	3.320	3.319
Begeleide participatie	1.141	1.056	1.052	1.034	1.031	1.018
Arbeidsparticipatie	310	206	182	157	133	133
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	437	460	469	469	469	469
Maatwerkdienstverlening 18+	2.059	2.568	2.429	2.329	2.329	2.329
Maatwerkdienstverlening 18-	4.135	3.950	4.356	3.954	3.986	4.002
Geëscaleerde zorg 18+	3	3	3	3	3	3
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	13.829	14.394	14.283	13.724	13.730	13.732
Baten programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	59	34	25	17	8	0
Wijkteams	22	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	2.415	2.434	2.398	2.398	2.398	2.398
Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	1	41	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	163	50	25	25	25	25
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	2.660	2.559	2.448	2.440	2.431	2.423
Saldo programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	1.477	1.765	1.612	1.620	1.629	1.637
Wijkteams	885	824	822	822	822	822
Inkomensregelingen	887	1.094	934	921	922	921
Begeleide participatie	1.141	1.056	1.052	1.034	1.031	1.018
Arbeidsparticipatie	309	165	182	157	133	133
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	275	410	444	444	444	444
Maatwerkdienstverlening 18+	2.059	2.568	2.429	2.329	2.329	2.329
Maatwerkdienstverlening 18-	4.135	3.950	4.356	3.954	3.986	4.002
Geëscaleerde zorg 18+	3	3	3	3	3	3
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo	11.169	11.835	11.835	11.284	11.299	11.309

Toelichting

De ramingen binnen dit programma zijn gebaseerd op de notitie kostenbeheersing sociaal domein die verwerkt is in de kadernota begroting 2020. In deze notitie zijn ook maatregelen opgenomen die ertoe moeten leiden dat de kosten in meerjarenperspectief gaan dalen. De taakstelling die de raad heeft meegegeven is verwerkt vanaf 2021 in de meerjarenbegroting. Dit wordt zichtbaar op het taakveld Maatwerkdienstverlening 18- en in mindere mate op het taakveld Maatwerkdienstverlening 18+.

Een andere belangrijke onderlegger voor de onderbouwing van de raming is de meerjarenbegroting 2020 - 2023 van BBS en van RWA/Amfors.

2.7 Volksgezondheid en milieu

(Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder A.H. Kok - van de Geest. De taakvelden Riolering en Begraafplaatsen en crematoria horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Begraafbeleid behoort bij M. van de Groep. De overige taakvelden zijn onderdeel van de commissie Ruimte, portefeuillehouder G. Koops.)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente heeft oog voor de gezondheid van haar inwoners, iedereen moet optimale kansen op gezondheid hebben en de gezondheidsverschillen moeten kleiner worden. Daarnaast streeft de gemeente naar een duurzame en leefbare gemeente.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Volksgezondheid
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen en crematoria

Context en achtergrond

Volksgezondheid

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

De ruimte die gemeenten hebben om eigen gezondheidsbeleid te voeren, wordt bepaald door wettelijke en financiële kaders. De Wet Publieke Gezondheid is het belangrijkste wettelijke kader. Op basis van deze wet is de gemeente verantwoordelijk voor publieke gezondheidszorg. Publieke gezondheidszorg richt zich op de zorg voor de gezondheid van de hele samenleving en voor risicogroepen. Het is de taak om de gezondheid van de inwoners te beschermen, te bewaken en te bevorderen. Daarmee vult het de reguliere zorg aan, die vooral gericht is op genezing en verzorging van individuele patiënten op het moment dat hun gezondheid al geschaad is. Een groot gedeelte van de taken op het gebied van gezondheid is wettelijk vastgelegd, met weinig beleidsvrijheid voor de gemeente. De GGD is daarbij de belangrijkste uitvoerder. Het betreft de volgende taken:

- gezondheidsbevordering algemeen
- jeugdgezondheidszorg
- preventieve ouderengezondheidszorg
- infectieziektebestrijding

Naast de Wpg heeft de gemeente ook te maken met de landelijke nota gezondheidsbeleid. De landelijke speerpunten bieden aangrijpingspunten voor gemeenten om effectiever beleid te voeren. Tot slot heeft de gemeente te maken met het Nationaal preventieakkoord. Voor de komende jaren wordt vanuit dit akkoord ingezet op de thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Dit zijn de thema's die leiden tot een groot gezondheidsverlies en die een hoge ziektelast veroorzaken.

Naast de wettelijke taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, ligt de focus de komende vier jaar op overgewicht en problematisch middelengebruik onder jeugdigen. De gemeente zet vooral in op preventie, zodat mensen gezond kunnen blijven en daarmee gezondheidsproblemen voor kunnen zijn. Verder wordt de integraliteit tussen verschillende beleidsterreinen binnen de gemeente gestimuleerd. Daarbij wordt vooral verbinding gezocht met het sociaal domein, maar ook met veiligheid en ruimtelijke ordening (nieuwe Omgevingswet).

Riolering, Afval en Milieubeheer

De gemeente vergunt bedrijfsvestigingen en bewaakt de milieubelasting door bedrijven, zorgt voor gescheiden inzameling van huishoudelijk afval, streeft naar energiebesparing, stimuleert waar mogelijk duurzaam bouwen, houdt een goede riolering in stand en geeft voorlichting aan burgers en bedrijven. Voor de uitvoering van het beleid maakt de gemeente gebruik van aanwezige wet- en regelgeving waaronder de Wet milieubeheer. Daarnaast komt vanuit het Klimaatakkoord een aantal verplichtingen op de gemeente af, dit maakt deel uit van de landelijke energietransitie

Begraafplaatsen en crematoria

Gemeente Bunschoten bezit twee begraafplaatsen en geen crematoria. Memento Mori is in 1908 in gebruik genomen, De Akker in 2005. Laatst genoemde begraafplaats is moderner en heeft het uiterlijk van een park. Daarnaast zijn er meer mogelijkheden dan op de andere begraafplaats. Er is bijvoorbeeld een ruimte voor islamitische graven, een urnenkelder en een ruimte om as uit te strooien na een crematie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Integraal beleidskader sociaal domein 2019 - 2022
- Verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2019 - 2024
- Waterplan Bunschoten 2006 - 2015
- Baggerplan Bunschoten 2013 - 2023
- Beheerplan Oeververdediging en Frontmuren 2016 - 2030
- Verbreed Basis Rioleringsplan 2019
- Calamiteitenplan riolering Bunschoten 2007
- Meetplan Overstortregistraties 2005
- Plan van Aanpak diffuse bronnen 2007
- Waterplan Bunschoten 2006 - 2015 (nog niet geactualiseerd)
- Quick Scan Wateroverlast Bunschoten Spakenburg oktober 2007
- Parapluplan '*Samen naar een duurzame afvalwaterketen*' 2014
- Baggerbeheerplan 2013 - 2023
- Afvalstoffenverordening gemeente Bunschoten
- DVO ROVA gemeente Bunschoten
- Nota Integrale handhaving 2017 - 2020
- DVO RUD gemeente Bunschoten
- Notitie Duurzaamheid gemeente Bunschoten
- Begraafplaats beheerplan gemeente Bunschoten 2015 - 2025

Taakveld Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

- Afname van het aantal inwoners met overgewicht.
- Afname van het aantal jeugdigen met problematisch alcoholgebruik.

Wat gaan we er voor doen?

- Naar aanleiding van het Beleidskader Sociaal Domein een uitvoeringsplan maken met de betrokken partijen, zoals De Boei, GGD en Jellinek.
- Verdere stimulering van de Gezonde School bij het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.
- Voortzetting voorlichting op basisonderwijs en voortgezet onderwijs (versterken weerbaarheid jongeren).
- Meedoen aan landelijke campagnes zoals Stoptober (maand niet roken), IkPas (maand geen alcohol).
- Versterken van contacten met lokale en regionale zorgpartners, zoals de huisartsen, De Boei/ Jeugdgezondheidszorg, de kerken en de sportverenigingen.
- Mogelijkheden onderzoeken van het IJslandse model.
- Continuering van subsidiering van de buurtsportcoach en ondersteuning initiatief van de huisartsen voor loopgroep mensen met overgewicht.

Indicatoren Volksgezondheid

Indicator	Bron	Werkelijk 2016	Streefwaarde 2022
% Scholen met vignet "Gezonde school" of certificaat "Welbevinden" of "Roken en Alcohol"	GGD Monitor	50	75
% jeugdigen dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	40	45
% volwassenen en senioren dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	60,0 / 71,8	70 / 80
% kinderen (10-11 jr) met overgewicht	GGD Monitor	10	10
% volwassenen en senioren met overgewicht	GGD Monitor	47,0 / 66,2	47,0 / 66,2
% jeugdigen dat de afgelopen maand alcohol heeft gedronken	GGD Monitor	31	28
% drugsgebruik wiet/ hasj 18-	GGD Monitor	1	<1,0
% harddruggebruik 19+	GGD Monitor	8	7

Toelichting indicatoren

De GGD monitort elke vier jaar, laatste keer in 2016. Daarom is het niet mogelijk om elk jaar cijfers aan te leveren.

Taakveld Riolerings

Wat willen we bereiken?

- Het rioleringsstelsel in optimale staat beheren en houden. De beschikbare middelen worden optimaal benut.
- Een klimaat adaptief rioleringsstelsel. Dat wil zeggen dat bij vervanging rekening wordt gehouden met klimaatontwikkelingen.
- Vervanging van de riolen in de schilderbuurt.
- Schone rioolgemalen, die voldoen aan de huidige eisen en optimaal werken.
- Doelmatig rioolbeheer door het door de gemeenteraad vastgestelde GRP 2019 - 2024.

Wat gaan we er voor doen?

- In een aantal straten zal de riolerings vervangen worden.
- Een deel van het stelsel wordt conform de cyclus gereinigd en geïnspecteerd. Hiervoor wordt samengewerkt met Amersfoort en Leusden binnen de Zuiveringskring Amersfoort.
- De rioolgemalen worden periodiek onderhouden. Dit vindt voor een klein deel in eigen beheer plaats en voor het overige deel worden onderhoudspartijen ingezet.
- In overleg met de bewoners van de schilderbuurt voor het vervangen van de riolerings en wat daar nog meer bij komt kijken (klimaat adaptieve inrichting).
- Met sensoren meten in het rioolstelsel om nog meer inzicht te krijgen in het vulgedrag van het stelsel. Met dit inzicht kan beter op afvalwaterstromen worden gestuurd en worden overstortingen vanuit het riool op oppervlaktewater voorkomen.
- Met het waterschap en het Platform Water Vallei en Eem waterschap samenwerken om de waterketen zo optimaal mogelijk in te richten.

Taakveld Afval

Wat willen we bereiken?

- Een schone gemeente en een functionele grondstoffen- en restafvalinzameling.

Wat gaan we er voor doen?

- Samen met de AVU en ROVA werken aan het terugdringen van afval en het bevorderen van het hergebruik van grondstoffen. Dit sluit aan bij de milieudoelstellingen van de gemeente.
- Er wordt gewerkt aan het verder optimaliseren van het afvalstelsel, met duidelijke communicatie en waar nodig handhaving bij de PBD-inzameling.
- In 2020 wordt door de AVU het contract voor de verwerking van restafval opnieuw aanbesteed. Door de beperkte verwerkingscapaciteit stijgen de tarieven naar verwachting.
- De toekomst van het aanbestedation wordt integraal met andere ontwikkelingen opgepakt.

Taakveld Milieubeheer

Wat willen we bereiken?

- Het behouden en zo mogelijk verbeteren van een duurzame leefomgevingskwaliteit in Bunschoten, waarbij de milieutaken op adequaat niveau zijn. Om de milieudoelstellingen te bereiken kunnen onder andere juridische (regelgeving, convenanten) en economische (subsidie/belasting) middelen ingezet worden. De gemeente staat aan het begin van een energietransitie, daarbij is participatie van groot belang. De mogelijkheden voor het verbeteren van een duurzame leefomgevingskwaliteit worden gezocht aan de hand van twee centrale vragen:
 - Hoe moet de Bunschotense ruimte, bedrijvigheid, samenleving en overheidsorganisatie zich vanuit een 'duurzaamheids- en leefbaarheidsbril' ontwikkelen?
 - Welke bijdrage kunnen de Bunschotense gebieden, bedrijven, burgers en overheidsorganen leveren aan het realiseren van een betere leefomgevingskwaliteit?

Wat gaan we er voor doen?

- Met betrokken partijen invulling geven aan actuele onderwerpen op het gebied van leefbaarheid, zoals afvalinzameling en -scheiding, duurzame dienstreizen, het besparen van energie in de gebouwde omgeving en het opwekken van duurzame energie.
- Particulieren, maatschappelijke organisaties en VvE's door middel van de Duurzaamheidslening dan wel Stimuleringslening aanzetten tot het treffen van energiebesparende maatregelen.
- Participeren in het onderzoeken en uitwerken van een financieringsconstructie voor particulieren (objectgebonden of grondgebonden financiering), zodat verregaande energetische maatregelen betaald kunnen worden en de energietransitie een kans van slagen krijgt.
- Het Energieloket Bunschoten onder de aandacht brengen.
- Outputfinanciering bij de RUD, op basis van daadwerkelijk afgenomen producten.
- Voorbereiden van de implementatie van de Omgevingswet op het gebied van milieu, duurzaamheid en de energietransitie.
- Inpassing van de Wet bodembescherming in de toekomstige Omgevingswet volgen, waardoor taken van provincie naar gemeente schuiven.
- Integraal samenwerken met handhavers in de gemeentelijke organisatie en daarbuiten (bijvoorbeeld het Waterschap in het discrepantieproject), vanuit het vastgestelde Actualisatie Integrale Handhavingsbeleid.
- Integraliteit met betrekking tot het onderwerp klimaatadaptatie verder vormgeven.
- Het verplicht overdragen van het toezicht op de asbestsloop.
- De informatieplicht energiebesparing implementeren door voorlichting richting bedrijven en het overdragen van het toezicht aan de RUD.
- Binnen de regio komen tot het uitbrengen van een bod aan het Rijk, gericht op 49% Co²-reductie in 2030, in het kader van de Regionale Energie Strategie.
- Opstellen van de lokale warmtevisie, gericht op het aardgasvrij maken van Bunschoten, voortkomend uit het Klimaatakkoord.

Taakveld Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

- Nette begraafplaatsen en begrafenissen, waarbij orde, respect, rust en netheid de belangrijkste uitgangspunten zijn.
- Uitvoering geven aan het begraaf- en ruimingsbeleid.

Wat gaan we er voor doen?

- Het beheren en onderhouden van de begraafplaatsen op een hoog onderhoudsniveau.
- Het uitvoeren en laten uitvoeren van het begraven en herbegraven.
- Bij de oude ingang wordt het historische pad opnieuw bestraat met oude gebakken klinkers.
- In samenwerking met een derde partij, een toiletvoorziening realiseren in het Rode Kruis gebouw.

Verbonden partijen Volksgezondheid en milieu

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht

De GGDrU beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de gemeenten in het werkgebied. Zij doet dit door de risico's voor gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van de inwoners te bevorderen. Ook als er incidenten uitbreken in de regio zorgt de GGDrU voor snelle hulpverlening, in samenwerking met de VRU.

Afvalverwijdering Utrecht

De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit voor de provincie Utrecht en 11 andere gemeenten waaronder Bunschoten. De manier waarop de RUD en haar opdrachtgevers samenwerken en de verdeling van taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.

N.V. ROVA Holding

De ROVA zamelt de huishoudelijke afvalstoffen in, in de gemeente Bunschoten.

Vitens N.V.

Vitens NV heeft als missie een duurzame, efficiënte en effectieve watervoorziening binnen het voorzieningsgebied van de aangesloten bedrijven, voor de verschillende deelmarkten en doeleinden van waterverbruik, volgens de hoogste standaards op het gebied van kwaliteit, gezondheid en beschikbaarheid, gebaseerd op een integraal beheerde en duurzaam ingerichte waterketen.

Indicatoren Volksgezondheid en milieu

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2017	Nederland 2017
Huishoudelijk restafval *	KG per inwoner	<u>CBS</u>	31	174
Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	2,7	16,9

Wat mag het kosten?

Programma Volksgezondheid en milieu

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming		
				2021	2022	2023
Lasten programmaonderdeel						
Volksgezondheid	786	837	866	866	866	866
Riolering	1.380	1.385	1.406	1.435	1.496	1.557
Afval	2.192	2.074	2.369	2.367	2.362	2.361
Milieubeheer	785	771	815	797	797	795
Begraafplaatsen en crematoria	393	415	404	407	408	412
Totaal lasten	5.538	5.481	5.860	5.874	5.929	5.991
Baten programmaonderdeel						
Volksgezondheid	4	0	0	0	0	0
Riolering	1.376	1.416	1.419	1.419	1.419	1.419
Afval	1.875	1.937	2.373	2.373	2.373	2.373
Milieubeheer	59	19	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	382	368	374	374	374	374
Totaal baten	3.696	3.740	4.166	4.166	4.166	4.166
Saldo programmaonderdeel						
Volksgezondheid	782	837	866	866	866	866
Riolering	5	-30	-13	16	77	138
Afval	317	136	-4	-6	-11	-12
Milieubeheer	726	752	815	797	797	795
Begraafplaatsen en crematoria	12	47	30	33	34	38
Totaal saldo	1.842	1.741	1.693	1.707	1.763	1.825

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2020	2021	2022	2023
Aanleg 4e grafheuvel begraafplaats de Akker			94.000	
Vervanging nota milieubeleid	20.000			
Vervanging/renovatie riolering	1.111.600	1.879.000	1.053.000	1.730.000
Drukunits			291.000	
Aanpassing watergangen en aanleg duiker			250.000	
Transitie warmte	50.000			
Vervanging actualisering Gemeentelijk Rioleringsplan				25.000
Vervanging actualisering Basis Rioleringsplan				22.500
Toilet Memento Mori	6.000			
Oude ingang Memento Mori	19.500			
Totaal	1.207.100	1.879.000	1.688.000	1.777.500

Toelichting

De basis voor de raming van het taakveld Volksgezondheid is vooral de meerjarenbegroting van de GGD.

Voor de riolering is dat het gemeentelijk rioolbeheerplan. Dat wordt in 2019 geactualiseerd en kan van invloed zijn op de ramingen zoals die nu in de begroting zijn opgenomen. In de raming van de rioolrechten is geen rekening gehouden met een extra stijging boven inflatie.

In de kadernota begroting 2020 is de ontwikkeling van de kosten van afvalverwijdering als een majeur project benoemd en zijn er maatregelen genomen om tot een betere kostendekking te komen. Die besluiten zijn nu vertaald in de raming in de begroting en is de kostendekking op begrotingsbasis nagenoeg 100%. Daarbij moet de kanttekening gemaakt worden dat er nog diverse ontwikkelingen zijn die het beeld kunnen veranderen. Daarbij moet gedacht worden aan de uitkomst van de nieuwe aanbesteding bij de AVU, de druk op de prijzen van de opbrengst oud papier en PBD. Besluitvorming naar aanleiding van de uitkomst van het onafhankelijk onderzoek naar nascheiding van afval kan ook effect hebben op de raming in meerjarenperspectief.

In de raming van de lasten van milieubeheer is voor 2020 rekening gehouden met een extra maaibeurt van de waterplanten in het Eemmeer voor een bedrag van € 28.000,-.

De baten en lasten voor exploitatie van de begraafplaatsen blijven jaarlijks redelijk op niveau. Er wordt nog een onttrekking aan de egalisatiereserve begraven gedaan. Binnen de meerjarenbegroting is er ruimte binnen de egalisatiereserve.

2.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder G. Koops)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten kenmerkt zich als een 'eiland in de groene zee'. Ingezet wordt op het behoud van het open landschap rondom Bunschoten. Bunschoten wil voldoende ruimte houden voor opvang van de eigen bevolking en de ontwikkeling van de plaatselijke werkgelegenheid. Gestreefd wordt naar handhaving en versterking van de bestaande kenmerken en kwaliteiten: kleinschaligheid, cultuurhistorie, rust en natuur en de ligging aan het water.

Het beleid streeft naar een zodanige inrichting van de gemeente dat voldoende ruimte bestaat voor wonen, werken en voorzieningen. Samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties wordt er gewerkt aan een vitale gemeente, waar het aantrekkelijk is om in te wonen, werken en recreëren.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Ruimtelijke ordening
- Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)
- Wonen en bouwen

Context en achtergrond

Ruimtelijke ordening

De rijksoverheid werkt sinds een geruim aantal jaren aan een wetgevingstraject dat grote gevolgen heeft voor de wetgeving en werkwijze binnen het omgevingsrecht (bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, erfgoed, natuur en infrastructuur). De nieuwe Omgevingswet, welke inmiddels door de Tweede en Eerste Kamer is vastgesteld, moet een groot aantal bestaande wetten en uitvoeringsregelingen (AMvB's en ministeriële regelingen) gaan vervangen. Vooralsnog wordt uitgegaan van inwerkingtreding van deze nieuwe wet per 1 januari 2021. Doel van de wet is het mooier, schoner en veiliger maken van de leefomgeving. Het heeft organisatiebreed gevolgen voor de wijze van werken.

In 2020 wordt verder gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet in de organisatie. Activiteiten om voor te bereiden op de inwerkingtreding zijn onder meer het volgen van opleidingen, zodat gemeente Bunschoten volgens de vereisten van de nieuwe wet kan vergunnen, het oefenen met de nieuwe manier van werken en participatietrajecten, het werken aan de kerninstrumenten zoals de nieuwe omgevingsvisie en het omgevingsplan en de inzet op het automatiseringstraject (Digitale Stelsel Omgevingswet). De gemeenteraad wordt op een passende manier geïnformeerd en betrokken bij dit implementatietraject.

Grondexploitatie

Voor dit taakveld gelden enkele algemene beleidsuitgangspunten. Ten behoeve van de uitgangspunten wordt aan diverse woningbouwprojecten (mee)gewerkt. Vanuit deze projecten worden woningen toegevoegd waarmee het inwoneraantal kan worden verhoogd. Door in de projecten te participeren en voorwaarden te stellen aan het woningbouwprogramma wordt voorzien in passende woonruimte voor de doelgroepen van het vastgestelde volkshuisvestingsbeleid. In regionaal verband wordt meegewerkt vanuit de vastgestelde Regionale ruimtelijke visie Regio Amersfoort.

Wonen

Woonbehoefteonderzoek 2019 en nieuwe woonvisie 2020 - 2025

De raad heeft afgelopen jaar het besluit genomen om het woonbehoefteonderzoek en daaropvolgende woonvisie één jaar naar voren te halen. Aanleiding was het beeld dat de huidige woonvisie 2016 - 2021 onvoldoende rekening hield met de toenemende woningbehoefte en aantrekkende woningmarkt met sterk stijgende prijzen.

Specifiek werd daarbij aandacht gevraagd voor het thema Klein en betaalbaar wonen (onder andere tiny houses). Het college heeft dit opgepakt, waarbij uiteindelijk zes thema's als vertrekpunt zijn genomen voor de nieuwe woonvisie.

1. Klein en betaalbaar wonen (onder andere tiny houses);
2. Middenhuur;
3. Langer zelfstandig wonen;
4. Eemdijk als zelfstandige woningmarkt;
5. Duurzaamheid;
6. Kwalitatieve woningbouwopgave.

Begin 2020 worden de resultaten verwacht van het woonbehoeftenonderzoek 2019 met een analyse gekoppeld aan deze thema's. Medio 2020 volgt de eerste versie van de nieuwe woonvisie 2020 - 2025, waar ook de evaluatie van resultaten van de huidige woonvisie 2016 - 2021 en Huisvestingsverordening 2018 - 2021 in verwerkt zal worden. Na een inspraaktraject in de zomerperiode kan de nieuwe woonvisie 2020 - 2025 definitief door de raad worden vastgesteld in het najaar van 2020.

Regionale woondeal met het Rijk

Regio Amersfoort bereidt momenteel een woondeal voor met het Rijk. Beoogd wordt om hiermee extra aandacht te krijgen van het Rijk voor de regionale woonbehoefte, die wordt gekenmerkt als een groeigebied. Versnelling van de woningbouw is daarbij het streven. De raad wordt op gepaste momenten meegenomen in dit traject.

Prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties

De prestatieafspraken 2017 - 2021 zijn in 2019 geëvalueerd en bijgesteld. In 2020 wordt hierop gemonitord. De overlegvorm is verbreed, waarbij naast de gemeente Bunschoten, twee corporaties (woningcorporatie Het Gooi en Omstreken en Eemland wonen) en twee huurdersorganisaties (Huurdersorganisatie Het Gooi en Omstreken en Huurdersraad Eemland wonen), in beginsel, één keer per kwartaal bijeenkomen om over de voortgang te praten (ambtelijke of bestuurlijk). Indien daartoe aanleiding bestaat worden nieuwe prestatieafspraken gemaakt. Hiertoe bestaat jaarlijks een mogelijkheid.

Bouwen

In de Wabo, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriele regeling omgevingsrecht zijn de kwaliteitseisen voor handhaving opgenomen. Hierin wordt voorgeschreven dat het handhavingsbeleid jaarlijks in een uitvoeringsprogramma moet worden uitgewerkt. Daarin staat waaraan de beschikbare capaciteit wordt besteed. Deze verdeling is gebaseerd op wettelijke vereisten, het lokale handhavingsbeleid en de risicoanalyse die jaarlijks wordt uitgevoerd. De verantwoording hiervan gebeurt door middel van een jaarlijkse evaluatie en bijstelling van de beleids- en uitvoeringscyclus (De big-8-cyclus).

Het uitgangspunt voor het bepalen van de hoogte van de leges is dat de leges kostendekkend moeten zijn. De leges van de omgevingsvergunning vormen de belangrijkste inkomstenpost voor wat betreft de opbrengst van leges. Het promillage van de bouwleges wordt jaarlijks door de raad vastgesteld.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2018 - 2022 '*Vertrouwen in Bunschoten*'
- Toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'
- Structuurvisie Bunschoten (2009)
- Provinciale Ruimtelijke Verordening, provincie Utrecht herijking 2016
- Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie herijking 2016
- Regionale Ruimtelijke Structuurvisie
- Masterplan Rengerswetering (2007)
- Rengerswetering - Stedenbouwkundig plan Zuidelijke Eilanden (2008)
- Rengerswetering - Beeldkwaliteitsplan Zuidelijke Eilanden (2008)
- Ontwikkelingsvisie Kuststrook - Oost (2005)
- Woonvisie 2016 - 2021
- Huisvestingsverordening 2018 - 2021
- Prestatieafspraken tussen gemeente en woningcorporatie Het Gooi en Omstreken 2017 - 2021 en eerste wijziging 2019
- Bouwbesluit
- Welstandsnota gemeente Bunschoten 2017
- Bouwverordening
- Bestemmingsplannen

Taakveld Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

- Voortgang van het project grondgebruik. Doel van het project is om duidelijkheid te verschaffen bij situaties waarbij bewoners gemeentegrond in gebruik hebben genomen zonder dat daar afspraken over zijn gemaakt. De rechtsongelijkheid tussen bewoners die ooit grond gekocht hebben en bewoners die gemeentegrond zonder afspraken in gebruik hebben genomen wordt hiermee opgeheven.
- Voorbereid zijn op de inwerkingtreding van de omgevingswet.
- De doelstellingen realiseren uit de Toekomstvisie 2025 wat betreft het werkveld ruimtelijke ordening en de Structuurvisie Bunschoten, met uitzondering die met betrekking tot het gebied Kortelanden.
- Alle bestemmingsplannen zijn actueel en digitaal beschikbaar.
- Regievoering op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Bunschoten.
- Uitbreiding van de kern Eemdijk.
- Afname van het aantal (geldende) bestemmingsplannen, waardoor er minder variatie in bestemmingsplanvoorschriften komt en er voor de burgers een overzichtelijke regelgeving ontstaat.
- Streven naar het behoud van de kernkwaliteiten van het buitengebied, waarbij de agrariërs worden gestimuleerd mee te denken over de bijdrage die zij kunnen leveren aan het realiseren van maatschappelijke doelen.

Wat gaan we er voor doen?

- Bewoners waarbij het vermoeden bestaat dat zij gemeentegrond in gebruik hebben worden aangeschreven. Waar mogelijk wordt de grond te koop aangeboden. Bewoners hebben ook de keuze om het terug te geven.
- Werken aan de kerninstrumenten van de nieuwe omgevingswet (omgevingsvisie en omgevingsplan).
- Volgen van opleidingen en voorbereiden op het werken volgens de nieuwe omgevingswet.
- Voorbereiden op de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet.
- Uitvoering geven aan het masterplan Rengerswetering, door het opstellen van verkavelingsplannen en uitwerkingsplannen.
- Uitvoering geven aan het project Zuyderzee en Garnalenweg.
- Waar nodig faciliterend optreden bij de overige in het uitvoeringsprogramma opgenomen (woningbouw)projecten.
- Toetsing en begeleiding en advisering over ruimtelijke plannen.
- Toepassen van het nog vast te stellen grondbeleid 2019.
- Daar waar actief grondbeleid wordt gevoerd gebruik maken van de instrumenten uit de Wet voorkeursrecht gemeenten en de Onteigeningswet.

- De overige plannen procedureel en projectmatig begeleiden (onder meer vergunningverlening en contractvorming met betrekking tot kostenverhaal en dergelijke).
- De plannen met betrekking tot uitbreiding van Eemdijk zorgvuldig procedureel begeleiden en faciliteren.
- Uitvoeren overige punten uit het coalitieakkoord.

Taakveld Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)

Binnen de gemeente is een aantal projecten in uitvoering die betrekking hebben op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Het gaat zowel om enkele grote ruimtelijke uitbreidingsplannen (woningbouw en bedrijfsterrein) als om enkele kleinere in ontwikkeling te nemen inbreidingslocaties.

Rengerswetering

Eén van de meest omvangrijke woningbouwprojecten in Bunschoten betreft Rengerswetering. In navolging op het deelplan “De zuidelijke Kampen” wordt het 3e eiland “De noordelijke Kampen” de komende jaren worden gerealiseerd. Hierop zijn circa 217 woningen gepland. In aansluiting daarop wordt het vierde eiland “Het Zuiderland” in ontwikkeling genomen gevolgd door het vijfde wooneiland. Voor de plandelen die daarna komen, aangeduid als “Rengerswetering Noord”, is in 2012 door de raad besloten om voorlopig niet meer te investeren.

Samengevat zien de belangrijkste activiteiten voor 2020 er als volgt uit:

Noordelijke Kampen (eiland drie):

- In 2020 wordt volop gebouwd aan de woningen uit de tweede bouwphase op dit eiland. De verwachting is dat in 2020 circa 26 grondgebonden sociale huurwoningen, 35 sociale huurappartementen en 15 vrije sectorwoningen kunnen worden opgeleverd. Daarnaast zal naar verwachting worden gestart met de bouw van 54 grondgebonden woningen en 21 appartementen.
- Het woonrijp maken van de openbare ruimte wordt in aansluiting op de oplevering van de woningen ter hand genomen.
- Actualisatie van de grondexploitatie (continu proces).

Eiland vier (Zuiderland) en vijf (zuidelijke Hoven)

- Na vaststelling van het stedenbouwkundig plan en bijbehorend beeldkwaliteitsplan kan het bouw- en woonrijp maken worden voorbereid;
- De verwachting is dat in 2020 nog geen inzet wordt gepleegd op eiland vijf. Dit wooneiland is aan de orde als de eerder genoemde eilanden uitontwikkeld zijn. Eiland vijf kent bovendien een duidelijke relatie met de daarboven gelegen wooneilanden in het nog niet verworven plandeel “Rengerswetering Noord”.

Zuyderzee

De ontwikkeling van het woongebied Zuyderzee nadert de eindstreep. Naar verwachting worden in 2020 de laatste fase van de appartementen aan de Zuiderzeeboulevard opgeleverd, alsmede de laatste twee woningen op de voormalige plek van Oostmaat 31. In het verlengde van het plan Zuyderzee is ook een ontwikkeling van woningen beoogd in de zogenaamde oksel van de Garnalenweg.

Uitbreiding Eemdijk-Oost

In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie is voor de kern Eemdijk een uitbreidingsmogelijkheid voor woningbouw ten oosten van het Kerkepad opgenomen.

In overleg met de initiatiefnemer wordt onderzocht hoe tot een gedegen juridische onderbouwing gekomen kan worden voor de specifieke woningbouwbehoefte van Eemdijk-Oost zodat de bestemmingsplanprocedure opnieuw kan worden opgestart.

Taakveld Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

- Voldoende woonmogelijkheden voor de eigen inwoners, zowel in de huur- als de koopsector (specifiek voor starters en ouderen, maar ook voor bijzondere doelgroepen als mensen met een zorgbehoefte en met beperkingen).
- Een rechtvaardige en evenwichtige woonruimteverdeling, dat wil zeggen meer kansen voor groepen die aangewezen zijn op betaalbare huisvesting, zowel in de huursector (woningzoekenden die het niet kunnen kopen en senioren) als in de koopsector (starters).
- Gezien de verscheidenheid in behoefte wordt gestreefd naar differentiatie in de bouw van woningen in Rengerswetering. Er moet evenwicht zijn tussen goedkope en duurdere woningen, ruime en minder ruime woningen. Tevens is er oog voor duurzaamheid en levensloopgeschikt wonen.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitkomsten uit het woonbehoeftenonderzoek 2019 en daaropvolgende nieuwe woonvisie 2020 - 2025 monitoren. Uit de onderzoeksresultaten zal blijken of er accenten moeten worden verlegd ten aanzien van het type woning, prijs, huur versus koop etc.
- Evaluatie van behaalde resultaten uit de huidige woonvisie 2016 - 2021 als onderdeel van de nieuwe woonvisie 2020 - 2025. Nu de nieuwe woonvisie een jaar eerder wordt opgesteld, wordt die periode ingekort tot 2016 - 2020.
- Ten aanzien van de regionale woondeal met het Rijk is het afwachten wat het oplevert voor de gemeente Bunschoten. Inzet is om belemmerende wetgeving en regels zoveel mogelijk weg te nemen of te vereenvoudigen, zodat er sneller gebouwd kan worden vooral op inbreidingslocaties. Voor Rengerswetering blijft de inzet om op een gefaseerde wijze, dus geleidelijk, te bebouwen volgens een tempo dat vooral voorziet in de eigen behoefte en een beperkte regionale functie.
- Bij de oplevering van 61 nieuwe sociale huurwoningen op Rengerswetering in 2020 van woningcorporatie Het Gooi en Omstreken worden concrete (prestatie)afspraken gemaakt over de toepassing van kernbinding voor een deel van deze woningen. Naast de toepassing van kernbinding wordt ook gekeken of andere criteria uit de Huisvestingsverordening 2018 - 2021 van toepassing zijn en of het doorstroomcriterium kan worden toegepast om het aantal verhuisbewegingen van sociale huurwoningen te vergroten om daarmee uiteindelijk meer inwoners te kunnen bedienen. Tenslotte wordt nog gekeken of andere doelgroepen bediend kunnen worden met een deel van deze sociale nieuwbouwwoningen, onder andere urgenten en vergunninghouders.

Verbonden partijen Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

MooiSticht programma

MooiSticht heeft door de specifieke gemeentelijke taak als verlengd lokaal bestuur één herkenbaar programma Welstands- en monumentenadviesing. De doelstelling van de stichting is de zorg voor de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschaps- en stedschoon, waaronder de monumentenzorg, alsmede de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid in de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is steeds het optimaal bedienen van de besturen van de aangesloten gemeenten.

Indicatoren Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2019	Nederland 2019
Nieuwbouw woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF systeem Woningvoor- raad	8,5 (2016)	7,2 (2016)
Demografische druk	%	<u>CBS</u>	73,9	69,8
WOZ-waarde woningen	1.000 euro	<u>CBS</u>	276 (2018)	230 (2018)
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Euro	<u>COELO</u>	570	669
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	<u>COELO</u>	579	739

Wat mag het kosten?

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Meerjarenraming 2021 2022 2023		
Lasten programmaonderdeel						
Ruimtelijke ordening	249	221	264	264	264	264
Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	6.605	6.360	9.438	10.112	2.141	1.753
Wonen en bouwen	836	923	921	921	919	889
Totaal lasten	7.689	7.504	10.623	11.297	3.324	2.906
Baten programmaonderdeel						
Ruimtelijke ordening	56	628	25	25	25	25
Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	7.827	6.360	9.438	10.499	2.141	1.753
Wonen en bouwen	1.096	598	606	606	584	584
Totaal baten	8.978	7.586	10.068	11.129	2.750	2.362
Saldo programmaonderdeel						
Ruimtelijke ordening	193	-407	239	239	239	239
Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	-1.222	0	0	-386	0	0
Wonen en bouwen	-260	325	316	315	336	306
Totaal saldo	-1.289	-82	555	168	574	545

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2020	2021	2022	2023
Handhaven in gebruik genomen gronden	-			
Totaal	-	-	-	-

Toelichting

Het taakveld Ruimtelijke ordening is in lijn met de ontwikkeling 2018 en aangepast met loon- en prijsontwikkeling. De geraamde bate in 2019 is incidenteel in verband met geraamde verkoop grond.

De raming van de grondexploitatie is gebaseerd op de meerjarenprognose grondexploitatie zoals opgenomen in de paragraaf Grondbeleid.

3. PARAGRAFEN

3.1 Lokale heffingen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf lokale heffingen is opgenomen in artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat tenminste de geraamde inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijscheldingsbeleid.

Begroting versus jaarrekening

De belastingparagraaf in deze begroting is zo vormgegeven dat de uitwerking van de belastingparagraaf in de jaarrekening straks zoveel mogelijk overeenkomt. Dit is bevorderlijk voor de controlerende taak van de raad en verschaft een zo goed mogelijk inzicht. De verplichte onderdelen in deze paragraaf zijn uitgebreid met een “kostendekkingsoverzicht voor de verschillende leges en rechten”. Dit verschaft extra inzicht aan de raad hoe op begrotingsbasis omgegaan wordt met het kostendekkings-uitgangspunt en hoe dit zich straks vertaalt in de jaarrekening. Bij het overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen is slechts het algemene kader geschetst van de verschillende heffingen die geheven worden in deze gemeente. In de belastingparagraaf voor de jaarrekening worden deze heffingen ook nader voorzien van kengetallen, resultaten en een nadere analyse van de behaalde opbrengsten in relatie tot de begrote bedragen.

Egalisatiereserves

De egalisatiereserves vormen een essentieel onderdeel van de kostendekking van de verschillende rechten. Egalisatiereserves hebben als voornaamste doel om grote tariefschommelingen te voorkomen. Ook kan een reserve worden opgebouwd om toekomstige vervangingsinvesteringen uit te bekostigen. Over de gewenste bandbreedte van deze reserves zijn nadere uitgangspunten geformuleerd. Aan de hand van deze uitgangspunten kan aan de hand van de stand van de egalisatiereserves worden bepaald hoe omgegaan moet worden met eventuele (extra) tariefmaatregelen om in een bepaalde termijn weer binnen de afgesproken bandbreedte te opereren. Dit kan zowel een verlaging als een verhoging van tarieven betreffen.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus / Tricijn (GBLT)

Het GBLT te Zwolle voert de verschillende heffingen, inningen en de Wet Waardering Onroerende Zaken voor de gemeente Bunschoten uit. Een gemeentelijke regiefunctionaris bewaakt de financiële afspraken en prestatieafspraken in overleg met de belastingsamenwerking en zorgt ook voor de relevante informatie uitwisseling. De gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen wordt bij deze samenwerking gebundeld met verschillende waterschapheffingen, waardoor er een optimaal heffings- en inningsproces ontstaat. Burgers en bedrijven worden in samenspraak tussen gemeente en GBLT hierover geïnformeerd. Enige (veelal incidentele) heffingen voert de gemeente zelf nog uit. Het betreffen de roerende ruimtbelasting, leges, begrafenisrechten en incidentele marktgelden.

Belastingen en rechten	Primitieve begroting 2020	
<u>Belastingen:</u>		
Onroerendezaakbelastingen (GBLT)	€	4.056.000,00
Roerende-ruimtebelastingen (gemeente)	€	4.500,00
Forensenbelasting (GBLT)	€	8.000,00
Precariobelasting, algemeen (GBLT)	€	51.000,00
Precariobelasting op kabels en leidingen (GBLT)	€	810.000,00
<u>Bestemmingsheffingen:</u>		
Rioolheffing (GBLT)	€	1.419.000,00
Afvalstoffenheffing (GBLT)	€	1.499.000,00
BIZ bijdrage Haarbrug Noord (GBLT)	€	24.000,00
Afdracht BIZ bijdrage Haarburch Noord (gemeente)	€	- 23.000,00
BIZ bijdrage Spakenburg centrum (GBLT)	€	100.000,00
Afdracht BIZ bijdrage Spakenburg centrum (gemeente)	€	-99.000,00
<u>Rechten:</u>		
Begraafenisrechten (gemeente)	€	374.000,00
Marktgeden (GBLT heffingen jaarplaatsen, gemeente incidenteel)	€	61.500,00
Overige Inkomsten markt - water/stroomverbruik (gemeente)	€	8.000,00
Afdracht promotiegeden markt (gemeente)	€	- 8.000,00
Havengelden (GBLT heffingen jaarligplaatsen)	€	92.000,00
Leges algemene dienstverlening/burgerzaken (gemeente)	€	315.000,00
Afdracht Rijksleges (gemeente)	€	- 108.000,00
Leges omgevingsvergunning/bouwen (gemeente)	€	580.000,00
Totaalopbrengst belastingen en rechten	€	9.164.000,00

Na afronding van het dienstjaar wordt, in de belastingparagraaf behorende bij de jaarrekening 2020, een nadere analyse gegeven van de behaalde opbrengsten in relatie tot de begrote opbrengsten.

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De gemeentelijke inkomsten bestaan slechts voor een beperkt deel uit eigen belastinginkomsten (belastingen en rechten). Het overgrote deel van de gemeentelijke inkomsten wordt gevormd door de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en door specifieke uitkeringen van de Rijksoverheid. De overige inkomsten van gemeenten zijn afkomstig uit onder andere bouwgrondexploitatie, beleggingen, huren, pacht, nutsbedrijven, handel en industrie.

Waarom zijn de eigen belastinginkomsten dan toch zo belangrijk?

- Door op lokaal niveau (de gemeenteraad) de afweging te maken welke voorzieningen tot stand worden gebracht en welke belastingheffing daarvoor nodig is, wordt een optimale democratische afweging gemaakt;
- Daarnaast kunnen eigen (belasting)inkomsten noodzakelijk zijn om de onvolkomenheden in de verdeling van de gelden uit het Gemeentefonds te kunnen opvangen;
- In toenemende mate worden ook de taken van de Rijksoverheid overgedragen aan gemeenten. Bij de overdracht van de bijbehorende financiële middelen gaat het Rijk er in veel gevallen vanuit dat gemeenten de overgedragen taken efficiënter uit kunnen voeren dan het Rijk, zodat men op voorhand een zogenaamde efficiëncykorting toepast op de bij de taak behorende geldstroom. Ook de kosten voor het opzetten van nieuwe taken wordt veelal niet, of slechts gedeeltelijk, door het Rijk gedragen. Een eigen lokaal belastinggebied is voor de lokale politiek dan een pré.

In de Gemeentewet is bepaald welke belastingen een gemeente mag heffen. Het is de Gemeenteraad die besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting door het vaststellen van een belastingverordening.

Bij de eigen belastinginkomsten van gemeenten kan onderscheid worden gemaakt tussen een tweetal vormen:

- belastingen die dienen om kosten te verhalen op diegenen die deze kosten veroorzaken (leges en rechten);
- belastingen die dienen om inkomsten te genereren die vrij besteedbaar zijn en waarbij geen relatie wordt gelegd met gemaakte of te maken kosten (verschillende belastingen, waaronder de onroerendezaakbelastingen).

Beleid en verordeningen

De redactionele en technische wijzigingen van de belasting- en rechtenverordeningen 2020 worden in een afzonderlijk raadsvoorstel aangeboden. De relevante verordeningen zijn (voor zover relevant) vooraf tekstueel afgestemd met het GBLT.

Hierin worden ook de in deze paragraaf vermelde tariefbepalingen verwerkt. In het kort worden nu al enige (toekomstige) beleidsmatige wijzigingen in deze paragraaf van de programmabegroting toegelicht.

Tarievenbeleid

Bij het opstellen van de ramingen van de inkomsten uit belastingen, bestemmingsheffingen en rechten voor de gemeentelijke begroting 2020 wordt uitgegaan van een vrij beperkte gemiddelde tariefswijziging. Daarbij is als algemeen uitgangspunt een verwacht inflatiepercentage voor 2020 gehanteerd van 1,70%.

Onroerendezaakbelastingen

De gemiddelde waardeverhoging/-daling van woningen en van niet-woningen voortkomend uit de jaarlijkse herwaarderings Wet WOZ worden gecompenseerd door bijstelling van de tarieven onroerendezaakbelastingen. Een herwaardering levert de gemeente in beginsel dan ook geen extra geld op. Naast dit herwaarderingseffect kan de gemeente overigens wel tariefmaatregelen nemen die daarvan los staan. Over het algemeen vindt inflatiecorrectie plaats over de tarieven.

In het coalitieakkoord wordt nagestreefd om via de OZB geen lastenverzwaring door te voeren, tenzij de zorg voor Bunschotenaren in het geding is. Dit impliceert dat in beginsel slechts de inflatie doorgevoerd wordt.

Belastingen

- Onroerendezaakbelastingen:
 - verhoging van het tarief eigenarenbelasting woningen met 1,70%;
 - verhoging van de tarieven eigenaren- en gebruikersbelasting niet-woningen met 1,70%;
- Roerende-ruimtebelastingen: verhoging van de tarieven met 1,70%;
- Forensenbelasting: verhoging van de tarieven met 1,70%;
- Precariobelasting algemeen: verhoging van de tarieven met 1,70%;
- Precariobelasting kabels en leidingen: tarieven zijn wettelijk bevroren op het niveau 2016. Verder is op Rijksniveau reeds in 2016 het besluit genomen dat deze belasting wordt afgeschaft. Gemeenten die deze belasting reeds heffen mogen dat nog doen t/m het jaar 2021 (overgangsregeling).

Bestemmingsheffing

- Brede rioolheffing: verhoging van de bestaande tarieven met 1,70%;
- Afvalstoffenheffing: verhoging van de tarieven met 1,70%. Daarnaast het vastrecht extra verhogen met € 40,-;
- BIZ: de tarieven zijn vastgesteld voor een periode van vijf jaar (2016 - 2020) en kunnen tussentijds niet worden aangepast.

Overige rechten

- Begraffenisrechten: verhoging van de tarieven met 1,70%;
- Marktgelden: verhoging van de tarieven met 1,70%;
- Havengelden vaste ligplaatshouders: verhoging van de tarieven met 1,70%;
- Veerpontgelden de Eem: in beginsel een verhoging van de tarieven met 1,70%;
- Leges, verdeeld over drie clusters van samenhangende dienstverlening:
 - Algemene dienstverlening: verhoging van de tarieven met 1,70%;
 - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning: 1,70%.
 - Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn: verhoging van de tarieven met 1,70%.

WAARDERINGSKAMER

Dit instituut controleert of gemeenten of belastingsamenwerkingsverbanden zoals de [GBLT](#), de Wet waardering onroerende zaken goed uitvoeren. Verder houden zij toezicht op de uitvoering van de Basisregistratie waardering onroerende zaken. De Waarderingskamer heeft in 2018 geconstateerd dat de [GBLT](#) deze taken in voldoende mate uitvoert. [GBLT](#) werkt toe naar de score 'goed', door meer kwaliteitscontroles met een voormeldingstraject plaatst te laten vinden. Meer informatie is beschikbaar op de site van de Waarderingskamer.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Wet Waardering Onroerende Zaken

De [Wet WOZ](#) verplicht gemeenten om jaarlijks een nieuwe taxatie vast te stellen voor alle panden. Met een jaarlijkse herwaardering (taxatie) zijn de waardesprongen minder groot en benaderen meer de actuele waarde, mede omdat de waardepeildatum dicht bij het belastingjaar ligt. In 2020 ontvangt iedere hoofdbewoner van een object een [WOZ](#)-waardering wanneer hij/zij op 1 januari 2020 eigenaar is van een woning (of woning in aanbouw of grondkavel) en/of eigenaar of gebruiker is van een niet-woning (bedrijf, ander soort object, in aanbouw of grondkavel). De [WOZ](#)-waarde wordt gebruikt om de hoogte van verschillende belastingen te berekenen, zoals de onroerende zaakbelastingen (gemeenten), het eigen-woningforfait inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting, de schenkbelasting en erfbelasting (Rijksbelastingdienst) en de waterschapsheffing 'omslag gebouwd' (waterschappen). De [WOZ](#)-waarde wordt ook gebruikt voor afschrijvingen van bedrijfsgebouwen en wordt ook gebruikt voor het vaststellen van de huurprijs van een huurwoning.

Waardering met methodiek netto gebruiksoppervlakte

De Waarderingskamer vereist dat gemeenten de komende jaren de overgang maken van het waarderen op basis van bruto inhoud naar het waarderen op basis van netto gebruiksoppervlakte. De reden voor deze overstap is dat in de taxatie- en makelaarsbranche het begrip netto gebruiksoppervlakte veel wordt gebruikt. Daarnaast sluiten de basisregistratie [WOZ](#) en [BAG](#) (adressen en gebouwen) hierdoor beter op elkaar aan. Het gaat hierbij overigens om de waardering van woningen. De niet-woningen (verhuurbaar vloeroppervlakte en bruto oppervlakte) vallen buiten deze transitie. De Waarderingskamer heeft als doelstelling geformuleerd dat in 2022 alle woningen op basis van gebruiksoppervlakte worden gewaardeerd. [GBLT](#) heeft deze overstap voor de gemeente Bunschoten al in 2019 gerealiseerd. De overstap voor de andere opdrachtgevers/gemeenten verloopt voorspoedig.

Belastingen

- **Onroerendezaakbelastingen:** dit is veruit de belangrijkste belasting qua inkomsten voor de gemeente. De onroerendezaakbelastingen zijn objectieve en zakelijke belastingen, waarbij de vastgestelde [WOZ](#)-waardering van de onroerende zaak het uitgangspunt is. Er zijn drie onroerendezaakbelastingen:
 - een belasting geheven van eigenaren van woningen;
 - een belasting geheven van eigenaren van niet-woningen;
 - een belasting geheven van gebruikers van niet-woningen.
- **Forensenbelasting:** deze belasting kan worden geheven van natuurlijke personen die niet in de gemeente wonen, maar die wel meer dan 90 dagen per jaar verblijf houden of die daar meer dan 90 dagen per jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Vooral recreatiewoningen worden in deze heffing betrokken.

- **Precariobelasting:** deze belasting kan worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Met voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond wordt bedoeld grond in eigendom van de gemeente die strekt tot algemeen nut en waar een ieder belang bij kan hebben zoals parken, openbare wegen, pleinen etc. Bij de heffing van precariobelasting kan gedacht worden aan terrassen, standplaatsen, uitstallingen, circussen, reclameborden etc. Ook voor het hebben van kabels en leidingen onder of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond kan deze heffing geheven worden. Voor die categorie geldt wel een wettelijke einddatum 2021.

Bestemmingsheffingen

- **Rioolheffing:** middels deze heffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:
 - de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater;
 - de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De belasting wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd en van gebruikers van percelen waarvoor hemelwater en/of grondwater wordt afgevoerd. Gelden alleen die laatste twee rubrieken, dan is het belang hiervoor beperkter en geldt daarom een goedkoper tarief.

- **Afvalstoffenheffing:** Op basis van de Wet Milieubeheer heeft de gemeente de wettelijke taak om zorg te dragen voor de verwijdering van afvalstoffen die afkomstig zijn van particuliere huishoudens. Hiervoor wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht als lokale belasting aan alle huisaansluitingen binnen de gemeente. De afgelopen 10 jaar heeft een groot aantal gemeenten er voor gekozen om volgens het principe 'de vervuiler betaalt' gedifferentieerde tarieven te heffen.
- **BIZ bijdrage:** de gemeenteraad kan onder de naam BIZ-bijdrage een heffing instellen op binnen een bepaald gebied in de gemeente (BI-zone) gelegen onroerende zaken, die niet in hoofdzaak tot woning dienen. De BIZ-bijdrage is een belasting die de kosten moet bestrijden, die verbonden zijn aan activiteiten die zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of economisch belang in (relatie tot) de openbare ruimte van de BI-zone. De BIZ-bijdrage wordt geheven van een selectie van de gebruikers en/of eigenaren van de niet-woningen gelegen in de BI-zone (bijdrageplichtigen). De selectie komt tot stand op grond van een in de heffingsverordening te bepalen objectieve definitie. Als peilmoment geldt de situatie bij het begin van het kalenderjaar. In de verordening kan worden bepaald dat bij onroerende zaken die niet in gebruik zijn, de BIZ-bijdrage voor de ontbrekende gebruiker wordt geheven van de eigenaar.

Rechten:

- **Begraafenisrechten:** deze rechten worden geheven voor het begraven van een overledene op de gemeentelijke begraafplaatsen Memento Mori of De Akker. De aanvrager van deze dienst is belastingplichtig. Overigens vervullen de begrafenisondernemers vaak een ondersteunende rol in zowel de begeleiding van de begrafenis als de financiële afwikkeling ervan.
- **Marktgelden:** deze rechten worden geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, bestaande uit het ter beschikking stellen van een standplaats voor het uitoefenen van de markthandel en daarmee verband houdende handelingen en/of gebruik van verstrekte hulpmiddelen. Het marktgeld wordt geheven van degene, die op de markt een standplaats inneemt.
- **Havengelden:** dit recht wordt geheven voor het met een vaartuig ligplaats nemen of het voor anker gaan in de gemeentelijke haven. Belastingplichtig is de schipper, de reder, de eigenaar van het vaartuig, degene aan wie het vaartuig in gebruik is gegeven of degene die als vertegenwoordiger van één van dezen optreedt.
- **Leges:** deze worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening in de vorm van met name administratieve diensten, zoals het behandelen van aanvragen voor vergunningen en ontheffingen, het geven van inlichtingen, het verstrekken van afschriften, het afgeven van verklaringen, paspoorten, rijbewijzen etc. Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Aanduiding van de lokale lastendruk

Met de hiervoor genoemde tariefmaatregelen 2020 voor de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt een toename van de gemiddelde lastendruk voorzien van 8,45% voor de gemiddelde burger van Bunschoten in een meerpersoonshuishouden. Dit geldt voor eigenaren van woningen. Voor huurders geldt een stijging van 14,29%, omdat zij alleen een aanslag over de afvalstoffenheffing en rioolheffing ontvangen. Dit verklaart ook het effect van het hogere percentage. Voor een één persoonshuishouden liggen de effecten op een vergelijkbaar niveau.

Nadrukkelijk wordt gesproken over gemiddelde lastendruk, omdat de effecten in incidentele gevallen afhankelijk zijn van de woningwaarde, de gezinssituatie en of men beschikt over een eigen woning of niet. Ook bestaat de mogelijkheid dat met de overstap naar de afvalstoffenheffing/diftar een ander herverdeeldeffect optreedt, als een burger (niet) optimaal het afval gaat scheiden.

Aan het eind van deze paragraaf is een overzicht toegevoegd van de ontwikkeling van de lokale lastendruk vanaf 2016 tot en met 2020 (periode van vijf jaar). Hierin is de lokale lastendruk voor genoemde heffingen nader uitgewerkt.

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente is vastgelegd in de 'kwijtscheldingsregeling gemeente Bunschoten 2019'. Hierin is opgenomen dat kwijtschelding voor de volgende gemeentelijke belastingen en rechten mogelijk is:

- onroerendezaakbelastingen: eigenarenbelasting voor woningen;
- belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten: eigenarenbelasting voor woningen;
- afvalstoffenheffing: het basistarief vastrecht per perceel/huishouden;
- rioolheffing: gebruikersbelasting voor woningen.

Algemeen

Bij het verlenen van kwijtschelding wordt voor de kosten van bestaan uitgegaan van 100% van de genormeerde bijstandsuitkeringen. Alleen in geval van pensioengerechtigden wordt hiervan sinds het jaar 2013 vanaf geweken door als norm te nemen 100% AOW met een deel van de tegemoetkoming koopkracht oudere belastingplichtigen. Aanleiding voor deze afwijking is de Wet geleidelijke afbouw van de dubbele heffingskorting, waardoor pensioengerechtigden in een nadeliger positie zouden komen te verkeren voor hun lokale kwijtscheldingsmogelijkheden. De raad heeft op deze tekortkoming in de wetgeving geanticipeerd door haar lokale kwijtscheldingsregeling hiervoor aan te passen. Verder heeft de Raad kwijtschelding van privé belastingsschulden van ondernemers mogelijk gemaakt. Het betreft voornamelijk de categorie ZZP-ers.

GBLT

De GBLT voert vanaf 2016 deze kwijtscheldingstaak voor de gemeente Bunschoten uit met de door de Raad van de gemeente Bunschoten geformuleerde beleidsuitgangspunten.

Kostendekkingsoverzicht voor de verschillende leges en rechten

De raad heeft als algemeen uitgangspunt dat alle leges en rechten kostendekkend moeten zijn. Dit houdt in dat 100% kostendekking op begrotingsbasis wordt nagestreefd, waarbij dit niet geldt voor de individuele dienstverlening, maar voor het totaalpakket van het in een verordening (en/of titel) opgenomen diensten.

Totaaloverzicht kostendekking leges en rechten 2019 en 2020

Heffingen	Begroting 2019	Begroting 2020
Afvalstoffenheffing	100%	100%
Rioolheffing	100%	100%
Begraafrechten	100%	100%
Marktgelden	100%	100%
Leges algemene dienstverlening (titel 1 Legesverordening)	92%	86%
Leges omgevingsvergunning (titel 2 Legesverordening)	98%	96%
Leges vallend onder Europese Dienstenrichtlijn (titel 3 Legesverordening)	100%	100%

Afvalstoffenheffing

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2020 aan te passen met 1,7% met daarnaast een extra verhoging van het vastrecht met € 40,-.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2019		Begroting 2020	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten reiniging	1.804.000		2.099.900	
Mutatie egaliseringsreserve		136.000	4.400	
Aandeel straatvegen/papierbakken	45.000		45.000	
Afvalstoffenheffing				
▪ vastrecht		951.000		1.334.000
▪ variabel recht/Diftar		164.000		165.000
Btw component	224.000		224.000	
Opbrengst oud papier/ kunststof/glas/zwerfafval/oud ijzer		680.000		724.300
Verrekening groen/veegafval		40.000		40.000
Dividend ROVA		102.000		110.000
Totaal	2.073.000	2.073.000	2.373.300	2.373.300

Toelichting:

De lasten van de afvalverwerking nemen toe door hogere kosten voor de inzameling en het verwerken van het restafval en PBD. De AVU heeft aangegeven dat de werkelijke kosten in 2019 voor de sortering en vermarkting van het PBD hoger uit gaan vallen als gevolg van toegenomen hoeveelheden die duurder in Duitsland moeten worden gesorteerd, alsmede kosten van voorraadvorming. Er is rekening gehouden met lagere opbrengsten oud papier (de verwachting is wel een stabilisatie van de markt) en wat hogere inkomsten overige grondstoffen (onder andere als gevolg van inflatiecorrectie en minder vervuiling).

Rioolheffing

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2020 met 1,7% aan te passen (inflatie).

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2019		Begroting 2020	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten riolering	1.031.000		1.064.100	
Aandeel baggeren grachten etc.	80.000		80.000	
Mutatie egaliseringsreserve	30.000		13.400	
Btw-component	132.000		119.000	
Toevoeging voorziening riolering	142.500		142.500	
Rioolheffing		1.415.500		1.419.000
Totaal	1.415.500	1.415.500	1.419.000	1.419.000

Toelichting:

De toename van de lasten is voor het effect van aanpassingen met loon- en prijsstijging en iets hogere kapitaallasten.

Begraafrechten

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2020 met 1,70% aan te passen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2019		Begroting 2020	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten begraven	415.000		404.400	
Mutatie egaliseringsreserve		47.000		30.400
Begraafrechten		368.000		374.000
Totaal	415.000	415.000	404.400	404.400

Toelichting:

De mutatie ten opzichte van 2019 is vooral het effect van loon- en prijsontwikkelingen en een lagere toerekening van salarislasteren en overhead.

Marktgelden

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2020 met 1,70% te verhogen

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2019		Begroting 2020	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten markt	64.500		70.300	
Mutatie egalisatiereserve	5.000			800
Marktgelden		61.500		61.500
Opbrengst water/stroomverbruik		8.000		8.000
Totaal	69.500	69.500	70.300	70.300

Toelichting:

De mutatie ten opzichte van 2019 is vooral het effect van loon- en prijsontwikkelingen en een iets hogere toerekening van salarislasteren en overhead.

Leges

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2020 met 1,70% aan te passen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2019		Begroting 2020	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Algemene dienstverlening	389.000	357.000	362.000	305.000
Omgevingsvergunningen	582.000	570.000	601.000	580.000
Dienstverlening Europese richtlijn	10.000	10.000	10.000	10.000

Titel 1. Algemene dienstverlening (o.a. leges burgerzaken/afdracht Rijksleges/overige leges)

Toelichting: Omdat voor een aantal onderdelen op dit punt wettelijke maximumtarieven van toepassing zijn, kan de dienstverlening zoals die op dit moment wordt verleend niet kostendekkend worden doorberekend. De opbrengsten worden lager geraamd, omdat het effect nu zichtbaar wordt van met name de lagere opbrengst afgifte paspoorten.

Titel 2. Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (bundeling van maximaal 25 vergunningen)

Toelichting: De ontwikkeling van deze post hangt zowel aan de lasten- als aan de batenkant erg af van de economische ontwikkeling. Op begrotingsbasis wordt uitgegaan van een vijfjarig gemiddelde. Door een toename van bouwvragen is vaak bij de tussentijdse rapportages een hogere opbrengst te zien. Het voorzichtigheidsbeginsel wordt gehanteerd.

Titel 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (voornamelijk APV aangelegenheden)

Toelichting: Titels 1 en 3 zijn nauw met elkaar verweven en niet zo eenvoudig uit elkaar te rafelen.

Overzicht lokale lastendruk

(over de periode 2016 tot en met 2020)

Uitgangspunten:

Gemiddelde woningwaarde 2016 = € 248.000,-

Gemiddelde woningwaarde 2017 = € 254.000,-

Gemiddelde woningwaarde 2018 = € 268.000,-

Gemiddelde woningwaarde 2019 = € 285.000,-

Tariefscenario 2019:

- Tariefstijging **OZB** eigenarenbelasting woningen = 1,70%
Het tarief voor de **OZB** eigenarenbelasting woningen = 0,0990 (voorlopig)
 $0,0974 \times 101,7\%$ = voorlopig tarief i.r.t. huidige WOZ waarde 2019, herwaarderings-effect WOZ 2020 moet nog verwerkt worden)
- Tariefstijging afvalstoffenheffing /Diftar = 1,70% + extra verhoging vastrecht met € 40,-
 - Afvalstoffenheffing/Diftar meerpersoonshuishouden = € 207,00
Voorlopig: $1 \times € 166,-$ (vastrecht) + $25 \times € 1,64$ (variabel recht)
 - Afvalstoffenheffing/Diftar eenpersoonshuishouden = € 182,40
Voorlopig: $1 \times € 166,-$ (vastrecht) + $10 \times € 1,64$ (variabel recht)
- Tariefstijging rioolheffing = 1,70%
Rioolheffing - vastrecht voor woningen = € 153,00
Voorlopig: € 150,50 x 101,7%

Eigen woning

Aanslag gemeentelijke belastingen bij gemiddelde woningwaarde en meerpersoonshuishouden					
	2016	2017	2018	2019	2020
Onroerendezaakbelastingen, eigenarenbelasting	274,00	276,00	271,00	277,00	282,00
Afvalstoffenheffing vastrecht + variabel recht meerphh of éénphh	165,00	158,10	160,25	164,50	207,00
Rioolheffing standaard tarief	133,32	139,32	146,84	150,50	153,00
Totaal	572,32	573,42	578,09	592,00	642,00
Percentage cumulatief	100,00	100,19	101,01	103,44	111,96
Stijgingspercentage t.o.v. vorig jaar		0,19	0,81	2,41	8,45
Stijging concreet bedrag t.o.v. vorig jaar (€)		1,10	4,67	13,91	50,00
Inflatiepercentages	1,00	0,5	1,40	2,50	1,70

Huur woning

Aanslag gemeentelijke belastingen bij gemiddelde woningwaarde en meerpersoonshuishouden					
	2016	2017	2018	2019	2020
Afvalstoffenheffing vastrecht + variabel recht meerphh of éénphh	165,00	158,10	160,25	164,50	207,00
Rioolheffing standaard tarief	133,32	139,32	146,84	150,50	153,00
Totaal	298,32	297,42	307,09	315,00	360,00
Percentage cumulatief	100,00	99,70	102,94	105,59	121,04
Stijgingspercentage t.o.v. vorig jaar		-0,30	3,25	2,58	14,29
Stijging concreet bedrag t.o.v. vorig jaar (€)		-0,90	9,67	7,91	45,00
Inflatiepercentages	1,00	0,50	1,40	2,50	1,70

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- *De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
- *Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat tenminste een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid daarover. Ook, sinds de begroting 2016, zijn enkele kengetallen verplicht in deze paragraaf, met een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen is te omschrijven als 'de mate waarin de gemeente Bunschoten in staat is middelen vrij te maken om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid van de gemeentelijke dienstverlening'. Deze formulering is zo gekozen, omdat het niet wenselijk is, vooral na de doorgevoerde bezuinigingen, dat er opnieuw moet worden bezuinigd en/of omgebogen indien zich onverwachts substantiële tegenvallers voordoen.

Notitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een indicator voor de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Om te kunnen vaststellen of het weerstandsvermogen voldoende is, moeten de belangrijkste risico's worden geïnventariseerd en gerelateerd aan de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om de financiële gevolgen van dergelijke niet begrote zaken te kunnen opvangen. Vooral voor de grondexploitaties is het van belang de risico's te onderkennen.

Een overzicht reserves staat aan het eind van deze paragraaf. Uit dit overzicht blijkt dat de reserve algemene dienst ultimo 2020 € 9,7 miljoen bedraagt.

Overzicht weerstandsvermogen

Op de volgende bladzijde staat een overzicht van de weerstandscapaciteit. Een toelichting op deze tabel is hieronder te lezen.

Het begrip onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid van de normen die worden gehanteerd voor een artikel 12 gemeente. Uit de nieuwste berekeningen van de onbenutte belastingcapaciteit blijkt dat dit voor Bunschoten berekend wordt op € 2,5 miljoen. De ruimte die resteert, komt overeen met een stijging van de OZB met ruim 71% (1% opbrengst ozb = € 35.000,-).

Het artikel 12 beleid voor de onderdelen riolering en reiniging blijft onveranderd 100% kostendekkend. In de begroting is dat ook het uitgangspunt, waarbij wordt opgemerkt dat hierbij ook de mutaties in de egaliseringsreserves zijn meegenomen. Voor wat betreft de jaarlijkse exploitatie is er een weerstandscapaciteit van gemiddeld € 110.000,-.

Het verwacht weerstandsvermogen begroting 2020 - 2023 is € 9.767.000,-. Gedeeld door de geïnventariseerde financiële risico's á € 4.200.000,- dan komt daar een ratio van het weerstandsvermogen van 2,3 uit. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Bunschoten de mogelijke financiële risico's goed kan dekken.

De risico's binnen de grondexploitatie moeten worden geactualiseerd zodat er ook iets gezegd kan worden over de gewenste stand van deze reserve. Uitgangspunt is € 1 miljoen plus de geïnventariseerde risico's.

De voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie mag eigenlijk niet worden meegerekend bij het bepalen van het weerstandsvermogen. De voorziening is afhankelijk van economische ontwikkelingen en er wordt uiteraard geprobeerd de verliezen te beperken en zo mogelijk terug te dringen. De prognose is dat een deel van de voorziening nodig is voor afdekking van het geprognostiseerde verlies van met name de complexen Zuyderzee, Rengerwetering eilanden, 4 en 5 en de Nertsenfarm.

Ontwikkeling weerstandsvermogen/capaciteit

(Bedragen x € 1.000,-)	2020	2021	2022	2023
Jaarlijkse exploitatie				
Onbenutte belastingcapaciteit	2.500	2.500	2.500	2.500
Stelpost onvoorziene uitgaven	110	110	110	110
Totaal jaarlijkse exploitatie	2.610	2.610	2.610	2.610
Vermogenssfeer (31/12 vh jaar)				
Reserve algemene dienst (incl. precario)	9.767	11.067	11.360	12.085
Reserve grondexploitatie	3.759	3.612	3.612	3.612
Totaal	13.526	14.679	14.972	15.697
Precario kabels en leidingen (cumulatief)	4.291	5.101	5.101	5.101
Totaal vermogenssfeer (excl. precario)	9.235	9.578	9.871	10.596
Voorziening grondexploitatie	5.961	5.900	5.900	5.900
Totaal voor opvang risico's	15.196	15.478	15.771	16.496

Risico's

Financiële risico's

Bij de financiële risico's kan er onderscheid worden gemaakt met betrekking tot de risico's die voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van andere overheden, samenwerking met andere gemeenten c.q. instanties, uit voor gemeenten autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld economische en maatschappelijke ontwikkelingen) en ten slotte nog uit het doen en/of nalaten van anderen. Als gevolg van het aantrekken van de economie is de verwachting dat de (bouw)kosten gaan stijgen, hierdoor vallen aanbestedingen voor projecten in de openbare ruimte naar verwachting hoger uit.

Dubieuze debiteuren

Voor de dubieuze debiteuren wordt bij de jaarrekening een voorziening dubieuze debiteuren gevormd, die vervolgens wordt aangewend voor het verlagen van het debiteurensaldo. Van jaar tot jaar wordt deze ontwikkeling gevolgd bij de jaarrekening. In de jaarrekening 2018 is voor dit onderdeel een voorziening getroffen van € 726.000,-. Het grootste deel van deze post betreft debiteuren sociale zaken (€ 645.000,-). Voor de beoordeling van deze debiteuren wordt uitgegaan van percentages oninbaar per soort vordering.

Verzekeringen

Daar waar mogelijk voorzienbare risico's ontstaan heeft de gemeente deze zoveel mogelijk afgedekt door het afsluiten van verzekeringen. Er wordt een toenemende claimbewustheid van de burger gesignaleerd.

Jaarlijks worden er ongeveer 10 aansprakelijkheidsstellingen ontvangen. In veel gevallen liggen deze schades onder het eigen risico. De schade wordt doorgestuurd naar de verzekering, die de verdere afhandeling voor haar rekening neemt. Bij schades onder het eigen risico, worden de kosten in rekening gebracht bij de gemeente. De kosten van het eigen risico van investeringsprojecten worden doorbelast aan de betreffende projecten of zo mogelijk verhaald op de aannemers.

Garantieverstrekkingen

Het WEW staat garant voor de risico's van hypotheeken. De gemeente en het Rijk zijn achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beiden voor 50% garant staan voor eventuele liquiditeitstekorten. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan het WEW.

Door de Rijksoverheid wordt er op geattendeerd voorzichtig te zijn met het verstrekken van garanties. Vooral instellingen in de sport- en zorgsector moeten in eerste instantie aankloppen bij het voor die sector betreffende waarborgfonds, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Voor het verstrekken van achtervangovereenkomsten ten behoeve van leningen voor woningbouwverenigingen geldt een vergelijkbare regeling. De gemeente staat evenals de Stichting WSW voor 50% garant voor de rente en aflossing van de leningen.

Open-einde regelingen

In de begroting zijn een aantal open-einde regelingen opgenomen. Met regelingen die gekenmerkt worden door een open-einde regeling wordt bedoeld dat het volume van de aanspraken op de betreffende voorzieningen door de gemeente niet beïnvloedbaar en dus niet beheersbaar is. Voorbeelden hiervan zijn het beroep op de Wet Werk en Bijstand (BUIG), schuldsaneringen, de Wet maatschappelijke ondersteuning en vervoer van leerlingen naar speciaal onderwijs. Ook de uitvoering van de Wsw kan hierbij worden betrokken.

Het zijn vooral ontwikkelingen binnen het sociaal domein waarvoor is afgesproken dat voor- en nadelen in principe binnen het domein moeten worden verrekend, waarbij ook gebruik kan worden gemaakt van de daarvoor beschikbare egaliseringsreserve sociaal domein.

Risicoanalyse

In 2018 is de eerste risicoanalyse uitgevoerd, dit onderzoek valt onder het zo genoemde verordening van artikel 213a gemeentewet. De risico's van de gemeente Bunschoten zijn in de breedste zin van het woord geïnventariseerd, de top vijf risico's zijn hieronder weergegeven.

Nr.	Risico (Bedragen x € 1,-)	Financieel risico	Kans	Financieel gevolg
1	Aansprakelijkheidsstelling (in de breedste zin van het woord bijvoorbeeld: afgeven vergunningen, gladheidsbestrijding, riolering, bodemvervuiling, aanvaring veerpont, letsel speeltoestellen, <u>awb</u> procedures, faillissement (van aannemer waar de gemeente verantwoordelijk voor is), seizoen afhankelijke risico's (storm- en vuurwerkschade) en dergelijke.	€ 1.100.000	50%	€ 550.000
2	Claimcultuur Sociaal domein neemt toe. Budget niet goed bepaald door geen historie en meer zorgvraag.	€ 500.000	80%	€ 400.000
3	De marktprijzen stijgen door krapte in de markt bij de leveranciers en bij aanbestedingsprocedures.	€ 500.000	80%	€ 400.000
4	De vraag naar aspecten in het Sociaal domein (onder andere jeugdzorg en bijstand) wordt meer, door laagdrempeligheid en de eigen bijdrage wordt niet meer inkomensafhankelijk. De kosten gaan omhoog door mogelijke niet ingekochte zorg, het doorzetten van speciale gevallen door te weinig mankracht en rechtszaak kosten door te weinig dossier tijd.	€ 500.000	80%	€ 400.000
5	Dalende algemene uitkering (Sociaal domein, rijks bezuinigingen en herverdelingen)	€ 315.000	80%	€ 252.000
	Totaal	€ 2.915.000		€ 2.002.000

Er is voor € 4,2 miljoen totaal aan financieel gevolg geïnventariseerd. Als er gekeken wordt naar de risico's die boven de 75% kans uitkomen, dan kan het voor komen dat deze risico's zich vaak voordoen. Als deze risico's zich vaak voordoen, dan dienen deze risico's op termijn structureel in de begroting opgenomen te worden.

In de motie sociaal domein is gevraagd de risico's binnen het sociaal domein kritisch te inventariseren en welke maatregelen genomen kunnen worden ter beperking. Dat is ook een goed moment om de bovenstaande inventarisatie te actualiseren en aan de hand daarvan de bestemmingsreserve sociaal domein aan te vullen.

Sociaal domein

Participatiewet

Het regionaal werkvoorzieningsschap Amersfoort voert voor Bunschoten de Wet Sociale Werkvoorziening uit.

Jeugdwet en Wmo/AWBZ

In de verschillende beleidsnota's is in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de mogelijke risico's en de te treffen beheersmaatregelen. Voor de opvang van risico's is de egalisatiereserve Sociaal domein beschikbaar.

Rente

Een moeilijk voorspelbare en door de gemeente niet te beïnvloeden grootte is de rente. Een aantal elementen bepaalt eigenlijk het positieve of negatieve renterisico:

- Onzekerheid over de korte rente;
- Onzekerheid over de rente bij renteaanpassingen;
- Onzekerheid over de rente bij aan te trekken geldleningen voor nieuwe investering.

In de paragraaf Financiering is de financieringsplanning uitgewerkt. De ontwikkeling van de grondexploitatie en verschillende grote investeringen, zoals het IHP zijn van belang bij de ontwikkeling van de financieringsplanning. De rentes zijn op dit moment nog steeds laag, maar trekken wel aan.

Incidentele baten en lasten

Op begrotingsbasis speelt het onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten nauwelijks een rol, omdat de meeste ramingen structureel doorwerken in de begroting. Ook de bezuinigingen die gefaseerd ingevoerd worden vallen niet onder het begrip incidenteel. Bij de jaarrekening speelt het wel weer een grote rol, omdat het resultaat daar regelmatig wordt beïnvloedt door afrekeningen van voorgaande jaren of incidentele opbrengsten in verband met verkopen.

Op de volgende pagina is een overzicht te zien van alle incidentele posten voor de jaren 2020 tot en met 2023. Tevens geeft de tabel weer wat dit voor invloed heeft op het begrotingssaldo.

Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2020 - 2023

Omschrijving (Bedragen x € 1,-)	Baten	Lasten	Saldo 2020	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023
Programma Bestuur en ondersteuning						
Taxatie gemeentelijke gebouwen			0	-12.500		
Audit juridische kwaliteitszorg			0		-10.250	
<i>Treasury</i>						
Nadelige renteresultaat grondexploitatie	-412.000		-412.000	-67.000		
Nadelig effect verhuur grond Haarbrug-Zuid			0	-80.000		
<i>Belastingen</i>						
Precario	810.000		810.000	810.000		
<i>Mutatie reserves</i>						
Grondexploitatie	412.000		412.000			
Bovenplanse voorziening	28.000		28.000			
Begrotingsresultaat		461.000	-461.000	-1.300.000	-302.000	-728.000
Programma Sociaal domein						
Zorgkosten		800.000	-800.000	-100.000	-50.000	
Programma Volksgezondheid en milieu						
Maaien randmeren		28.000	-28.000			
Totaal	838.000	1.289.000	-451.000	-749.500	-362.250	-728.000

Structureel begrotingssaldo

(Bedragen x € 1,-)	2020	2021	2022	2023
Saldo baten en lasten voor mutatie in de reserve	644.532	1.440.970	141.683	524.154
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	641.451	1.435.056	132.587	520.688
Begrotingssaldo na bestemming	3.081	5.914	9.096	3.466
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-451.000	-749.500	-362.250	-728.000
Structureel begrotingssaldo	454.081	755.414	371.346	731.466

Beschikking reserves

De ontwikkeling van de reserves is voor een belangrijk deel ingegeven door de nota Weerstandsvormogen. Voor de tariefegaliseringsreserves geldt dat deze zijn gekoppeld aan de 100% kostendekking. Voor de egaliseringsreserve reiniging is afgesproken dat deze de komende jaren wordt verlaagd tot maximaal 5% van de omzet. Dit komt op basis van de genomen besluiten tot uitdrukking. In de tabel op de volgende bladzijde staan de geraamde onttrekkingen ten gunste van de exploitatie. Er wordt niet beschikt om de begroting structureel sluitend te maken.

Geprognosticeerde balans

Het is verplicht om in de begroting een geprognosticeerde balans op te nemen. Met deze balans wordt de verwachting voor de aankomende jaren gegeven.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 31-12- 2018	Begroting 31-12- 2019	Begroting 31-12- 2020	Begroting 31-12- 2021	Begroting 31-12- 2022	Begroting 31-12- 2023
Activa						
Vaste activa	33.605	41.200	43.054	45.530	47.817	49.970
Vorraden	18.079	13.733	5.074	-453	846	2.367
Vlottende activa	13.599	0	0	0	0	0
Liquide middelen	275	10.300	6.401	895	-2.193	-3.178
Overige vlottende activa	1.800	1.626	1.729	1.729	1.729	1.729
Totaal activa	67.357	66.859	56.258	47.701	48.199	50.888
Passiva						
<i>Eigen vermogen</i>						
Algemene reserves	8.391	9.309	9.767	11.067	11.360	12.085
Bestemmingsreserves	6.728	5.987	6.170	6.305	6.145	5.941
Voorzieningen	4.693	2.845	2.432	2.819	2.465	1.915
Langlopende leningen	40.053	30.715	21.878	10.740	10.650	11.560
Vlottende passiva	7.493	18.003	16.012	16.770	17.579	19.387
Totaal passiva	67.357	66.859	56.258	47.701	48.199	50.888

Vooruitlopend op de kengetallen die op de volgende bladzijde staan, is in onderstaand overzicht een verloop van de netto schuldquote, solvabiliteit en het kengetal grondexploitatie opgenomen voor de jaren 2021 - 2023, berekend uit de geprognosticeerde balans.

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	37,4%	30,4%	44,4%	48,9%
Solvabiliteitsratio	28,3%	36,4%	36,3%	35,4%
Kengetal grondexploitatie	9,0%	-0,9%	2,0%	5,7%

Financiële kengetallen

Nr.	Kengetal	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
1a	Netto schuldquote	62,1%	42,8%	37,4%
1b	Netto schuldquote -/- verstrekte leningen	56,2%	35,0%	31,5%
2	Solvabiliteitsratio	22,4%	22,9%	28,3%
3	Kengetal grondexploitatie	35,2%	28,5%	9,0%
4	Structurele exploitatieruimte	2,4%	1,5%	0,5%
5	Belastingcapaciteit	80,2%	79,5%	83,4%

- **Netto schuldquote:** De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie (>130 = hoge schuld). Uit het overzicht blijkt dat in 2020 een daling te zien is. Dit komt doordat de leningen worden afgelost.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:** Dit is dezelfde indicator als hiervoor beschreven, maar dan gecorrigeerd met het aandeel van de verstrekte leningen (>130 = hoge schuld).
- **De solvabiliteitsratio:** Dit kengetal geeft een indicatie in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Het eigen vermogen (reserves en resultaat overzicht baten en lasten) wordt uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal (>20 = goed). De ontwikkeling op basis van de geprognostiseerde balans laat een verbetering zien.
- **Kengetal grondexploitatie:** Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Dit kengetal is opgenomen, omdat de afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. Ook hier is een verbetering te zien, doordat de boekwaarde van de gronden in exploitatie de komende jaren fors dalen.
- **Structurele exploitatieruimte:** De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan waar dit in evenwicht is. Dit kengetal laat zien dat de structurele lasten 0,5% lager zijn dan de structurele baten.
- **Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden:** De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert dit in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten wordt de OZB verstaan, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. Deze uitkomst wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde en uitgedrukt in een percentage. Het verschil met het landelijk gemiddelde wordt kleiner.

Overzicht reserves

Naam reserve	Boekwaarde 01-01-2019	Boekwaarde 01-01-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 01-01-2021	Boekwaarde 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2023	Boekwaarde 01-01-2024
<i>Algemene reserves</i>								
Reserve algemene dienst	7.697.569,95	9.309.279,95	458.000,00	-	9.767.279,95	11.067.279,95	11.360.279,95	12.085.279,95
Totaal algemene reserves	7.697.569,95	9.309.279,95	458.000,00	-	9.767.279,95	11.067.279,95	11.360.279,95	12.085.279,95
<i>Bestemmingsreserves</i>								
Reserve startersleningen	68.000,00	68.000,00	-	-	68.000,00	68.000,00	68.000,00	68.000,00
Reserve stimulerings-/vangnetleningen	169.000,00	156.527,00	-	12.473,00	144.054,00	131.581,00	119.108,00	106.635,00
Sociaal domein	-	-	-	-	-	-	-	-
Toekomstvisie	591.836,13	135.545,13	-	-	135.545,13	135.545,13	135.545,13	135.545,13
Dekking kapitaallasten	-	474.944,10	27.000,00	51.551,90	450.392,20	478.281,30	431.396,40	404.511,50
Totaal bestemmingsreserves	828.836,13	835.016,23	27.000,00	64.024,90	797.991,33	813.407,43	754.049,53	714.691,63
<i>Egalisatiereserves</i>								
Afvalstoffenheffing	247.702,28	0,00	4.388,26	-	4.388,26	10.752,96	22.228,30	34.067,04
Rioolrechten	200.700,15	230.948,15	13.412,47	-	244.360,62	227.885,62	150.895,33	13.116,44
Marktgelden	1.351,48	6.351,48	-	792,00	5.559,48	4.379,23	3.006,98	1.631,73
Begraafrecht	225.853,94	179.165,94	-	30.372,38	148.793,56	115.407,86	81.240,12	43.601,80
Totaal egalisatiereserves	675.607,85	416.465,57	17.800,73	31.164,38	403.101,92	358.425,67	257.370,73	92.417,01
<i>Grondexploitatie</i>								
Algemene reserve	3.782.379,12	3.469.849,12	700.604,94	411.765,00	3.758.689,06	3.611.689,06	3.611.689,06	3.611.689,06
Bovenwijkse voorzieningen	1.232.728,98	1.071.967,98	-	34.000,00	1.037.967,98	1.424.284,98	1.424.284,98	1.424.284,98
- Fonds stadsuitleg/ Bovenplans	-	-	-	-	-	-	-	-
- Fonds landschapstientje	208.227,10	193.227,10	-	21.000,00	172.227,10	97.227,10	97.227,10	97.227,10
Oostmaat	5.223.335,20	4.735.044,20	700.604,94	466.765,00	4.968.884,14	5.133.201,14	5.133.201,14	5.133.201,14
Totaal grondexploitatie	14.425.349,13	15.295.805,95	1.203.405,67	561.954,28	15.937.257,34	17.372.314,19	17.504.901,35	18.025.589,73

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat (voor zover van toepassing) tenminste de volgende kapitaalgoederen:

- *Wegen;*
- *Riolering;*
- *Water;*
- *Groen;*
- *Gebouwen.*

Van deze kapitaalgoederen wordt het beleidskader met daarbij de voortvloeiende financiële consequenties en de financiële consequenties vertaald in de begroting.

De gemeente Bunschoten voegt ook nog het onderdeel sportvelden aan deze paragraaf toe.

Wegen, bruggen en openbare verlichting

Beleidskader

- Beheersplan onderhoud wegen, geactualiseerd 2013
- Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan 2013 - 2017
- Bruggenbeheerplan 2015 - 2020
- Verlichtingsbeleid 2014 - 2023

Informatie

Algemeen

Herinrichting en grote renovaties zijn niet in het onderhoudsplan van wegen opgenomen, dit wordt via aparte voorstellen voorgelegd aan de raad. Het areaal voor wegen, openbare verlichting en bruggen is opgenomen in één beheerssysteem, dit wordt actueel gehouden.

Wegen

Elke twee jaar wordt de onderhoudsstaat van de wegen geïnspecteerd, volgens de landelijke CROW-methodiek. De inspectieresultaten worden in het beheerssysteem verwerkt. Deze informatie is de basis van de onderhoudsplanning. Om het onderhoud integraal aan te pakken, wordt de planning voor het onderhoud van de wegen afgestemd met riolering en groen.

De jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud wegen bedraagt € 534.000,-

Bruggen

De bruggen worden iedere vijf jaar geïnspecteerd. De inspectieresultaten worden in het beheerssysteem verwerkt. Deze informatie is de basis van de onderhoudsplanning en het beheerplan bruggen.

De jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud bruggen bedraagt € 29.145,-

Verlichting

Het beheer en onderhoud aan de openbare verlichting wordt uitgevoerd volgens de lopende overeenkomst met CityTec. In het verlichtingsbeleid is de wijze van onderhoud en vervangingen beschreven. Armaturen worden vervangen voor energiezuinige LED verlichting.

In 2020 worden oude lichtmasten en armaturen vervangen. Dit gebeurt volgens het eerder vastgestelde tienjarenplan dat samen met CityTec is opgesteld. De investeringen van de nieuwe masten met energiezuinige LED-verlichting worden door de gemeente zelf gefinancierd en komen in eigendom van de gemeente.

Voor 2020 is de investering in masten € 62.400,- en armaturen € 126.600,-. Daarnaast zijn er kosten voor beheer € 302.000,- stroom/aansluitkosten/energiebelasting € 92.000,- en vandalisme en schade € 11.000,-.

Riolering & water

Beleidskader

- Gemeentelijk Rioleringsplan 2019 - 2024
- Baggerplan Bunschoten 2013 - 2023
- Beheerplan Oeververdediging en Frontmuren 2016 - 2030

Informatie

Het grootste deel van het rioolstelsel in de gemeente is nog niet zo oud. De uitbreidingswijken aan de westkant van het dorp zijn vanaf de jaren '70, '80 en '90 gerealiseerd. De aangelegde riolen aan de westzijde zijn gemiddeld tussen de 30 en 50 jaar oud. Rekening houdend met een technische levensduur van circa 60 jaar worden vervangingspieken verwacht vanaf 2030. Het is belangrijk om financieel voorbereid te zijn op de investeringen die daar mee gemoeid zijn. Door de voorziening riolering te laten groeien, wordt de basis gelegd voor de financiële draagkracht.

Riolering

Het rioolstelsel wordt jaarlijks voor een deel (circa 12 kilometer) geïnspecteerd. De inspectiecyclus is zodanig dat elke 10 jaar een momentopname van het stelsel gemaakt wordt. Aan de hand van meerdere inspecties kan dan een restlevensduur van een streng worden bepaald. Technisch gezien wordt een riool in 60 jaar afgeschreven. Door omstandigheden kan dit langer of korter zijn.

De actualiteit geeft aanleiding om de knelpunten met 'water op straat' door steeds extremere regenbuien goed te blijven volgen, en eventueel aanvullende maatregelen te nemen.

Op basis van het GRP 2019 - 2024 bedraagt de storting in de voorziening riolering € 142.500,-.

Water

Voor de uitvoering van baggerwerkzaamheden in de watergangen is een beheerplan vastgesteld. Daarmee zijn de uitgangspunten, activiteiten en financiële kaders voor tien jaar vastgelegd. Jaarlijkse storting in de voorziening baggeren bedraagt € 129.200,-. Ook hierbij wordt periodiek gemeten waar slibaanwas plaatsvindt. Aan de hand van de metingen kan vastgesteld worden wanneer er tot uitvoering van baggerwerkzaamheden moet worden over gegaan.

Groen

Beleidskader

- Groenbeleidsplan 2015 - 2025
- 2e Herzien snippergroenbeleid (2013)
- Nota spelenbeleid '*Spelen Natuurlijk!? Nu en in de toekomst*' (2012 - 2022)
- Bomenbeleid Bunschoten 2018 - 2023

Informatie

Voor het planmatig en systematisch beheer en onderhoud van het groen wordt het Groenbeleidsplan gevolgd. Er wordt gewerkt met beeldniveaus voor de onderhoudstoestand om de gewenste kwaliteit te beschrijven. Om de staat van de beplanting te garanderen is renovatie en aanpassing van groenvakken nodig. Dit wordt volgens een vastgesteld renovatieprogramma uitgevoerd. Voor 2020 wordt een bedrag van € 44.500,- gestort in de voorziening groenbeheer.

Voor onderhoud speelvoorzieningen wordt een bedrag van € 65.000,- gestort in de voorziening.

Gebouwen

Beleidskader

- Meerjaren beheer- en onderhoudsplannen gebouwen (MJOP) op basis van de NEN - 2767.
- Gebouwenbeheerplan 2016 - 2022

De storting voor het onderhoud op basis van het Gebouwbeheerplan bedraagt € 367.843,-.

Informatie

De gemeente heeft circa 44 objecten in beheer waarvan 26 panden, de andere objecten zijn elektrakasten, grondspots, schijnwerpers en verlichte borden.

Om een goed vastgoed beleid te kunnen voeren wordt in 2020 een vastgoed visie en het gebouwbeheersplan geactualiseerd.

Vanuit het MJOP is het in 2020 mogelijk om het gemeentehuis een opfris beurt aan de buitenzijde te geven, de pantry's kunnen een make-over krijgen en het gebouw beheersysteem wordt vernieuwd.

De gemeente moet voldoen aan de informatieplicht Energiebesparing zoals vastgelegd in de Wet Milieubeheer. Deze wetgeving is van toepassing op het gemeentehuis, zwembad de Duker en Sporthal de Kuil. De gebouwkundige aanpassingen die voortkomen uit deze wetgeving worden verwerkt in de MJOP's waardoor dit een duurzamer variant wordt: een DMJOP.

Sportvelden

Beleidskader

- Nota accommodatiebeleid '*Stimulus*' 2002
- Beheerplan sportvelden

Informatie

De gemeente heeft 16 sportvelden in eigendom:

- 11 voetbalvelden waarvan negen kunstgrasvelden
- Twee handbalvelden
- Eén rugbyveld
- Eén atletiekbaan
- Eén trainingsveld ten behoeve van hondenvereniging/ Dierenbescherming

De voorziening voor het onderhoud aan de sportvelden wordt gebaseerd op de kwaliteitsmetingen die eens in de drie jaar plaatsvinden. Het renovatieschema is geactualiseerd en kan worden uitgevoerd binnen de bestaande middelen in de voorziening sportvelden. In 2020 is de storting in de voorziening € 225.000,-.

Met dit beheerplan is het mogelijk om in de toekomst meer te sturen op onderhoud, renovatie en budgettaire ontwikkelingen.

Overzicht investering en verloop boekwaarden

(Bedragen x € 1,-)	2020	2021	2022	2023
Investeringsniveau				
Nieuwe investeringen	5.329.500	3.062.700	4.716.000	2.584.400
Vervangingsinvesteringen	1.769.290	2.146.500	1.205.000	1.887.000
Investeringsniveau	7.098.790	5.209.200	5.921.000	4.471.400
Specificatie investeringen met afschrijvingslasten				
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	745.500	409.700	218.000	173.400
Programma Veiligheid	35.000	-	-	-
Programma Economie	14.470	-	-	-
Programma Onderwijs	4.598.000	2.752.000	3.911.000	2.411.000
Programma Sport, cultuur en recreatie	15.000	-	-	-
Programma Volksgezondheid en milieu	1.207.100	1.879.000	1.688.000	1.777.500
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	483.720	168.500	104.000	109.500
Boekwaarde				
Te activeren investeringen	7.098.790	5.209.200	5.921.000	4.471.400
Totale boekwaarde per einde jaar	43.054.000	45.530.000	47.817.000	49.970.000

Overzicht voorzieningen

Naam voorziening	Boekwaarde 01-01-2019	Boekwaarde 01-01-2020	Toevoeging	Aanwending en vrijval	Boekwaarde 01-01-2021	Boekwaarde 01-01-2022	Boekwaarde 01-01-2023	Boekwaarde 01-01-2024
<i>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</i>								
Onderhoud gemeentehuis	364.846,33	189.118,33	94.000,00	167.169,00	115.949,33	143.036,33	181.577,33	111.690,33
Onderhoud gemeentewerf								
Onderhoud brandweerkazeme	18.000,00	36.000,00	18.000,00	-	54.000,00	72.000,00	90.000,00	108.000,00
Onderhoud sporthal	275.989,87	150.278,87	34.000,00	118.486,00	65.792,87	1.544,87	23.663,87	45.276,87
Onderhoud overige gebouwen	444.390,95	52.398,95	106.843,00	99.386,00	59.855,95	48.220,95	16.615,95	35.615,95
Onderhoud zwembad	528.123,99	158.940,99	93.000,00	194.075,00	57.865,99	59.119,99	86.475,99	17.707,99
Onderhoud sportvelden	354.862,12	548.477,12	225.000,00	432.896,00	340.581,12	565.581,12	166.141,62	26.885,24
Onderhoud veerpont	27.023,10	36.273,10	9.250,00	39.750,00	5.773,10	1.773,10	11.023,10	20.273,10
Onderhoud wegen	607.644,11	252.644,11	534.000,00	534.000,00	252.644,11	252.644,11	252.644,11	252.644,11
Baggeren binnenwater	398.175,68	3.890,68	129.200,00	89.000,00	44.090,68	173.290,68	302.490,68	384.690,68
Onderwijshuisvesting	10.201,06	0,00	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Onderhoud parkeergarage	108.869,83	40.652,83	22.000,00	7.568,00	55.084,83	76.874,83	98.611,83	96.321,83
Onderhoud speelvoorzieningen	55.000,00	41.000,00	65.000,00	52.500,00	53.500,00	53.500,00	26.000,00	35.188,00
Bruggenbeheerplan	42.604,81	43.149,81	29.145,00	31.270,00	41.024,81	38.539,81	37.394,81	36.689,81
Onderhoud oeververdedigingen en frontmuren	18.800,00	10.100,00	1.000,00	-	11.100,00	12.100,00	13.100,00	14.100,00
Groenbeheer	107.960,72	16.885,72	44.500,00	54.050,00	7.335,72	11.585,72	27.335,72	33.310,72
Totaal onderhoudegalisatievoorzieningen	3.362.492,57	1.579.810,51	1.404.938,00	1.820.150,00	1.164.598,51	1.509.811,51	1.333.075,01	1.218.394,63
<i>Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen</i>								
Onderhoud riolering	182.828,36	185.328,36	142.500,00	140.000,00	187.828,36	195.328,36	205.328,36	217.828,36
Totaal bijdragen toekomstige vervangingsinvesteringen	182.828,36	185.328,36	142.500,00	140.000,00	187.828,36	195.328,36	205.328,36	217.828,36
<i>Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>								
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426,00	1.426,00	-	-	1.426,00	1.426,00	1.426,00	1.426,00
Totaal voorzieningen verplichtingen	1.426,00	1.426,00	-	-	1.426,00	1.426,00	1.426,00	1.426,00
<i>Personeelsvoorzieningen</i>								
Pensioen en wachtgeld wethouders	1.080.000,00	1.078.000,00	44.000,00	31.000,00	1.091.000,00	1.112.000,00	1.133.000,00	1.154.000,00
Totaal personeelsvoorziening	1.080.000,00	1.078.000,00	44.000,00	31.000,00	1.091.000,00	1.112.000,00	1.133.000,00	1.154.000,00
<i>Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel</i>								
Achterstand/ vertraging van derden	66.248,05							
Totaal van derden verkregen middelen	66.248,05							
Totaal generaal	4.692.994,98	2.844.564,87	1.591.438,00	1.991.150,00	2.444.852,87	2.818.565,87	2.672.829,37	2.591.648,99

3.4 Financiering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf financiering is opgenomen in artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Inleiding

De gemeenten zijn verplicht een treasuryparagraaf in de begroting op te nemen. Dit op grond van de per 1 januari 2001 in werking getreden Wet Fido. Eén van de doelstellingen van deze wet is het bevorderen en transparant maken van een solide financieringsbeleid. Hieraan wordt invulling gegeven door het treasurystatuut en het opnemen van een treasuryparagraaf in zowel de begroting als in de programmarekening.

Treasurybeheer

Het geld van de gemeente wordt beheert, dit wordt ook wel treasurybeheer genoemd. Het gaat hier zowel om het aantrekken en uitzetten van de voor de publieke taak van de gemeente Bunschoten benodigde respectievelijk overtoollige middelen. Bij het beheer moet worden gebleven binnen de kaders van de Wet Fido. Het gaat hier met name om het kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet is in de Wet Fido opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Door deze limiet is bepaald dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd <1 jaar) mag financieren. In de Wet Fido is bepaald dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. De norm is vastgesteld door de minister en staat op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de storting in de reserves). Voor het begrotingsjaar 2020 bedraagt de kasgeldlimiet afgerond € 4,8 miljoen (8,5% van het begrotingstotaal 2020 € 56,9 miljoen).

In onderstaand overzicht is het bedrag van de kasgeldlimiet van de gemeente Bunschoten berekend voor de jaren 2020 - 2023, op basis van de begroting van 2020, rekening houdend met de meerjarenbegroting.

Kasgeldlimiet 2020 t/m 2023 (bedragen x € 1.000,-)	2020	2021	2022	2023
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>				
Begrotingstotaal (incl. grondexploitatie)	56.921	51.036	41.690	41.761
Vastgesteld percentage kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Bedrag kasgeldlimiet	4.838	4.338	3.544	3.550

In het overzicht hieronder is per 1 januari 2020 de ruimte onder dan wel boven de kasgeldlimiet berekend van de gemeente Bunschoten, gelet op de hierna genoemde veronderstellingen. Hier is gebruik gemaakt van de liquiditeitsprognose.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)	2020	2021	2022	2023
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>				
Begrotingstotaal (incl. grondexploitatie)	56.921	51.036	41.690	41.761
Vastgesteld percentage kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Bedrag kasgeldlimiet	4.838	4.338	3.544	3.550
<i>Toets kasgeldlimiet</i>				
Bedrag toegestane kasgeldlimiet	4.838	4.338	3.544	3.550
Vlottende schuld minus vlottende middelen	6.401	895	-2.193	-3.178
Ruimte kasgeldlimiet	11.239	5.233	1.351	372

Als de geraamde/voorgenomen investeringen voor de komende jaren ten uitvoer worden gebracht, ontstaat er volgens de prognose in onderstaande tabel een gering financieringstekort 2022 en 2023. Dit valt binnen de marges van de toegestane kasgeldlimiet. Het gaat hier om prognoses waarbij voornamelijk de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie bepalend zijn. Deze ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en daar waar nodig wordt de prognose bijgesteld.

Liquiditeitsprognose (bedragen x € 1.000,-)	2020	2021	2022	2023
Liquide middelen				
Raming saldo rekening-courant BNG per 1/1	-	-	-	-
Raming schatkistbankieren per 1/1	10.000	-	-	-
Raming saldo rekening-courant Rabo per 1/1	300	-	-	-
Raming contante gelden in kas per 1/1	-	-	-	-
Totaal	10.300	6.401	895	-2.193
Geraamde inkomsten				
Nieuw aan te trekken geldlening	-		2.000	3.000
Aflossingen verstrekte geldleningen	375	375	375	375
Vrijvallende afschrijvingslasten (staat C)	-177	-104	-34	12
BTW-compensatiefonds	2.100	2.100	2.100	2.100
Geraamd begrotingsoverschot (excl. verrek)	2.639	3.967	3.098	3.485
Opbrengst verkoop bouw kavels	10.242	9.350	840	232
Totaal	15.178	15.689	8.378	9.204
Geraamde uitgaven				
Werkkapitaal	-	-	-	-
Aflossingen geldleningen	8.838	11.138	2.090	2.090
Investeringen tlv voorzieningen	2.000	1.200	1.900	2.100
Grondexploitatie investeringen	4.327	4.264	3.091	1.804
Investeringen (staat van activa)	3.913	4.593	4.385	4.196
Totaal	19.077	21.195	11.466	10.190
Liquiditeitsprognose per 1/1 Overschot, danwel behoefte (-)	6.401	895	-2.193	-3.178

Ontwikkeling EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo staat op pagina 114. Hieruit blijkt dat voor de periode 2020 - 2021 geen tekort van het EMU-saldo wordt verwacht. Het verloop van dit saldo (op kasbasis, terwijl voor de begroting het stelsel van baten en lasten wordt gehanteerd) hangt samen met de voortgang binnen de grondexploitatie en geplande nieuwe en vervangingsinvesteringen.

Renterisico norm

De norm renterisico is ervoor bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld te beperken. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisico norm niet overschrijden. De norm wordt berekend op 20% (het door de minister vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal. Dit houdt in dat de gemeente Bunschoten zorg moet dragen dat in het desbetreffende jaar niet meer dan 20% van de begrotingsomvang mag worden geherfinancierd. De norm is ingesteld om door een spreiding in looptijden van leningen een stabiele rentelast te bewerkstelligen.

Renterisico op vaste schuld (Bedragen x € 1.000,-)	2020	2021	2022	2023
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	-	-	-	-
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	-	-	2.000	3.000
3b. Nieuw verstrekte lange leningen u/g	-	-	-	-
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	-	-	2.000	3.000
5. Betaalde aflossingen	8.838	11.138	2.090	2.090
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-	-	2.000	2.090
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	-	-	2.000	2.090
8. Stand van het begrotingstotaal per 1/1	56.921	51.036	41.690	41.761
Het bij ministeriële regeling vastgestelde				
9. percentage	20%	20%	20%	20%
10. Renterisico norm	11.384	10.207	8.338	8.352
10. Renterisico norm	11.384	10.207	8.338	8.352
7. Renterisico op vaste schuld	-	-	2.000	2.090
11. Ruimte (+)/ overschrijding (-)	11.384	10.207	6.338	6.262

In het begrotingsjaar 2020 is de renterisiconorm € 11.315.000,- (20% van € 56.577.000,-). Er wordt geen overschrijding van de renterisico norm voor de meerjarenperiode verwacht. De stand van de huidige rente is nu nog aanzienlijk laag, het risico is daardoor op dit moment beperkt. De looptijd van de leningen wordt zoveel mogelijk afgestemd op de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en de investeringsopgave van de aankomende jaren.

Renteschema

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Een resultaat met een - ervoor is positief.

Rente schema		2020
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	288.344
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	€	12.000
Saldo rentelasten en rentebaten	€	276.344
Rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend	€	343.792
Rente van projectfinanciering die aan taakveld moet worden doorberekend	€	-
Rentebaat van doorverstrekte leningen die aan taakveld moet worden toegerekend	€	-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	-67.448
Rente over eigen vermogen	€	-
Rente over voorzieningen	€	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€	-67.448
De aan taakvelden toegerekende rente	€	483.403
Renteresultaat op het taakveld treasury	€	-550.851

Schatkistbankieren

De gemeente Bunschoten is net als andere gemeenten verplicht om deel te nemen aan het schatkistbankieren. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overtollige middelen van de gemeente worden afgeroomd naar een rekening van het Rijk. Er is een drempelbedrag wat buiten beschouwing mag worden gelaten (0,75% van het begrotingstotaal). De vergoeding bij de schatkist is nagenoeg verwaarloosbaar en veel lager dan wanneer gemeenten hun overtollige middelen, vanzelfsprekend conform de uitgangspunten van het treasurystatuut, op een veilige wijze uitzetten. De gemeente Bunschoten heeft geen langlopende beleggingen. Hierdoor zijn de gevolgen in de rente-effecten minimaal.

Leningenportefeuille

Op 1 januari 2019 heeft de gemeente 12 vaste geldleningen in de lening portefeuille o/g. Het saldo is € 40.052.857,-. Op basis van de verwachte ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en de toekomstige investeringen loopt dit terug naar € 11.560.000,- eind 2023.

Uitzettingen

Op 1 januari 2020 zijn de uitzettingen van de door het WSW geborgde leningen € 29,5 miljoen aan de Stichting Woningcorporaties Het Gooi en Omstreken. Voor de Stichting Eemland Wonen bedraagt dit € 3,0 miljoen. De leningen worden gegarandeerd via het WSW met achtervang van de gemeente.

Aandelen

De gemeente bezit aandelen in bedrijven die werkzaam zijn in de publieke sector.

Hoeveelheid	Soort	Bedrijf	Nominale waarde
16.219	Aandelen	Vitens	€ 16.219,00
117	Aandelen	Amfors Holding BV	€ 5.265,00
205	Aandelen	NV <u>Rova</u> Holding	€ 313.640,00
8.055	Certificaten	Dataland	€ 805,50
Totaal aandelenbezit			€ 335.929,50

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Bunschoten is de Rabobank. De Rabobank heeft de volgende ratings:

Rating bureau	Rating
Moody's	Aa3
Standard & Poor's Global	A+
Fitch	AA-
DBRS	AA

Daarnaast is er een rekening-courantverhouding met de Bank Nederlandse Gemeente. Dit is verplicht in verband met de te verrekenen rijksbijdragen. Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeente zijn ook rekening-couranten die betrekking hebben op de volkshuisvestingsaangelegenheden (startersregeling, funderingsherstelregeling, duurzaamheidsregeling en stimuleringsregeling).

Berekening EMU-saldo

	2019	2020	2021
Omschrijving	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2019, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2020	x € 1000,- Volgens meerjaren-raming in begroting 2020
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	117	645	1.441
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	7.595	1.854	2.476
3. Mutatie voorzieningen	-1.848	-413	387
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.346	-8.659	-4.621
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-4.980	7.037	3.973
Berekend EMU-saldo begroting 2019	5.956	2.222	
Verschil 2020 - 2019	-10.936	4.815	

Ruimte voor toelichting

Ten opzichte van de begroting 2019 zijn de geraamde lasten op de investeringen voor 2019 bijgesteld (circa € 5.000 ongunstiger saldo).

Daarnaast zijn de grondexploitaties voor 2019 en volgende jaren bijgesteld. Voor 2019 betekent dit een ongunstiger saldo van € 2.400.

Diverse bijstellingen (investeringen, grondexploitatie) voor 2020 hebben geleid tot een verhoging van het positieve saldo met € 4.800.

Algemeen:

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Een tekort bij de lokale overheden draagt bij aan een tekort van de gehele overheid (Rijk, lokale overheden en sociale fondsen). Volgens het verdrag van Maastricht mag het tekort maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP) bedragen. Bij een dreigende overschrijding - voor zover veroorzaakt door lokale overheden - kan ingegrepen worden op basis van de wet FIDO Om dit te monitoren moet een raming worden opgenomen bij de begroting en wordt per kwartaal gerapporteerd aan het CBS.

Een overschrijding van onze gemeente hoeft dus nog niet te leiden tot een overschrijding op landelijke niveau.

Op 1 januari 2014 is de Wet Houdbare Overheidsfinanciën in werking getreden. Er blijft sprake van een macro- norm die niet onderverdeeld wordt in een micro)norm per individuele overheid.

Deze EMU-tekortnorm decentrale overheden bedraagt voor 2019 tot en met 2022 0,4%.

3.5 Bedrijfsvoering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf bedrijfsvoering is opgenomen in artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Het is van belang om de ingezette organisatieontwikkeling te blijven stimuleren. Met de complexe maatschappelijke opgaven die op de gemeente afkomen, de verschillende wijzen van samenwerken, de verandering in wetgeving als bijvoorbeeld de omgevingswet en de ontwikkeling van de arbeidsmarkt is het stimuleren en behouden van een kwalitatief sterke, flexibele en voor medewerkers aantrekkelijke organisatie noodzakelijk. De nadruk ligt op de verdere ontwikkeling op het gebied van integraal werken, participatie, strategisch vermogen en de ontwikkeling en inzet van talenten. Het gereserveerde budget wordt ingezet om deze ontwikkeling verder te stimuleren. Denk hierbij aan training, coaching, pilots in het kader van de omgevingswet, passende inrichting van de werkplekken/ het gebouw en het bij vacatures werven van nieuwe medewerkers die passen bij de genoemde ambities.

Communicatie

De website van de gemeente is door de doorontwikkeling toegankelijker geworden en responsive op alle apparaten. Dit kan het aantal digitale diensten doen stijgen. Wel is het goed om in gedachten te houden dat als het totaal aantal diensten in een jaar afneemt (er zijn bijvoorbeeld minder verhuizingen in een jaar) dat dan ook het aantal digitale diensten afneemt. Het doel van de website is niet alleen een toename van het aantal digitale aanvragen, maar onder andere ook het terugdringen van het aantal zoekresultaten en pagina's, zodat inwoners makkelijker kunnen vinden waarnaar ze op zoek zijn. De website is niet alleen gericht op digitale aanvragen en transacties, maar ook voor een groot deel informatievoorziening. Dit blijkt uit de statistieken van de website. Uiteraard wordt ook de komende jaren ingezet op kanaalsturing door middel van online en offline communicatie en worden de ontwikkelingen voor het toegankelijker maken van de digitale producten/formulieren gevolgd.

Samenwerking bedrijfsvoering BLNP

De gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten werken samen op het gebied van bedrijfsvoering. De samenwerking is aangegaan omdat er voordelen en resultaten kunnen worden behaald op de zogenaamde 4K's:

- een betere **k**waliteit van dienstverlening;
- een minder **k**wetsbare positie bij een toenemend takenpakket en de eisen die daaraan gesteld worden;
- een **k**ostenbesparing door gezamenlijke inkoop, standaardisatie en harmonisatie van werkzaamheden;
- een grotere **k**ans voor het personeel in (door-) ontwikkeling en breedte en diepte in het takenpakket.

Financiën

Op financiële taken wordt de samenwerking gezocht waarbij op dit moment veel wordt ingezet op kennisdeling waardoor de kwaliteit wordt verhoogd. De focus binnen het taakveld moet van werken voor één gemeente naar werken voor vier gemeenten. Concrete resultaten die in 2020 moeten worden behaald zijn:

- Uitvoering geven aan het gezamenlijke interne controle plan waarbij reviews en controles bij elkaar worden uitgevoerd/
- Financiële administratie op orde houden.
- Samenstellen **P&C** producten op elkaar afstemmen en processen waar mogelijk harmoniseren.
- Beleidsontwikkelingen en wetgeving die van invloed is op het financiële beleid en beheer gezamenlijk oppakken.

ICT

In het perceel van informatisering is nog steeds leidend het vastgestelde beleidsplan. De daaruit strategische stappen voor de komende tijd worden daar aangegeven. Er wordt samengewerkt op zeven deelgebieden, waarvan de onderdelen veiligheidsbeleid en privacy al geheel BLNP breed worden opgepakt. Voor het komende jaar ligt de focus op:

- De gezamenlijke BLNP office 365 omgeving wordt de komende tijd uitgebouwd en functioneel gefaseerd uitgerold.
- Gezamenlijke ICT Helpdesk (Topdesk) wordt verbreed en verder geprofessionaliseerd.
- De technisch systeembeheerders hebben een beeld van een gezamenlijk ICT architectuur. Langzamerhand wordt daar naar toe gegroeid.
- Het harmoniseren van meer applicaties tussen de BLNP gemeenten op basis van het uitgangspunt: “waar liggen kansen en wat levert het meeste op, qua efficiency, effectiviteit en kosten”.
- De uitwijk realiseren tussen de gemeente Bunschoten en Putten via GGI-Netwerk (het gezamenlijke VNG gemeentenetwerk) en onderzoek naar afstoting van Gemnet.
- Op strategisch niveau worden de landelijke programma's van de Digitale Agenda (DA2020) gevolgd en tijdig opgepakt. Vanuit de VNG komen veel gezamenlijke initiatieven die BLNP volgt: Common Ground, GGI-Veilig, GGI-Netwerk etc.
- Toewerken naar een uniform beleid voor het informatiebeheer (archiefbeheer en digitalisering archieven).
- Het oppakken van een gezamenlijk traject ten aanzien van de ontwikkelingen in het GEO beheer. Dit ook mede gezien ter voorbereiding van de stappen die gemaakt moeten worden voor de implementatie van de omgevingswet.
- Het maken van een uniforme wijze van projectmanagement en jaarkalender voor ICT projecten.
- Toewerken naar een ESA contract voor de Microsoft licenties.
- Aandacht voor verder groei van de gezamenlijke I-organisatie.

Personeel en organisatie

Ook in 2020 wordt op het taakveld HRM de samenwerking in BLNP voortgezet.

- De invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, zit in het eerste kwartaal in de afrondende fase.
- Het voornemen is het project harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden vorm en inhoud te geven. In eerste aanleg concentreert het project zich op de harmonisatie van die regelingen met een financiële component, met de intentie om de geharmoniseerde regelingen met ingang van 1 januari 2021 te gaan invoeren en uitvoeren.
- Het in 2019 uitgestelde project aanbesteding van de Arbodienstverlening wordt weer opgepakt in 2020, leidend tot één Arbodienstverlener voor de vier deelnemende gemeenten per 1 januari 2021.
- Ook het huidige project doorontwikkeling Personeel- en Salarisadministratie gaat een nieuwe fase in. Intensiever dan nu zal er vanuit de gastheergemeente gewerkt gaan worden onder het mom van één workload, één team, één locatie en één (aan)sturing. Tegelijkertijd moet de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten op het huidige niveau blijven. De wijze waarop de dienstverlening wordt aangeboden is wel onderwerp van gesprek met de deelnemende gemeenten.
- Eveneens zal er onderzocht worden wat de huidige functiewaarderingsmethodieken zijn binnen de deelnemende gemeente, hoe de opzet is van de afzonderlijke functiehuizen en er zal een advies gegeven worden of en welke functiewaarderingsmethodiek gehanteerd zal kunnen gaan worden in BLNP-verband.
- Tot slot zal er eveneens aandacht zijn voor de (door)ontwikkeling van het team HRM/BLNP. De geconcretiseerde stip op de horizon 'Visie op HRM van de toekomst' zal verwerkt worden naar een plan van aanpak. Onderdeel van dit plan van aanpak zal onder andere (inhoudelijke) begeleiding en coaching zijn aan het team en individuele collega's om het niveau van een strategische HRM-afdeling binnen afgesproken termijn te realiseren en vorm en inhoud te geven aan de transitie waar het team HRM voor staat.

Juridisch

Ieder vakgebied/team binnen BLNP voert een aantal vast omschreven taken uit voor de vier gemeenten. Deze zijn beschreven in de Regeling zonder meer BLNP. Het team Juridische Zaken voert de volgende werkzaamheden uit:

Juridische advisering.

- Advisering aan bestuurders en ambtenaren, hierbij wordt gebruik gemaakt van een digitale applicatie waarin het team benaderd kan worden en waarin een kennisbank wordt opgebouwd.
- Coördinatie WOB verzoeken.
- Ondersteuning bij behandeling van klachten en contact met de gezamenlijke gemeentelijke ombudsman voor Bunschoten, Nijkerk en Putten.
- Coördinatie inzet externe juridische capaciteit (huisadvocaat) waar nodig.

Secretariaat commissie bezwaarschriften

- Het voeren van het secretariaat en de behandeling van bezwaarschriften

Bovenstaande werkzaamheden zijn grotendeels niet planbaar en afhankelijk van het aanbod.

Juridische kwaliteitszorg

Op basis van een jaarplan worden activiteiten uitgevoerd gericht op het verhogen van de juridisch kwaliteit van producten en werkzaamheden voor de vier gemeenten. Voor het jaarplan wordt input opgehaald bij de burgemeesters en secretarissen. De activiteiten bestaan onder meer uit het geven van cursussen, organiseren van expertmeetings, ontwikkelen van handreikingen en het uitvoeren van onderwerp gerichte audits.

In 2020 wordt tevens verder gewerkt aan de doorontwikkeling en verfijning van de samenwerking in het team Juridische Zaken.

Informatieveiligheid

Door de toenemende digitalisering wordt zorgvuldig omgaan met gegevens van inwoners en organisaties steeds belangrijker. Vanaf 1 januari 2020 is de BIO van kracht die de bestaande baselines voor Gemeenten, Rijk, Waterschappen en Provincies vervangt. Hiermee ontstaat één gezamenlijk normenkader binnen de gehele overheid.

Binnen BLNP wordt op het thema informatieveiligheid zo veel mogelijk samengewerkt. De gemeenten bereiden zich samen voor op de overgang naar de BIO. Volgens het communicatieplan worden diverse acties uitgevoerd om de kennis en bewustzijn van medewerkers te vergroten. Het gedrag van de mens is bepalend voor het borgen van informatieveiligheid. Tevens laten de gemeenten een penetratietest uitvoeren op het gemeentelijk netwerk voor het oplossen van eventuele technische kwetsbaarheden. Ook in 2020 wordt verantwoording afgelegd over de kwaliteit van de informatieveiligheid via de verplichte ENSIA.

Planning en control

De cyclus begint met het opstellen van de kadernota voor het komende jaar, daar vloeit de programmabegroting uit voort. De tussentijdse rapportage geeft het lopende jaar weer, het laatste document is de programmarekening dat is de verantwoording van het afgelopen jaar.

De raad heeft een motie aangenomen voor een kerntakendiscussie en monitoring ontwikkeling zorgkosten. Besluitvorming is voorzien voor de behandeling van de kadernota begroting 2021. Daarnaast spelen de BLNP projecten mee, die ook invloed hebben op de processen van de planning en control cyclus.

3.6 Verbonden partijen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf verbonden partijen is opgenomen in artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Daarnaast de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen en een lijst van de verbonden partijen.

De paragraaf verbonden partijen gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en tevens een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus - Tricijn (GBLT)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in gemeentebegroting:	Programma Bestuur en ondersteuning
Belang van deelname in de verbonden partij:	Juiste en klantgerichte uitvoering van gemeentelijke belastingverordening en kwijscheldingsregels en waardering onroerende zaken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De grondslagen voor de gemeentelijke bijdrage zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen en de WOZ-basisregistratie (aantallen inwoners en WOZ-objecten).
Bijdrage Bunschoten:	€ 335.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 1.460.000,- (2018)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.460.000,- (ultimo 2018, inclusief resultaat)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 4.282.000,- (ultimo 2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	GBLT beschikt in principe niet over eigen (weerstand)vermogen; financiële resultaten worden verrekend met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

Bureau regio Amersfoort

Juridische rechtsvorm:	Samenwerking
Programma in begroting:	Programma Bestuur en ondersteuning
Belang van deelname in de verbonden partij:	Op een duurzame en effectieve manier strategisch samen werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken.
Wijze bestuurlijk belang:	Bij elk onderwerp is een wethouder vertegenwoordigd.
Bijdrage Bunschoten	€ 48.000,-

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Veiligheid</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Adequate brandweerzorg, rampen- en crisisbestrijding
Wijze bestuurlijk belang:	De burgemeester is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse inwonersbijdrage op basis van verhoudingen van budgetten binnen het gemeentefonds, de zogenoemde 'ijkpuntscores'.
Bijdrage Bunschoten	€ 1.076.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 1.694.000,- (2018)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 9.684.000,- (ultimo 2018), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 49.193.000,- (ultimo 2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Openbaar meldsysteem, Wet banenafpraak, Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, Derde jaar WW-uitkering en exploitatierisico's.

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

Juridische rechtsvorm:	Coöperatie
Programma in begroting:	Programma <u>Sport, cultuur en recreatie</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuur.
Wijze bestuurlijk belang:	Vier stemmen in de algemene ledenvergadering
Wijze financieel belang:	Ledenrekening B € 20.000,-
Bijdrage Bunschoten:	€ 27.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- als gevolg van onttrekkingen aan reserves

Samenwerkingsverband sociale zaken Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Naast het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen voert de organisatie de zorgadministratie uit van de gemeenten en is <u>BBS</u> werkgever van medewerkers van de sociaal teams, die ondersteuning leveren dicht bij de inwoners van de drie gemeenten.
Wijze bestuurlijk belang:	Een wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten.
Bijdrage Bunschoten:	Bijdrage in de uitvoering € 1.392.000,-. Hier is inbegrepen een bedrag van € 725.000,- voor het sociaal team.
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- (2018)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (2018)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 0,- (2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Negatieve financiële effecten hebben een directe invloed op de doorbelasting van kosten naar de gemeenten.

Amfors Holding B.V. / RWA

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het voorkomen van structurele uitsluiting van bepaalde groepen kansarme werklozen.
Wijze bestuurlijk belang:	Elke deelnemende gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Sociaal Domein
Wijze financieel belang:	De gemeente stelt de ontvangen rijksbijdrage <u>Wsw</u> volledig ter beschikking aan <u>RWA</u> . Daarnaast draagt elke gemeente naar rato bij in een eventueel negatief exploitatiesaldo.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.053.000,- (waarvan € 142.000,- bijdrage gemeente Bunschoten). Basis vastgestelde begroting <u>RWA</u> 2020
Meest recente financieel resultaat:	Exploitatietekort over 2018 van € 4.838.000,-. Dit is aangezuiverd door Amfors met € 1.971.000,- en door gemeenten met € 2.867.000,- (waarvan Bunschoten €114.000,-).
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (ultimo 2018)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 532.000,- (ultimo 2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Het aantal <u>SW</u> -ers binnen <u>RWA</u> neemt jaarlijks met zo'n 4% af. In combinatie met een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten worden opgevangen door een hoger netto resultaat van Amfors. Zie hieronder bij Amfors Holding.

Juridische rechtsvorm:	Besloten Vennootschap (met gemeentelijke deelneming)
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Het in het kader van de bevordering van de arbeidsintegratie van gehandicapten en niet-gehandicapten in de regio Amersfoort, het oprichten van, deelnemen in, samenwerken met, beheren, besturen, exploiteren en financieren van andere vennootschappen en ondernemingen.
Wijze bestuurlijk belang:	De deelnemende gemeenten zijn aandeelhouder van Amfors Holding. Zij controleren begroting, jaarrekening en beleidsplannen. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen bestaande uit personen zonder bestuurlijke binding met de gemeenten.
Wijze financieel belang:	De gemeente Bunschoten bezit 117 aandelen Amfors.
Bijdrage Bunschoten:	7%
Meest recente financieel resultaat:	Over 2018: € 0,- (betreft resultaat na aanzuivering tekort aan <u>RWA</u> van € 1.971.000,-)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.500.000,- (ultimo 2018)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 4.525.739,- (ultimo 2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Door het dalende aantal <u>SW</u> -ers bij <u>RWA</u> en een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten bij <u>RWA</u> worden opgevangen door een hoger netto resultaat van Amfors. De gemeente is erg afhankelijk van het behalen van de operationele resultaten van Amfors, die ter aanvulling van het negatief subsidieresultaat <u>RWA</u> nodig is om zodoende de gemeente niet meer te laten bijdragen.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 <p>Het behartigen van de belangen van de deelnemers tezamen en van iedere deelnemer afzonderlijk op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het zorgdragen van een goede, klantvriendelijke en efficiënte uitvoering van de opgedragen milieutaken, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.</p>
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten:	€ 465.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 615.000,- negatief (2018)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.117.000,- (ultimo 2018), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 2.262.000,- (ultimo 2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Outputfinanciering (productie, kengetallen en innovatie), ziekteverzuim, bedrijfsvoering en vergrijzing.

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke Regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 <p>Invulling geven aan de wettelijke rol bij crises en rampen. Bevorderen van een goede basisgezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de inwoners, onder meer door preventie.</p>
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De kosten van de wettelijke basistaken worden bij alle deelnemers in rekening gebracht; keuzetaken/maatwerk alleen bij de gemeenten waarvoor de taken zijn uitgevoerd. Een voordelig of nadelig saldo over het begrotingsjaar wordt over de deelnemende gemeenten omgeslagen op basis van het aantal inwoners per 1 januari van dat jaar.
Bijdrage Bunschoten:	€ 789.661,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 1.218.565,- (2018)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 3.517.266,- (ultimo 2018), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 13.154.917,- (ultimo 2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	De verhouding tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk opbrengsten moet zodanig zijn, dat de GGDrU in de financieringsstructuur een eventuele daling van maatwerkinkomsten zelf kan opvangen.

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Zorgen voor goede, reguliere en milieu verantwoord transport, overslag, be- en verwerking van huishoudelijk afval uit de deelnemende gemeenten. Tevens kennisuitwisseling en vergroting op het gebied van efficiënte afvalinzameling en verwerking.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Baten en lasten worden 100% aan de deelnemers doorberekend. De GR heeft een minderheidsbelang in de NV Rova Holding (€ 45.378,-) en een 50%-belang in de BV Afvaloverslag (€ 9.000,-).
Bijdrage Bunschoten:	€ 524.853,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 159.916,- (2018)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 734.209,- (ultimo 2018)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 13.665.896,- (ultimo 2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Normale bedrijfsrisico's zoals rente-, krediet-, debiteuren- en investeringsrisico's

N.V. ROVA Holding

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Dienstverleningsovereenkomst voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen en grondstoffen. Ook het beheer van de inzamelmiddelen valt hieronder. De bestaande inzamelmiddelen zijn tegen boekwaarde overgedragen aan <u>ROVA Activa Beheer B.V.</u>
Wijze bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (circa 2% van de uitstaande aandelen A, B en C)
Wijze financieel belang:	205 aandelen B (gewaardeerd tegen € 313.640,-)
Bijdrage Bunschoten:	€ 895.062,36 (taken conform dienstverleningsovereenkomst)
Meest recente financieel resultaat:	€ 5.784.000,- (2018). Een deel van het resultaat wordt als dividend uitgekeerd. Het verwacht dividend over 2020 bedraagt € 110.000,-.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 32.517.000,- (ultimo 2018)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 58.016.000,- (ultimo 2018), inclusief achtergestelde lening van € 9.590.000,-.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn beperkt.

Vitens NV

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgesondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 <p>Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Bunschoten. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.</p>
Wijze bestuurlijk belang:	0,281% van het totaal aantal aandelen
Wijze financieel belang:	16.219 aandelen (gewaardeerd tegen € 16.219,-)
Meest recente financieel resultaat:	€ 13,0 miljoen (2018) Een deel van het financieel resultaat wordt als dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 533,0 miljoen (2018)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 1.233,5 miljoen (2018)
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn zeer beperkt. Er is geen verplichte afdekking van een eventueel tekort; aandeelhouders van een NV zijn niet aansprakelijk voor de schulden van een NV.

Stichting MooiSticht

Juridische rechtsvorm:	Stichting
Programma in begroting:	Programma <u>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 <p>Goede en onafhankelijke ruimtelijke advisering bij ruimtelijke plannen.</p>
Wijze bestuurlijk belang:	De burgemeester is vertegenwoordigd in het algemeen én dagelijks bestuur.
Wijze financieel belang:	Facturering van de uitgebrachte welstandsadviezen.
Bijdrage Bunschoten:	Circa € 43.000,-

3.7 Grondbeleid

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf grondbeleid geeft tenminste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;*
- Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;*
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;*
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;*
- De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.*

De gemeente Bunschoten is al jaren een ondernemende gemeente als het gaat om woningbouw en bedrijventerreinen. Er komen steeds meer bedrijven en inwoners in de gemeente en dit groeit jaarlijks naar tevredenheid. Per casus wordt gekeken welk gemeentelijk grondbeleid wordt gevolgd. Dit kan actief dan wel facilitair grondbeleid zijn.

Het MPG 2018 is op basis van de rekeningcijfers 2018 vastgesteld in de raad op 22 mei 2019. De gegevens die in het MPG 2018 zijn opgenomen zijn nog steeds relevant. De meeste eindresultaten zijn nagenoeg gelijk aan de resultaten die in het vastgestelde MPG 2018 zijn genoemd.

Per complex worden de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het MPG 2018 genoemd. De wijzigingen ten opzichte van het vastgestelde MPG zijn doorgevoerd in een nieuw totaaloverzicht 'gronden in exploitatie'. Dit overzicht en het overzicht 'totale cumulatieve kasstroom' worden in deze paragraaf opgenomen.

Het MPG wordt begin 2020 geactualiseerd op basis van de jaarcijfers van 2019. Het MPG 2019 wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden in het tweede kwartaal van 2020.

Afwijkingen

Diverse grondexploitaties wijzigen niet/nauwelijks ten opzichte van het laatst vastgestelde MPG. Deze worden dan ook niet verder genoemd in onderstaande toelichting.

Grondexploitatie bedrijventerrein Haarbrug-Zuid

Het MPG 2018 is geactualiseerd naar de recentste ontwikkelingen. Het verwachte positief resultaat is afgenomen met bijna € 50.000,-. Dit komt mede doordat één grote partij heeft afgezien van mogelijke huur en de reserveringsovereenkomst heeft beëindigd waardoor de inkomsten tegenvallen de aankomende jaren. Hoe deze grond nu kan worden verkocht en bouw- en woonrijp wordt gemaakt moet onderzocht worden. Deze uitgaven waren gedeeltelijk al voorzien. Echter zal in het tweede kwartaal 2020 het MPG 2019 de grondexploitatie voor dit complex weer geactualiseerd worden, wat meer duidelijkheid geeft over dit mogelijk nadeel. Het verwacht positief resultaat is nu € 700.605,-. Er is reeds een winst genomen van € 1.157.434,- die voorzichtigheidshalve in de reserve grondexploitatie is geboekt. Het totaal verwacht resultaat komt op € 1.858.039,-. Zoals nu de verwachting is, zal deze grondexploitatie sluiten in 2020 en worden de openstaande posten overgedragen naar de algemene dienst.

Grondexploitatie Bunschoten-Centrum

Door diverse voordelen in de uitgaven is de verwachting dat de grondexploitatie € 3.859,- positiever sluit dan gemeld in het MPG 2018. Het verwacht positief resultaat is nu € 8.833,-. In 2019 wordt naar verwachting deze grondexploitatie afgesloten.

Grondexploitatie Eemlandia

Er is in 2019 eindelijk witte rook uit de Eemlandia toren gekomen. Er is een deal gesloten, waardoor de grondexploitatie naar verwachting in 2020 kan sluiten. Het verwachte resultaat is met € 2.253,- afgenomen door de toegerekende rente. Het verwachte positief resultaat is nu € 38.559,-

Grondexploitatie Zuyderzee

Vorig jaar is er gemeld dat in het gunstige geval de grondexploitatie eind 2019 wordt afgesloten. Dit zal waarschijnlijk niet gaan lukken. Een gedeelte van de inkomsten en uitgaven verschuiven naar 2020, waardoor er een negatiever resultaat gaat ontstaan van € 49.729,- dat veroorzaakt wordt door de toegerekende rente. Het verwachte negatief resultaat voor de gemeente bedraagt € 1.691.111,-. Het verwachte resultaat komt ten laste van de voorziening verlieslatende complexen en kan nog wijzigen door positieve en negatieve risico's. De grondexploitatie wordt waarschijnlijk in 2020 afgesloten.

Grondexploitatie Noordelijke Kampen

De grondexploitatie loopt waarschijnlijk tot 2021. Het verwacht resultaat is met € 4.869,- toegenomen. Dit komt voornamelijk door minder rente toerekening. Het verwachte negatief resultaat is nu € 60.798,-. De verwachting is dat dit negatief resultaat nog kan ombuigen naar een positief resultaat, door meevallende uitgaven.

Grondexploitatie Zuiderland (eiland 4)

Formeel moet de grondexploitatie nog worden vastgesteld. De vaststelling van de grondexploitatie Zuiderland kruist de behandeling van de programmabegroting. In deze programmabegroting is daarom geanticipeerd op de vast te stellen grondexploitatie, omdat de verwachting is dat de verkopen eerder gepland worden dan waar in het MPG 2018 mee is gerekend. Mede ook omdat de cijfers in de tussentijd nagenoeg niet meer zullen afwijken.

Grondexploitatie Nertsenfarm

Het verwacht resultaat is met € 14.673,- toegenomen. Dit komt door minder toegerekende rente. Het verwachte negatief resultaat is nu € 386.959,-. Het verwachte resultaat komt ten laste van de voorziening verlieslatende complexen en kan nog wijzigen door positieve en negatieve resultaten. De grondexploitatie wordt waarschijnlijk in 2020 afgesloten.

Totaal overzicht gronden in exploitatie 2019 tot en met 2021

In dit overzicht staan alle projecten voor de komende jaren.

Complexen	B/E	Saldo Boekwaarde per 1-1-2019	Prognose Uitgaven 2019	Prognose Inkomsten 2019	Prognose Boekwaarde per 31-12-2019	Prognose Uitgaven 2020	Prognose Inkomsten 2020	Prognose Boekwaarde per 31-12-2020	Prognose Uitgaven 2021	Prognose Inkomsten 2021	Prognose Boekwaarde per 31-12-2021
0 Algemeen beheer		-			-			-			-
3 Haarbrug-Zuid	B	-6.584.537	2.650.371	4.757.002	-4.477.907	1.911.900	7.090.412	-	-	-	-
3 Afwikkeling (positief resultaat)	B					700.605					
18 Bunschoten-Centrum	E	172.820	163.987	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Afwikkeling (positief resultaat)	E		8.833								
21 Eerlandia	E	-209.255	57.270	217.000	-49.525	54.983	143.067	-	-	-	-
21 Afwikkeling (positief resultaat)	E					38.559					
33 Zuyderzee	E	-3.685.226	179.690	284.025	-3.580.891	125.331	2.015.111	-	-	-	-
33 Afwikkeling negatief resultaat)	E						1.691.111				
41 Noordelijke Kampen	E	-2.613.005	1.705.363	4.196.591	-121.777	1.173.246	3.931.990	2.636.967	3.148.015	450.250	-
41 Afwikkeling negatief resultaat)	E									60.798	
45 Zuiderland	E	-4.885.163	155.024	16.260	-5.023.927	1.592.436	219.989	-6.396.374	1.656.661	9.987.479	1.934.444
46 Zuidelijke Hoven	E	-7.125.507	65.854	-	-7.191.361	83.914	-	-7.275.275	105.753	-	-7.381.027
51 Nertsenfarm	E	-1.157.817	167.736	-	-1.325.554	110.806	1.050.000	-	-	-	-
51 Afwikkeling negatief resultaat)	E						386.359				
TOTAAL COMPLEXEN		-26.087.690	5.154.130	9.470.877	-21.770.942	5.791.780	16.528.040	-11.034.682	4.910.429	10.498.527	-5.446.584
AF: voorziening verlieslatend		8.008.583	-	29.587	8.038.170	2.077.470	-	5.960.700	60.798		5.899.902
Balanswaarde:		-18.079.107			-13.732.772			-5.073.982			453.318
Algemeen beheer	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijventerreinen		-6.584.537	2.650.371	4.757.002	-4.477.907	2.612.505	7.090.412	-	-	-	-
Gronden in exploitatie	E	-19.503.153	2.503.758	4.713.876	-17.293.035	3.179.274	9.437.627	-11.034.682	4.910.429	10.498.527	-5.446.584
		-26.087.690	5.154.130	9.470.877	-21.770.942	5.791.780	16.528.040	-11.034.682	4.910.429	10.498.527	-5.446.584

Totaal overzicht gronden in exploitatie 2022, 2023 en na 2023

Prognose uitgaven, inkomsten en boekwaarde na 2023 is een optelling van de jaren die nog volgen na het boekjaar 2023.

Complexen	B/E	Prognose Boekwaarde per 31-12-2021	Prognose Uitgaven 2022	Prognose Inkomsten 2022	Prognose Boekwaarde per 31-12-2022	Prognose Uitgaven 2023	Prognose Inkomsten 2023	Prognose Boekwaarde per 31-12-2023	Prognose Uitgaven na 2023	Prognose Inkomsten 2023	Prognose Boekwaarde na 31-12-2023
0 Algemeen beheer		-			-			-			-
3 Haarbrug-Zuid	B	-			-			-			-
3 Afwikking (positief resultaat)	B										
18 Bunschoten-Centrum	E	-			-			-			-
18 Afwikking (positief resultaat)	E										
21 Eemlandia	E	-			-			-			-
21 Afwikking (positief resultaat)	E										
33 Zuiderzee	E	-			-			-			-
33 Afwikking negatief resultaat)	E										
41 Noordelijke Kampen	E	-			-			-			-
41 Afwikking negatief resultaat)	E										
45 Zuiderland	E	1.934.444	2.029.102	841.487	746.829	1.639.498	232.749	-659.920	1.313.717	1.973.637	0
46 Zuidelijke Hoven	E	-7.381.027	112.310	-	-7.493.338	113.433	-	-7.606.771	109.089	7.713.712	-2.148
51 Nertsenfarm	E	-			-			-			-
51 Afwikking negatief resultaat)	E										
TOTAAL COMPLEXEN		-5.446.584	2.141.412	841.487	-6.746.509	1.752.931	232.749	-8.266.691	1.422.806	9.687.349	-2.148
AF: voorziening verlieslatend		5.899.902			5.899.902		-	5.899.902	5.899.902		-0
Balanswaarde:		453.318			-846.607			-2.366.790		7.713.712	-2.148
Algemeen beheer	B	-			-			-			-
Bedrijventerreinen	E	-			-			-			-
Gronden in exploitatie		-5.446.584	2.141.412	841.487	-6.746.509	1.752.931	232.749	-8.266.691	1.422.806	9.687.349	-2.148
		-5.446.584	2.141.412	841.487	-6.746.509	1.752.931	232.749	-8.266.691	1.422.806	9.687.349	-2.148

Kasstroom

Onderstaande tabel geeft de cumulatieve kasstroom voor de komende jaren weer. Hierin staan de financiële stromen die nodig zijn voor de grondexploitatie. Daarnaast staan ook de inkomsten. In deze kasstroom zijn alleen de projecten opgenomen die ook in het totaaloverzicht grondexploitatie 2019 tot en met na 2023 zijn genoemd.

Toelichting 'stelpost verkopen in verband met verhuur'

De inkomsten zijn gebaseerd op de verkopen conform de lopende grondexploitaties. Voor het berekenen van de kasstroom wordt uit voorzichtigheidsprincipe gerekend met lagere inkomsten, dit omdat er een stuk grond verhuurd wordt en hierdoor geen grondverkoop inkomsten komen. Dit stuk wordt verkocht aan de algemene dienst en hierdoor zal er geen mutatie in de kasstroom zijn. In de grondexploitaties is met deze 'stelpost verkopen in verband met verhuur' geen rekening gehouden.

Omschrijving	Boeking t/m 30-06- 2019	Verwachte mutaties vanaf 01-07- 2019	Totaal 2019	Planjaar 2020	Planjaar 2021	Planjaar 2022	Planjaar 2023	Planjaren na 2023	Totaal
Uitgaven									
Grondverwerving		111.450	111.450	15.000	-	-	-	-	126.449
Bouw en woonrijp maken	906.713	3.062.637	3.969.349	4.138.841	4.197.740	3.087.500	1.800.500	-	9.042.884
Overige kosten	30.957	191.864	222.822	173.159	66.260	3.500	3.500	1.423.000	472.241
Stelpost uitgaven			-	-	-	-	-	-	-
Totale uitgaven	937.670	3.365.951	4.303.621	4.327.000	4.264.000	3.091.000	1.804.000	1.423.000	9.641.574
Inkomsten									
Bijdragen van derden	2.083		2.083	1.691.111	-	-	-	-	1.693.194
Verkopen	6.352.617	2.882.917	9.235.534	11.346.402	9.350.000	840.000	232.000	6.891.000	28.582.187
Stelpost verkopen i.v.m. verhuur			-	-2.796.000				2.796.000	-
Totale inkomsten	6.354.701	2.882.917	9.237.617	10.241.514	9.350.000	840.000	232.000	9.687.000	30.275.381
Saldo inkomsten -/- uitgaven	5.417.031	-483.034	4.933.997	5.914.514	5.086.000	-2.251.000	-1.572.000	8.264.000	20.633.807

4. BIJLAGEN

4.1 Overhead

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead: *‘alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces’*. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden. Tot de overhead behoren de volgende taken en functies:

▪ Leidinggevende in het primaire proces	€ 400.000
▪ Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie	€ 600.000
▪ <u>P&O/HRM</u>	€ 550.000
▪ Inkoop	€ 50.000
▪ Interne en externe communicatie	€ 250.000
▪ Juridische zaken	€ 300.000
▪ Bestuurszaken en bestuursondersteuning	€ 150.000
▪ Informatievoorziening en automatisering (<u>ICT</u>)	€ 1.100.000
▪ Facilitaire zaken en huisvesting	€ 1.050.000
▪ <u>DIV</u> (archief en postzaken)	€ 200.000
▪ Managementondersteuning in het primair proces	€ 150.000
	<u>€ 4.800.000</u>

Deze kosten worden verantwoord op het taakveld overhead. De kosten van personeel in het primaire proces wordt aan de hand van een percentage rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

De overhead is geraamd op een bedrag van € 4,8 miljoen. Hiervan heeft € 2,8 miljoen betrekking op loonkosten en € 2,0 miljoen op overige lasten.

In het programma Bestuur en ondersteuning is bij de verplichte indicatoren (blz. 24) het percentage opgenomen dat wordt gehanteerd voor de opslag op totale lasten. Dit is berekend op afgerond 9% (totale overhead gedeeld door de totale lasten inclusief grondexploitatie).

4.2 Kerngegevens

Algemene uitgangspunten	2020	2021	2022	2023
Inflatiecorrectie budgetten (meerjaren constante prijzen)	1,7%	0%	0%	0%
Sociale structuur				
Aantal inwoners	21.750	21.900	22.050	22.175
<i>waarvan</i>				
< 18 jaar	5.056	5.065	5.068	5.070
18 t/m 64 jaar	13.194	13.256	13.330	13.378
65 t/m 74 jaar	2.148	2.191	2.177	2.174
74 t/m 85 jaar	1.037	1.065	1.145	1.216
> 85 jaar	315	323	330	337
Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente	3.040 ha	3.040 ha	3.040 ha	3.040 ha
Binnenwater	442 ha	442 ha	442 ha	442 ha
Aantal woonruimten	8.515	8.590	8.640	8.692
Financiële structuur				
Uitgedrukt in bedragen per inwoner (x € 1,-)				
Gewone uitgaven (excl. grondexploitatie)	1.889,21	1.868,40	1.793,20	1.804,06
Opbrengst belastingen, incl. leges en andere rechten	432,28	433,88	430,93	428,50
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	1.142,99	1.148,58	1.137,60	1.148,05
Vaste schuld	1.005,87	490,41	482,99	521,31
Standen per 1 januari				
Reserves van de algemene dienst	485,55	500,84	555,06	557,91
Voorzieningen van de algemene dienst	130,78	111,03	126,81	109,00
Reserves grondexploitatie	217,70	226,89	232,80	231,49
Voorzieningen grondexploitatie	368,21	367,04	270,33	266,06
<i>Weerstandsvormogen</i>				
reserve algemene dienst; reserve grondexploitatie en voorziening grondexploitatie en precario kabels/leidingen	698,67	706,76	715,24	743,90

4.3 Overzicht directe en indirecte subsidies

In onderstaand overzicht zijn de subsidieplafonds opgenomen. Deze verdeling is te vinden in het jaarprogramma subsidies. De ramingen zijn gebaseerd op de cijfers van 2019 en aangepast met het inflatiepercentage en de bezuinigingen uit de memo kostenbeheersing 2019. Op basis van de vaststelling van het welzijnsplan 2020 (begin 2020) kan het zijn dat er nog een onderlinge verschuiving plaatsvindt.

Programma (bedragen x € 1,- afgerond op € 1.000,-)	2019	2020
Jeugd	€ 215.000	€ 218.000
Zorg	€ 759.000	€ 663.000
Cultuur	€ 616.000	€ 597.000
Leefbaarheid en sociale samenhang	€ 202.000	€ 231.000
Overige subsidies:		
Kindercentra	€ 290.000	€ 225.000
Historisch aanzien Museumhaven	€ 63.000	€ 64.000
Toerisme	€ 45.000	€ 45.000
Citymarketing	€ 27.000	€ 27.000
Collectieve preventie en preventieve verslavingszorg	€ 30.000	€ 31.000
Burgerparticipatie Sociaal domein	€ 5.000	€ 5.000
Maatschappelijke begeleiding statushouders	€ 40.000	€ 25.000
Preventie schuldhulpverlening	€ 3.000	€ 3.000
Eenmalige subsidies	€ 26.000	€ 7.000
Totaal	€ 2.321.000	€ 2.141.000

Bij de bespreking van het onderwerp indirecte subsidies is toegezegd dat globaal zou worden bekeken wat de risico's zijn die de gemeente loopt bij het verstrekken van de leningen aan verenigingen en instellingen. Er wordt gesproken over de verenigingen die rente en aflossingsverplichtingen kennen of die huur moeten betalen. Deze risico's zijn verwaarloosbaar klein. Er wordt voldaan aan de aflossings- en huurverplichtingen. Er is geen reden om hier aanvullende maatregelen te nemen.

Op de volgende pagina is een overzicht gegeven van de indirecte subsidies per 2020. In het kader hieronder een toelichting op de tabel.

De lasten zijn in de volgende categorieën onderverdeeld:

Kapitaallasten → De lasten van de investeringen/subsidies/geldleningen op basis van onder andere de nota Stimulus en de voorlopers daarvan, voor zover deze nog in de administratie zijn opgenomen. Deze lasten nemen in de loop van de tijd af en zijn niet beïnvloedbaar. De lasten zijn lager, omdat met een lager rentepercentage is gerekend.

Derden → Het gaat hier om het dagelijks onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en sportvelden. Dit onderhoud is noodzakelijk om de voorzieningen in stand te houden. Ook de verzekeringspremies en overige zakelijke lasten zijn hierbij inbegrepen.

Reserveringen → Onder deze post worden de jaarlijkse stortingen in de voorziening onderhoud gebouwen/sportvelden weergegeven. Deze stortingen zijn bedoeld om op enig moment het groot onderhoud te kunnen uitvoeren en zo de gebouwen/sportvelden in stand te houden. Hier liggen de diverse onderhoudsplannen aan ten grondslag. Ook hier geldt dat deze lasten in principe als vast moeten worden beschouwd.

Totale lasten → Het totaal van de lasten. Gelet op de aard en beïnvloedbaarheid van de lasten zijn hier nagenoeg geen besparingen te realiseren.

Inkomsten → Hier zijn de bedragen geraamd die bij de verenigingen in rekening worden gebracht, voornamelijk op basis van het geldende tarievenbeleid.

Saldo → Het saldo van lasten en inkomsten is het bedrag van de indirecte subsidies.

Jaar		Oorspr. Bedrag kapitaal uitgaven	Percentage/ maatstaf	Totaal van de afschr.- aflossing begin dienstjaar	(Extra) afschrijvingen	(Extra) aflossingen
1997	Geldlening realisering Korengebouw	181.512,09	50 jr. ann			
	Aankoop scheepswerf	382.378,92	40 jr.	309.687,33	5.815,10	
	Aankoop grond Havenstraat	234.000,00				
	Bijdrage St.Botterwerf Spakenburg	74.873,74	40 jr.	42.117,36	1.871,88	
	Totaal Botterwerf	691.252,66		351.804,69	7.686,98	
2007	Uitbreiding museum spakenburg	60.586,49	25 jr.	60.586,49		
	Uitbreiding museum Spakenburg, 1e fase	573.118,94	40 jr. ann	127.658,10	12.049,08	
	Uitbreiding museum Spakenburg, 2e fase	106.110,14	25 jr. ann	43.257,00	4.276,32	
	Aankoop grond museum Spakenburg	282.000,00				
	Totaal Museum	1.021.815,57		231.501,59	16.325,40	
2007	Korenmolen De Hoop	317.000,00	40 jr. ann	50.310,20	4.689,44	
	Totaal cultureel Bunschoten	2.211.580,32		633.616,48	28.701,82	
	Renovatie bijvelden w Eemdijk	48.916,73	15 jr.	48.916,73	0,00	
	Subsidie was-/kleedruimte w Eemdijk	25.991,05	15 jr.	17.038,70	1.732,75	
	Geldlening was-/kleedruimte w Eemdijk	25.991,05	50 jr.	15.594,66		1.732,74
	Subsidie was-/kleedruimte w Eemdijk	50.489,42	15 jr.	33.098,60	3.365,96	
	Geldlening was-/kleedruimte w Eemdijk	50.489,42	50 jr.	30.293,64		3.365,96
	Renovatie de Vinken: w Eemdijk	25.000,00	25 jr.	9.000,00	1.000,00	
	Totaal vv Eemdijk	226.877,67		153.942,33	6.098,71	5.098,70
2000	Subsidie was-/kleedruimte RC Spakenburg	10.928,17	15 jr.	7.194,94	725,54	
	Geldlening was-/kleedruimte RC Spakenburg	10.928,17	50 jr.	6.556,87		728,55
	Renovatie toplaag handbalvelden, HVBS	30.803,16	20 jr.	30.197,10	606,06	
	Renovatie de Vinken: Handbalvelden, HVBS	20.000,00	25 jr.	7.200,00	800,00	
2003	Geldlening Ruitersportcentrum	73.400,00	50 jr.			
	Renovatie de Vinken: Paardesport	15.000,00	25 jr.	5.400,00	600,00	
2010	Geldlening stichting 4B (Boulamis)	63.724,50	50 jr.			
2010	Geldlening vogelver. Vogelvreugde	20.000,00	50 jr.			
	Renovatie de Vinken:					
	Aanleg atletiekbaan Quo Vadis	182.000,00	25 jr.	65.520,00	7.280,00	
	Overige verenigingen	426.784,00		122.068,91	10.011,60	728,55
	Totaal sportpark de Vinken	653.661,67		276.011,24	16.110,31	5.827,25
2000	Subsidie kleedkamers IJsselmeervogels	128.117,13	20 jr.	121.710,98	6.405,84	
	Geldlening kleedkamers IJsselmeervogels	128.117,13	20 jr.	115.305,30		6.405,86
	Subsidie 9 kleedkamers IJsselmeervogels	182.163,00	15 jr.	162.934,70	12.144,20	
	Geldlening 9 kleedkamers IJsselmeervogels	182.163,00	15 jr.	145.730,52		12.144,20
	Totaal IJsselmeervogels	620.560,26		545.681,50	18.550,04	18.550,06
2003	Subsidie kleedkamers SV Spakenburg	193.090,00	20 jr.	173.780,66	9.654,48	
	Geldlening kleedkamers SV Spakenburg	193.090,00	20 jr.	154.471,86		9.654,50
	Subsidie 4 kleedkamers SV Spakenburg	77.236,00	15 jr.	77.236,00		
	Geldlening 4 kleedkamers SV Spakenburg	77.236,00	15 jr.	77.236,00		
	Totaal Spakenburg	540.652,00		482.724,52	9.654,48	9.654,50
	Totaal sportpark Westmaat	1.161.212,26		1.028.406,02	28.204,52	28.204,56

Boekwaarde begin 2020	Boekwaarde eind 2020	Toege- rekende rentelasten 1,0%	Totaal kapitaallasten	Derden onderhoud	Voorziening groot onderhoud vervanging	Totaal Lasten	Totaal Baten	Saldo
181.512,09	181.512,09	1.815,12	1.800,00			1.800,00		-1.800,00
72.691,59	66.876,49	726,92	6.500,00			6.500,00		-6.500,00
234.000,00	234.000,00	2.340,00	2.300,00			2.300,00		-2.300,00
32.756,38	30.884,50	327,56	2.200,00			2.200,00		-2.200,00
339.447,97	331.760,99	3.394,48	11.000,00			11.000,00		-11.000,00
0,00	0,00	0,00	0,00			0,00		0,00
445.460,84	433.411,76	8.909,16	21.000,00			21.000,00		-21.000,00
62.853,14	58.576,82	1.257,12	5.500,00			5.500,00		-5.500,00
282.000,00	282.000,00	2.820,00	2.800,00			2.800,00		-2.800,00
790.313,98	773.988,58	12.986,28	29.300,00	11.200,00	28.000,00	68.500,00	61.000,00	-7.500,00
266.689,80	262.000,36	2.666,90	7.400,00			7.400,00		-7.400,00
1.577.963,84	1.549.262,02	20.862,78	49.500,00	11.200,00	28.000,00	88.700,00	61.000,00	-27.700,00
0,00	0,00	0,00	0,00	36.000,00	30.000,00	66.000,00	18.000,00	-48.000,00
8.952,35	7.219,60	89,52	1.800,00			1.800,00		-1.800,00
10.396,39	8.663,65	103,96	100,00			100,00		-100,00
17.390,82	14.024,86	173,91	3.500,00			3.500,00		-3.500,00
20.195,78	16.829,82	201,96	200,00			200,00		-200,00
16.000,00	15.000,00	160,00	1.200,00			1.200,00		-1.200,00
72.935,34	61.737,93	729,35	6.800,00	36.000,00	30.000,00	72.800,00	18.000,00	-54.800,00
3.733,23	3.007,69	37,33	800,00	13.500,00	1.000,00	15.300,00	2.750,00	-12.550,00
4.371,30	3.642,75	43,71	0,00			0,00		0,00
606,06	0,00	6,06	600,00	3.100,00	6.000,00	9.700,00	1.400,00	-8.300,00
12.800,00	12.000,00	128,00	900,00			900,00		-900,00
73.400,00	73.400,00	734,00	700,00			700,00		-700,00
9.600,00	9.000,00	96,00	700,00			700,00		-700,00
63.724,50	63.724,50	637,25	600,00			600,00	1.050,00	450,00
20.000,00	20.000,00	200,00	200,00			200,00		-200,00
116.480,00	109.200,00	1.164,80	8.400,00	3.100,00		11.500,00	3.800,00	-7.700,00
304.715,09	293.974,94	3.047,15	12.900,00	19.700,00	7.000,00	39.600,00	9.000,00	-30.600,00
377.650,43	355.712,87	3.776,50	19.700,00	55.700,00	37.000,00	112.400,00	27.000,00	-85.400,00
6.406,15	0,31	64,06	6.500,00	47.000,00	94.000,00	147.500,00	41.000,00	-106.500,00
12.811,83	6.405,97	128,12	100,00			100,00		-100,00
19.228,30	7.084,10	192,28	12.300,00			12.300,00		-12.300,00
36.432,48	24.288,28	364,32	400,00			400,00		-400,00
74.878,76	37.778,66	748,79	19.300,00	47.000,00	94.000,00	160.300,00	41.000,00	-119.300,00
19.309,34	9.654,86	193,09	9.800,00	47.000,00	94.000,00	150.800,00	41.000,00	-109.800,00
38.618,14	28.963,64	386,18	400,00			400,00		-400,00
0,00	0,00	0,00	0,00			0,00		0,00
0,00	0,00	0,00	0,00			0,00		0,00
57.927,48	38.618,50	579,27	10.200,00	47.000,00	94.000,00	151.200,00	41.000,00	-110.200,00
132.806,24	76.397,16	1.328,06	29.500,00	94.000,00	188.000,00	311.500,00	82.000,00	-229.500,00

Jaar		Oorspr. Bedrag kapitaal uitgaven	Percentage/ maatstaf	Totaal van de afschr.- aflossing begin dienstjaar	(Extra) afschrijvingen	(Extra) aflossingen
2005	Lening T.V. De Eemslag	24.350,00	40 jr.			
2004	Grondaankoop Agilitas	34.034,00	15 jr.			
2004	Geldlening Agilitas	65.525,00	50 jr.			
2010	Geldlening Agilitas sportvloer	70.211,49	50 jr.			
2010	Geldlening Agilitas kleedkamers	39.096,07	50 jr.	23.538,98		2.606,40
2010	subsidie Agilitas kleedkamers	39.096,07	15 jr.	23.892,10	2.606,41	
2003	Geldlening Denksportcentrum	88.302,00	15 jr.			
2000	Geldlening Denksportcentrum	39.705,77	50 jr.			
	Totaal sportpark Vaartweg	400.320,40		47.431,08	2.606,41	
	Totaal sportief Bunschoten	2.215.194,33		1.351.848,34	46.921,24	34.031,81
	Geldlening St. Ongerweges	340.335,16	50 jr.	122.520,66		6.806,70
2013	Geldlening kinderboerderij De Veldmuis	100.000,00	10 jr.	60.000,00		10.000,00
	Herbestemming Brandaris	683.707,20	15 jr. ann	683.707,20		
	Dienstencentrum De Haven	220.876,00	15 jr. ann	200.059,00	14.818,00	
	Totaal zorgend Bunschoten	1.344.918,36		1.066.286,86	14.818,00	16.806,70
	Totaal Bunschoten	5.771.693,01		3.051.751,68	90.441,06	50.838,51

Boekwaarde begin 2020	Boekwaarde eind 2020	Toege- rekende rentelasten 1,0%	Totaal kapitaallasten	Derden onderhoud	Voorziening groot onderhoud vervanging	Totaal Lasten	Totaal Baten	Saldo
24.350,00	24.350,00	243,50	200,00			200,00		-200,00
34.034,00	34.034,00	340,34	300,00			300,00		-300,00
65.525,00	65.525,00	655,25	700,00			700,00		-700,00
70.211,49	70.211,49	702,11	700,00			700,00		-700,00
15.557,09	12.950,69	155,57	200,00			200,00		-200,00
15.203,97	12.597,56	152,04	2.800,00			2.800,00		-2.800,00
88.302,00	88.302,00	883,02	900,00			900,00		-900,00
39.705,77	39.705,77	397,06	400,00			400,00		-400,00
352.889,32	347.676,51	3.528,89	6.200,00			6.200,00		-6.200,00
863.345,99	779.786,54	8.633,46	55.400,00	149.700,00	225.000,00	430.100,00	109.000,00	-321.100,00
217.814,50	211.007,80	2.178,15	2.200,00			2.200,00		-2.200,00
40.000,00	30.000,00	400,00	400,00			400,00		-400,00
0,00	0,00	0,00	0,00	1.600,00		1.600,00	40.000,00	38.400,00
20.817,00	5.999,00	208,17	15.000,00			15.000,00		-15.000,00
278.631,50	247.006,80	2.786,32	17.600,00	1.600,00	0,00	19.200,00	40.000,00	20.800,00
2.719.941,33	2.576.055,36	32.282,55	122.500,00	162.500,00	253.000,00	538.000,00	210.000,00	-328.000,00

4.4 Totaaloverzicht per taakveld 2020

Op deze pagina staan alle lasten van de programma's. Op de volgende bladzijde alle baten.

Bedragen x € 1.000,-		Leveringen en diensten					Overige verrekeningen	Totale lasten
Taakveld	Omschrijving	Salaris	Tractie	van derden	Overdrachten	Reserveringen	Kapitaallasten	
0.1	Bestuur	871		199	104	44		1.217
0.2	Burgerzaken	253		25	108		1	387
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	58						58
0.4	Overhead	2.961		1.852		94	449	4.492
0.5	Treasury			299		-483		-184
0.6	Belastingen	13		12	293			317
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds							-
0.8	Overige baten en lasten			140			-51	89
0.10	Mutaties reserves					1.203		1.203
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten							-
	Totaal Bestuur en Ondersteuning	4.155	-	2.526	504	859	399	-864
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	33		52	1.076	18	68	1.247
1.2	Openbare orde en veiligheid	334		74	13		1	422
	Totaal Veiligheid	367	-	126	1.089	18	69	-
2.1	Verkeer en vervoer	625	84	862	1	693	395	2.744
2.2	Parkeren			102		22		124
2.3	Recreatieve havens	27		12		1	71	112
2.4	Economische havens en waterwegen			16				16
2.5	Openbaar vervoer	7		21	1	12	3	43
	Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	659	84	1.013	2	728	469	84
3.1	Economische ontwikkelingen	63			22			86
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	51		1816			60	4.478
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	15	7	33	122	5	7	205
3.4	Economische promotie			49	77	6		133
	Totaal Economie	129	7	1.898	222	11	67	4.494
4.1	Openbaar basisonderwijs				47			47
4.2	Onderwijshuisvesting	8		115			363	487
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	155		691	872	23	4	1.745
	Totaal Onderwijs	163	-	807	919	23	367	-
5.1	Sportbeleid en activering	39		190	40		44	312
5.2	Sportaccommodaties			164	732	352	89	1.337
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	37		6	65		2	110
5.4	Musea			43	166	28	29	266
5.5	Cultureel erfgoed	77		85	180	22	45	410
5.6	Media	12			371			383
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	621	130	834	32	110	45	1.942
	Totaal Sport, cultuur en recreatie	786	130	1.321	1.586	512	254	170
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	570		166	899		3	1.637
6.2	Wijkteams			37	725		60	822
6.3	Inkomensregelingen				3.332			3.332
6.4	Begeleide participatie				1.052			1.052
6.5	Arbeidsparticipatie			79	103			182
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)				469			469
6.7.1	Maatwerkdienstverlening 18+			2.281	148			2.429
6.7.2	Maatwerkdienstverlening 18-			153	4.203			4.356
6.8.1	Geëscaleerde zorg 18+				3			3
	Totaal Sociaal domein	570	-	2.716	10.934	-	3	60
7.1	Volksgesondheid	65		70	731			866
7.2	Riolering	160	23	282		143	472	1.406
7.3	Afval	179	12	1.743		1	47	2.369
7.4	Milieubeheer	174		56	559		26	815
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	71	27	112		9	103	404
	Totaal Volksgezondheid en milieu	648	62	2.263	1.290	153	648	795
8.1	Ruimtelijke ordening	173		91				264
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijfventerreinen)						9.438	9.438
8.3	Wonen en bouwen	750		53	52	8	58	921
	Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	923	-	144	52	8	58	9.438
	Totaal programma's	8.400	283	12.813	16.598	2.312	2.333	14.177

Bedragen x € 1.000,-		Heffingen	Doel-	Reser-	Verreke-	Totale	
Taakveld	Omschrijving	en tarieven	uitkeringen	veringen	ningen	baten	Saldo
0.1	Bestuur				59	59	1.159
0.2	Burgerzaken	311				311	76
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden					-	58
0.4	Overhead	10			25	35	4.457
0.5	Treasury	39			366	405	-589
0.6	Belastingen	4.922				4.922	-4.604
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		24.860			24.860	-24.860
0.8	Overige baten en lasten				343	343	-254
0.10	Mutaties reserves			562		562	641
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten					-	-
	Totaal Bestuur en Ondersteuning	5.282	24.860	562	792	31.496	-23.917
1.1	Crisisbeheersing en brandweer					-	1.247
1.2	Openbare orde en veiligheid					-	422
	Totaal Veiligheid	-	-	-	-	-	1.669
2.1	Verkeer en vervoer	174			90	264	2.481
2.2	Parkeren	18				18	106
2.3	Recreatieve havens	235				235	-123
2.4	Economische havens en waterwegen					-	16
2.5	Openbaar vervoer		15			15	28
	Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	427	15	-	90	531	2.508
3.1	Economische ontwikkelingen					-	86
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.090				7.090	-685
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	194				194	11
3.4	Economische promotie	41				41	91
	Totaal Economie	7.325	-	-	-	7.325	-497
4.1	Openbaar basisonderwijs					-	47
4.2	Onderwijshuisvesting					-	487
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	73	475			548	1.197
	Totaal Onderwijs	73	475	-	-	548	1.730
5.1	Sportbeleid en activering					-	312
5.2	Sportaccommodaties	204				204	1.133
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	18				18	92
5.4	Musea	61				61	205
5.5	Cultureel erfgoed	10				10	400
5.6	Media					-	383
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10			35	45	1.897
	Totaal Sport, cultuur en recreatie	303	-	-	35	338	4.422
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		25			25	1.612
6.2	Wijkteams					-	822
6.3	Inkomensregelingen		2.398			2.398	934
6.4	Begeleide participatie					-	1.052
6.5	Arbeidsparticipatie					-	182
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	25				25	444
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+					-	2.429
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-					-	4.356
6.81	Geëscaleerde zorg 18+					-	3
	Totaal Sociaal domein	25	2.423	-	-	2.448	11.835
7.1	Volksgesondheid					-	866
7.2	Riolering	1.419				1.419	-13
7.3	Afval	1.539	684		150	2.373	-4
7.4	Milieubeheer					-	815
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	374				374	30
	Totaal Volksgesondheid en milieu	3.332	684	-	150	4.166	1.693
8.1	Ruimtelijke ordening	25				25	239
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)				9.438	9.438	-
8.3	Wonen en bouwen	606				606	316
	Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	631	-	-	9.438	10.068	554
	Totaal programma's	17.397	28.457	562	10.505	56.920	-3

4.5 Afkortingenlijst

In deze lijst staan de betekenissen van alle afkortingen, op alfabetische volgorde, die in deze programmabegroting zijn opgenomen. De afkortingen in de tekst bevatten een hyperlink, als daar op gedrukt wordt ziet men deze afkortingen lijst.

Afkortingen

AMvB's → Algemene maatregelen van Bestuur
AOW → Algemene ouderdomswet
APV → Algemene plaatselijke verordening
AVU → Afvalverwijdering Utrecht, gemeenschappelijke regeling
AWB → Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ → Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG → Basisregistratie adressen en gebouwen
BBS → Baarn Bunschoten en Soest
BBV → Besluit begroting en verantwoording
BES → de Bilt, Eemland en Soest (onder 'Eemland' worden de gemeenten Baarn, Bunschoten en Eemnes verstaan)
BIO → Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ → Bedrijven investeringszone
BLNP → Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten
BOA → Buitengewoon opsporingsambtenaar
BRP → Basisregistratie personen
BTW → Belasting toegevoegde waarde
Cao → Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS → Centraal Bureau voor de Statistiek
COELO → Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
DIV → Document informatievoorziening
DMJOP → Duurzaam meerjaren onderhoudsplan
DVO → Dienstverleningsovereenkomst
EHBO → Eerste hulp bij ongelukken
ENSIA → Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ESA → Enterprise Service Arrangement. Een Microsoft contract voor het afnemen van Microsoft licenties. Hoe groter de afname, hoe lager de prijs.
EZ → Economische zaken
GBLT → Gemeenschappelijk belasting kantoor Lococensus Tricijn
GEO beheer → Geografische kaartmateriaal
GGD(rU) → Gezondheidsdienst regio Utrecht
GGI-Netwerk → Gemeenschappelijk Gemeentelijk Netwerk. Dit netwerk verbindt alle Nederlandse gemeenten met elkaar buiten het internet om.
GGI-Veilig → Gezamenlijke aanbesteding van de VNG. Zorgt ervoor dat gemeenten goedkoper en efficiënter beveiligingssoftware en diensten afneemt.
GR → Gemeenschappelijke regeling
GRP → Gemeentelijk Rioleringsplan

HRM → Human Resource Management
ICT → Informatie en Communicatietechnologie
IHP → Integraal Huisvestings Plan
JOBS → Jonge ondernemers Bunschoten Spakenburg
MBO → Middelbaar Beroeps Onderwijs
MJOP → Meerjaren onderhoudsplan
MPG → Meerjaren prognose Grondexploitatie
OM → Openbaar ministerie
OMS → Openbaar meld systeem
OZB → Onroerendezaakbelasting
P&C → Planning en control
P&O → Personeel en organisatie
PBD → Plastic verpakkingen, blik en drinkpakken. Voorheen PMD (plastic verpakkingen, metaalverpakkingen en drankenkartons)
RIVM → Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
ROVA → Afvalinzameling
RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
RWA → Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort
SAVE → Samen Veilig
SVV → Spakenburgse Vishandel Vereniging
SW → Sociale werkvoorziening, medewerkers in de sociale werkvoorziening
SZW → Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
vGRP → Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan
VNG → Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO → Voortgezet onderwijs
VRU → Veiligheidsregio Utrecht
VTA → Visual tree assessment (boomonderzoeksmethode)
VvE → Vereniging van eigenaren
WABO → Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht
Wet Fido → Wet Financiering decentrale overheden
Wet WOZ → Wet Waardering Onroerende Zaken
WEW → Waarborgfonds Eigen Woningbezit
Wmo → Wet Maatschappelijke ondersteuning
Wob → Wet openbaarheid van bestuur
Wpg → Wet publieke gezondheid
WSJG → Waar staat je gemeente, een site met onderzoeksresultaten van de gemeente
WSW → Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wsw → Wet sociale werkvoorzieningen
ZZP → Zelfstandige zonder personeel

Bereikbaarheid

Gemeente Bunschoten
Stadsspui 1
3752 CL Bunschoten-Spakenburg

 06 22 27 18 29
033 - 299 14 11
www.bunschoten.nl

 /gembunschoten
 @gembunschoten
 @gembunschoten